

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa

Gidduwaa Erissuwaa

Maatiyoosa Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusi yaana giyo hidootai kase odetti uttido Xaliyaa gidiyooqaanne Xoossai Gal77a Maachchan ba asaassi immido hidootaa qaalaa polidoogee a baggaara gidiyooqaa mishiraachchuwaa qaalaa oiqqidaagaa. Ha mishiraachchuwaa qalalai Yesuusi eta gidдон yelettidi diccido Aihudatu xalaalaassa gidennan, kumetta sa7an de7iya asaassa.

Maatiyoosa Wonggeliyaa mishiraachchoi daro akeekan xaafettida maxaafa. Yesuusa yeletan doommidi, i xammaqettidoogaanne i paacetti-doogaa odi simmidi, Galiilan i qaalaa odidobaa, tamarissidobaanne hargganchchata pattidobaa odees. Hegaappe kaallidi Yesuusi Galiilappe Yerusalaame biidoogaanne a ha sa7aa de7uwaa wurssetta saaminttan hanidabata qonccissees. Hegeetikka i masqqaliyaa bollan, misimaariyan xishetti kaqettidi haiqqidobaanne haiquwaappe paxidi dendidobaa yootees.

Ha Wonggeliyaa Mishiraachchoi Yesuusa, Xoossaa higgiiyaa birshshettaa immanau maatai de7iyooqaanne Xoossaa Kawotettaabaa tamarissiya gita asttamaare oottidi shiishshees. A timirttiyaappe dariya baggai dumma dumma meran giigissido ichchashu kifiletun shaahettees.

1. Xoossaa kawotettan de7ana asaa eeshshaa, oosuwaa, maataanne wurssetta qaadaa odiya Deriyaa Bolla Timirttiyaa (Miraafiyaa 5ppe biidi 7 gakkanaashin).
2. Tammanne naa77u erissiyu ashkkarati Wonggeliyaa tamarissanau biido wode etayyo imettida kaaletuwaa (Miraafiyaa 10).
3. Xoossaa kawotettaabaa tamarissishin shi-igida dumma dumma leemisota (Miraafiyaa 13).
4. Erissiyu ashkkaratettaa birshshettaa odiya timirttiyaa (Miraafiyaa 18).
5. Ha77i laittaa wurssettaanne Xoossaa Kawotettaa yuussaa xeelliyaagan imettida timirttiyaa (Miraafiyaa 24ppe biidi 25 gakkanaashin).

*Yesuus Kiristtoosa Yeletaa Turaa
(Luqaasa 3:23-38)*

¹ Hagee Daawita zarenne Abrahaama zare gidida Yesuus Kiristtoosa yeletaa yootiya maxaafaa.

² Abrahaami Yisaaqa yeliis; Yisaaqi Yaaqooba yeliis; Yaaqoobi Yihudaanne a ishantta yeliis.

³ Yihudai Ti7imaaro giyo maccaaseeppe Paareesanne Zaraaha yeliis; Paareesi Hexiroona yeliis; Hexirooni Raama yeliis. ⁴ Raami Aminadaaba yeliis; Aminadaabi Na7asooni yeliis; Na7asooni Solomona yeliis. ⁵ Solomoni Ra7aabo giyo maccaaseeppe Boo7eeza yeliis; Boo7eezi Uruto giyo maccaaseeppe Yobeeda yeliis; Yobeedi Isseya yeliis. ⁶ Isseyi Kawuwaa Daawita yeliis.

Kawoi Daawiti Solomona yeliis. Solomona aayyiyaa koiro Ooriyoona giyoogaa machchiyo. ⁷ Solomoni Robi7aama yeliis; Robi7aami Abiyya yeliis; Abiyyi Asaafa yeliis. ⁸ Asaafi Yoosaafixa yeliis; Yoosaafixi Yoraama yeliis; Yoraami Ooziyaana yeliis. ⁹ Ooziyaani Yo7aataama yeliis; Yo7aataami Akaaza yeliis; Akaazi Hizqqiyaasa yeliis. ¹⁰ Hizqqiyaasi Minaasa yeliis; Minaasee Amooni yeliis; Amooni Yoosiyaasa yeliis. ¹¹ Israa7eela asai omoodettidi, Baabiloone biitti biido wode, Yoosiyaasi Yo7aakiinanne a ishantta yeliis.

¹² Asai omoodetti Baabiloone biitti biidoogaappe guyyiyan, Yo7aakiini Salaatiyaala yeliis; Salaatiyaali Zarubaabeela yeliis. ¹³ Zarubaabeeli Abiyuuda yeliis; Abiyuudi Eliyaaqiima yeliis; Eliyaaqiimi Azoora yeliis. ¹⁴ Azoori Xaadooqa yeliis; Xaadooqi Akiima yeliis; Akiimi Eliyuuda yeliis. ¹⁵ Eliyuudi El77aazara yeliis; El77aazari Maataana yeliis; Maataani Yaaqooba yeliis. ¹⁶ Yaaqoobi Kiristtoosa giyo Yesuusa yelida Mairaami azinaa Yooseefa yeliis.

¹⁷ Hegaa gishshau, zare ubbai Abrahaamappe Daawita gakkanaassi tammanne oidda; Daawitappe doommidi, asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wode gakkanaassi tammanne oidda; asai Baabiloone biitti omoodettidi biido wodeppe Kiristtoosi yelettido wodiya gakkanaassi tammanne oidda.

*Yesuus Kiristtoosa Yeletaa
(Luqaasa 2:1-7)*

¹⁸ Yesuus Kiristtoosa yeletai haggaa mala; a aayyiyaa Mairaama Yooseefayyo giigaasu; a

he wode Yooseefaara gaittennan de7aidda, Geeshsha Ayyaanau shahaaraasu. ¹⁹ O giigissi wottida Yooseefi, xillo asa gididaagee, o kaushshanau koyibeenna; ibaa qonccissennan o aggi bayanau qoppiis. ²⁰ SHin i heгаа qoppishin, Godaa kiitanchchai aimuwan aara gaittidi, “Daawita na7au Yooseefaa, Mairaama Geeshsha Ayyaanau shahaarido gishshau, o ekkanaagaa yayyoppa. ²¹ Attuma na7a a yelana; qassi neeni Yesuusa gaada a sunttana; aissi giikko, i ba asaa eta nagaraappe ashshana” yaagiis.

²²⁻²³ Qassi Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Geela7iyaa shahaarada na7aa yelana; a sunttai Amaanu7eela geetettana” giidoogee polettana mala, hagee ubbai haniis; “Amaanu7eela” giyoogee “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

²⁴ Yooseefi xiskkuwaappe beegottidi, Godaa kiitanchchai bana azazidoogaadan, Mairaamo efiis. ²⁵ SHin ba baira na7aa a yelana gakkanaassi o bochchibeenna; qassi na7aa Yesuusa giidi sunttiis.

2

Arshshoppe Yiida Eranchchata

¹ Yesuusi Yihudaa biittan Beetaliheeme giyo kataman Heeroodisi kawotidi de7iyo wode yelettiis; hegaappe guyyiyan, xoolinttiyaa paidiya asati arshsho baggappe Yerusalaame yiidi, ² “Aihuda kawo gidanau yelettida na7ai awan de7ii? Aissi giikko, nuuni arshsho baggaara kiyida a xoolinttiyaa be7idi, ayyo goinnanau yiida” yaagidi oichchidosona.

³ Kawoi Heeroodisi, heгаа siyidi dagammiis; Yerusalaamen de7iya asai ubbaikka dagammiis.

⁴ Heeroodisi qeese halaqata ubbatanne higgiiyaa tamaarissiyaageeta xeesidi, “Kiristtoosi awan yelettanddeeshsha?” yaagidi oichchiis.

⁵⁻⁶ Oichchin eti zaaridi, “Yihudaa biittan Beetaliheeme kataman yelettana. Hananabaa yootiyaagee,

‘Yihudaa biittan de7iya Beetaliheemee,

neeni Yihudaa biittaa haariyaageetuppe
ainne laafakka.

Aissi giikko, ta asaa,

Israa7eela haariyaagee neeppe kiyana’
giidi xaafiis” yaagidosona.

⁷ Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho bag-gappe yiida asata geeman xeesidi, xoolinttee etau beettido wodiyaa etappe geeshshidi eriiis.

⁸ Yaatidi Beetaliheeme eta yeddiiddi, “Biidi na7aa mintti koyite; a demmido wode taanikka baada ayyo goinnanaadan, tana erissite” yaagiis.

⁹ Eti kawoi giidoogaa siyidi biidosona; biiddi ogiyan arshsho baggaara eti kase be7ido xoolint-tiyaa be7idosona; he xoolinttee na7ai de7iyooosaa gakkidi eqqana gakkanaassi, eta kaalettiis. ¹⁰ Eti he xoolinttiyaa be7ido wode, zawai baina daro ufaissaa ufaittidosona. ¹¹ Soo gelidi, na7ai ba aayee Mairaamiira de7iyaagaa be7idosona; gulb-batidi ayyo goinnidosona; hegaappe guyyiyan, bantta saaxiniyaa dooyidi, worqqaa, ixaanaanne karbbiyaa ayyo immidosona.

¹² Eti Heeroodisakko simmenna mala, Xoossai aimuwan eta, “Inttena erite” gin hara ogiyaara bantta dere simmidosona.

Gibxxe Baqatidosona

¹³ Eti biidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai aimuwan Yooseefayyo beettidi, “Heeroodisi na7aa woranau koyiyo gishshau, denddada na7aanne na7aa aayyiyo ekkada Gibxxe biitti baqata; taani neeyyo odana gakkanaassi, yan uttaashsha” yaagiis.

¹⁴⁻¹⁵ Yaagin Yooseefi qammi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Gibxxe biitti biis; Godai hananabaa yootiyaagaa baggaara, “Taani ta na7aa Gibxxe biittaappe xeesaas” giidoogee polettana mala, Heeroodisi haiqqana gakkanaassikka i yan de7iis.

Heeroodisi Guutta Naata Worissiis

¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Heeroodisi arshsho bag-gappe yiidaageeti bana cimmidoogaa erido wode, daro hanqqettiis; hanqqettidi xoolinttee kase beettido wodiyaabaa etappe siyidoogaadankka, wotaaddarata yeddidi, Beetaliheemeeninne Beetaliheeme heeran de7iya naa77u laitta attuma naatanne qassi naa77u laittappe guuxxiya attuma naata ubbaa worissiis.

¹⁷⁻¹⁸ Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Yeehoinne zilaassai Raama giyo kataman siyet-tiis;

Raaheela ba naatuyyo yeekkasu.

Eti haiqqiichchido gishshau,
agga gin, aggennan ixxaasu”
giidi haasayidoogee polettiis.

Gibxxeppe Simmidosona

¹⁹ SHin Heeroodisi haiqqidoogaappe guyyiyan, Godaa kiitanchchai Gibxxe biittan de7iya

Yooseefayyo aimuwan beettidi ²⁰ a, “Dendda; na7aanne na7aa aayyiyo ekkada, Israa7eela biitti simma; aissi giikko, na7aa woranau koyiyaageeti haiqqiichchidosona” yaagiis. ²¹ Yaagin Yooseefi denddidi, na7aanne na7aa aayyiyo ekkidi, Israa7eela simmiis.

²² SHin Yooseefi Arkkelawoosi ba aawaa Heeroodisa sohuwan Yihudaa biittan kawotidoogaa siyido wode, yaa baanau yayyiis; Xoossai ayyo aimuwan yootin, Galiila biitti biis.

²³ Hananabaa yootiyaageeti, “Asai a, ‘Naazireeta asa’ giidi Xeesana” giidoogee polettana mala, Naazireeta giyo katamaa biidi de7iis.

3

Xammaqiya Yohaannisi Qaalaa Odiis

(Marqqoosa 1:1-8; Luqaasa 3:1-18; Yohaannisa 1:19-28)

¹⁻² He wode Xammaqiya Yohaannisi asaa, “Saluwaa kawotettai matattido gishshau, intte nagaraappe simmite” yaagiiddi, Yihudaa Bazzuwan yootiiddi yiis. ³ Aissi giikko, hananabaa yootiya Isiyaasi, Yohaannisabaa yootiiddi,

“Issoi bazzon ba qaalaa xoqqu oottidi,

‘Godaa ogiyaa giigissite.

I hemettana loossuwaakka

ayyo sitti oottite’ giis”

yaagiis.

⁴ Yohaannisau gaameelaa ikisiyan dadettida afalai de7ees; qassi ba xeessan dafuwaa gixxees; i miyo qumaikka boolenne degeera eessa. ⁵ Asai he

wode Yerusalaameppe, Yihudaa biitta ubbasaap-penne Yorddaanoosa giyo shaafaa heeran de7iya biitta ubbaappe akko yees. ⁶ Yiidi ba nagaraa paaxin, Yorddaanoosa giyo shaafan asaa xammaqiis.

⁷ SHin Yohaannisi daro Parisaawetinne Saaduqaaweti xammaqettanau baakko yiyaageeta be7idi, eta hagaadan yaagiis; “Ha shooshshatoo, Xoossaa hanqqoi yaana haniyaagaappe baqatana mala, intteyyo oonee odidai? ⁸ Simmi intte intte nagaraappe simmidoogaa erissiyaabaa oottite. ⁹ Intte intte wozanan, ‘Abrahaami nu aawaa’ giidi qoppoppite. Aissi giikko, taani inttessi yootais; Xoossai ha shuchchata Abrahaamassi na7a kessanaukka danddayees. ¹⁰ Beexee mittaa xaphuwan qanxxanau giigi uttiis; lo77o aifiyaa aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegettana.

¹¹ “Intte intte nagaraappe simmidoogaa erissanau, taani inttena haattan xammaqais; shin taappe guyyeera yiyaagee, inttena Geeshsha Ayyaanaaninne taman xammaqana. I taappe daro minnees; taani harai atto a caammaa tookkanaukka bessikke. ¹² A kushiyan kattaa suraggiyo laidai de7ees. Kattaa qoxxiyo audiyaa keehi geeshshees; ba gisttiyaa gootaran qolana; shin dalaa to77enna taman xuuggana” yaagiis.

Yesuusi Xammaqettiis

(Marqqoosa 1:9-11; Luqaasa 3:21-22)

¹³ Yesuusi he wode Yohaannisan xammaqettanau, Galiilappe Yorddaanoosa giyo shaafaa akko biis. ¹⁴ SHin Yohaannisi a, “Taani nenan

xammaqettanau koyiyo wode neeni taakko yai?” yaagidi, a qofaa laammanau koyiis.

¹⁵ SHin Yesuusi zaaridi a, “Nuuni xillotetta ooso ubbaa hagaadan polanau bessiyo gishshau, ha77i tau eeno ga” yaagiis. Yaagin Yohaannisi au eeno giis.

¹⁶ Yesuusi xammaqettidoogaappe guyyiyan, sohuwaara haattaappe kiyiis; saloi dooyettin, Xoossaa Ayyaanai haraphphedan yiishiinne ba bolli wodhdhishin be7iis; ¹⁷ qassi saluwaappe, “Taani siiqiyo ta Na7ai, tana ufaissiyaagee haggaa” yaagiya qaalai yiis.

4

Yesuusi Paacettiis

(Marqoosa 1:12-13; Luqaasa 4:1-13)

¹ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa paaccana mala, Geeshsha Ayyaanai bazzo Yesuusa efiis. ² Efin Yesuusi oitamu gallasaanne oitamu qammaa xoomidoogaappe guyyiyan namisettiis. ³ Xalahe halaqai yiidi a, “Neeeni Xoossaa Na7a gidikko, ane ha shuchchati oitta gidana mala azaza” yaagiis.

⁴ SHin Yesuusi zaaridi, “Xoossaa maxaafai, ‘Asi Xoossai haasayiyo qaala ubban de7anaappe attin, oitta xalaalan de7enna’ yaagees” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai Yesuusa geeshsha katamaa efidi, Beeta Maqidasiyaa xeeraa kessidi, ⁶ “Neeeni Xoossaa Na7aa gidikko, ane duge guppa. Aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Xoossai ba kiitanchchata neeyyo azazana’

qassi ‘Eti ne tohoi shuchchan xubettenna mala,

bantta kushiyan nena denttana’
yaagees” yaagiis.

⁷ Yesuusi zaaridi a, “Qassikka Xoossaa max-aafai, ‘Godaa ne Xoossaa paaccoppa’ yaagees” yaagiis.

⁸ Qassi xalahe halaqai Yesuusa issi daro gita deriyaa xeeraa kessidi, sa7an de7iya kawotetta ubbaanne eta bonchchuwaa bessiiis. ⁹ Bessidi a, “Neeni taayyo gulbbatada goinnikko, taani haggaa ubbaa neeyyo immana” yaagiis.

¹⁰ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi zaaridi a, “Laa ha Seexaanau haakka; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Godaayyo, ne Xoossaayyo goinna; a xalaalau ootta’ gees” yaagiis.

¹¹ Hegaappe guyyiyan, xalahe halaqai a aggi bayin, kiitanchchati yiidi, ayyo oottidosona.

Yesuusi Ba Tamaarissiyo Oosuwaa Galiilan Doommiis

(Marqqoosa 1:14-15; Luqaasa 4:14-15)

¹² Yohaannisi qashettidoogaa Yesuusi siyido wode, Galiila giyo biitti biis. ¹³ Naazireeteppe kiyidi, Qifirinaahooma katamaa biidi, yan de7iis; Qifirinaahoomi Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan abbaa matan de7ees.

¹⁴ Hegee hanidoogee hananabaa yootiya Isiyaasi giidoogee polettanaassa; hananabaa yootiya Isiyaasi hagaadan yaagiis;

¹⁵ “Zaabiloona biittaaninne Nifttaaleema biittan, abbaa ogiyan Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan,

Aihuda gidenna asai de7iyo Galiilan,

¹⁶ xuman de7iya asai

wolqqaama poo7uwaa be7iis.
 Qassi haiquwaa kuwai de7iyo biittan
 uttidaageetuyyo poo7oi kiyiis”
 yaagiis.

¹⁷ He wodiyaappe doommidi Yesuusi, “Intte naraappe simmite; aissi giikko, saluwaa kawotetai matattiis” giidi qaalaa yootuwaa doommiis.

*Yesuusi Moliyaa Oiqqiya Oiddu Asata Xeegiis
 (Marqqoosa 1:16-20; Luqaasa 5:1-11)*

¹⁸ Yesuusi Galiila Abbaa mataara aadhdhiiddi, naa77u ishannti PHeexiroosa giyo Simooninne a ishaa Inddiraasi, moliyaa oiqqiyaageeta gidido gishshau, gitiyaa abban yeggiyaageeta be7iis.

¹⁹ Be7idi eta, “Tana kaallite; taani inttena asa oiqqiyoogaa tamarissana” yaagiis. ²⁰ Yaagin eti sohuwaarakka bantta gitiyaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

²¹ Yesuusi hegaappe sinttaukko biiddi, hara naa77u ishannta, Zabddiyoosa naata Yaaqoobanne a ishaa Yohaannisa be7iis; eti bantta aawaa Zabddiyoosaara wolwolo gidдон bantta gitiyaa giigissiyaageeta be7idi xeesiis.

²² Xeesin sohuwaarakka eti wolwoluwaanne bantta aawaa yeggi bayidi, Yesuusa kaallidosona.

*Yesuusi Daro Asaa Tamarissiihinne Pattiis
 (Luqaasa 6:17-19)*

²³ Yesuusi Aihuda woosa keettatun tamarissiiiddi, kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddinne qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asaa pattiiddi, Galiila biitta ubban yuuyiis. ²⁴ A woree Sooriyaa biittaa ubbaa gakkiiis; asai dumma dumma harggiyan ohettidi harggida asaanne sahettida asa ubbaa, xalaheti oiqqido

asaa, kaarettai oiqqido asaanne, qassi bollai silido asaa Yesuusakko ehiis; ehin i eta pattiiis.
 25 Daro asai Galiilappe, tammu katamatuppe, Yerusalaameppe, Yihudaappenne Yorddaanoosappe hefinttan de7iya biittaappe Yesuusa kaalliis.

5

Yesuusi Deriyaa Bollan Gididi Tamaarissido Timirttiyaa

(Miraafiyaa 5-7)

¹ Yesuusi daro asaa be7idi, deriyaa huuphiyaa kiyidi uttiis. Bana kaalliyaageeti baakko shiqin, ² tamarissuwaa doommidi, eta hagaadan yaagiis.

Tumu Ufaissaa

(Luqaasa 6:20-23)

³ Bantta ayyaanan hiyyeesa gididoogaa eriyaageeti anjjettidaageeta; aissi giikko, saluwaa kawotettai etassa.

⁴ Kayyottiyaageeti anjjettidaageeta; aissi giikko, Xoossai eta minttettana.

⁵ Ashkketi anjjettidaageeta; aissi giikko, eti sa7aa laattana.

⁶ Namisettiyaageetinne saamettiyaageeti kattaa haattaa koyiyoogaadan, xillobaa oottanau laamotiyaageeti anjjettidaageeta;

aissi giikko, Xoossai eta kalissana.

⁷ Maariyaageeti anjjettidaageeta; aissi giikko, Xoossai eta maarana.

⁸ Wozanaa geeshshati anjjettidaageeta;

aissi giikko, eti Xoossaa be7ana.

⁹ Asa sigettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, Xoossai eta,
ba naata giidi xeesana.

¹⁰ Xillotettaa gishshau
yedetettiyaageeti anjjettidaageeta;
aissi giikko, saluwaa kawotettai etassa.

¹¹ “Intte tana kaalliyo gishshau, asai inttena boriyo wodenne waissiyo wode, qassi intte bolli iitabaa ubbaa wordduwan haasayiyo wode, intte anjjettidaageeta. ¹² Intteyyo saluwan gita woitoida de7iyo gishshau, ufaittite; hashshu giite; aissi giikko, asai intteppe kase de7ida hananabaa yootiyaageetakka hegaadan waissiis.

*Maxiniyaanne Poo7uwaa Leemisuwaa
(Marqqoosa 9:50; Luqaasa 14:34-35)*

¹³ “Asa ubbaassi intte maxine mala; shin maxinee laqilaqana xayikko, naa77antto a waatidi laqilaqissanee? Kare olin, asi a yedhdhi hemetanaappe attin, wodeppe ainne go77enna.

¹⁴ “Sa7au intte poo7o mala; deriyaa huuphiyan keexettida katamai geemmana danddayenna.

¹⁵ Xomppe oittidi, son de7iya asa ubbau poo7ana mala, xoqqiyaasan wottiyoogaappe attin, kere gidдон qum77i wottiya asi baawa.

¹⁶ Hegaadankka, asi intte oottiyo lo77o oosuwaa be7idi, saluwan de7iya intte Aawaa galatana mala, intte poo7oi asa sinttan poo7o.

Muuse Higgiyaabaa

¹⁷ “Taani Muuse higgiyaanne hananabaa yootiyaageeti tamarissiyooгаа xaissanau yiidobaa intteyyo milatoppo; taani polanau

yiidoogaappe attin, xaissanau yabeikke. ¹⁸ Aissi giikko, taani intteyyo tumaa odais; saloinne sa7ai aadhdhana gakkanaassi, qassi ubbabaikka polettana gakkanaassi, higgiiyaappe issi qaalaikka woi issi pitaleekka xayenna. ¹⁹ Hegaa gishshau, ha azazo ubbaappe guuxxiya issi azazuwaa kanttiya urai ooninne, qassi haratika baagaadan oottanaadan tamarissiya urai ooninne, saluwaa kawotettan ubbaappe guutta gidana; shin higgiiya oottiyaageenne tamarissiyaagee ooninne saluwaa kawotettan gita gidana. ²⁰ Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte xillotettai higgiiya tamarissiyaageetu xillotettaappenne Parisaawetu xillotettaappe darana xayikko, saluwaa kawotettaa intte mulekka gelekketa.

²¹ “Beni asaa, ‘Asa woroppa; asa worida ooninne pirddettana’ giidoogaa siyideta. ²² SHin taani intteyyo odais; ba ishaa hanqqettiya ubbai pirddettana; ba ishaa cayiya ubbai yaa7aa pirddau shiiqana; qassi ba ishaa, ‘Eeyyai’ giya ubbai Gaannabiyaa tamaa pirddau shiiqana. ²³ Hegaa gishshau, neeni yarshshiyooosan yarshshishin, ne ishaa naaqqidobai neeyyo hegan hassayettikko, ²⁴ ne yarshshuwaa he sohuwanka yegga bayada ba; kasetada ne ishaara sigettaichcha; hegaappe guyyiyan yaada, ne yarshshuwaa yarshsha.

²⁵ “Nena mootiyaagaara pirdda keettaa baidda ogiyan elle aara sigettaichcha; hegee xayikko, i nena daanna sintti aattana; qassi daannai nena polisiyau aattidi immin, polisee nena qachchana.

²⁶ Taani neeyyo tumaa odais; neeni issi santtimee

attennan, ne maqqaccuwaa wurssada qanxxana gakkanaassi, mulekka qasho keettaappe kiyakka.

SHAaramuxanau Bessenna

²⁷ “SHAaramuxoppa’ giidoogaa siyideta.
²⁸ SHin taani intteyyo odais; maccaaro xeellidi amottiya ubbai, ba wozana gidдон he wode iira shaaramuxiis. ²⁹ Ne ushachcha aifee nena nagara ootissikko, neeppe shoddada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha. ³⁰ Qassi ne ushachcha kushee nena nagara ootissikko, neeppe qanxxada ola baya; aissi giikko, ne bollai muleera Gaannabiyaa taman olettanaagaappe, appe issoi xayiyoogee neeyyo keha.

Machchiyo Yeddанau Bessenna

(Maatiyoosa 19:9; Marqqoosa 10:11-12; Luqaasa 16:18)

³¹ “Qassi ba machchiyo yeddiya ooninne o yeddiyo paramaa immo’ geetettiis. ³² SHin taani intteyyo odais; ba machchiyaa shaaramuxennan de7ishin yeddiya ooninne o shaaramuxa kessees; qassi azinai yeddido maccaasiyo ekkiya ooninne shaaramuxees.

Caaquwaabaa

³³ “Qassi beni asaa, ‘Wordduwan caaqqoppa, shin ne Godau caaqqidoogaa pola’ giidoogaa siyideta. ³⁴ SHin taani intteyyo odais; mulekka caaqqoppite; saloi Xoossaa kawotaa araataa gidiyo gishshau, saluwan mulekka caaqqoppitenne; ³⁵ qassi sa7ai a gedee yedhdhiyoosaa gidiyo gishshau, sa7an

caaqqoppite; qassi Yerusalaamee gita kawuwaa katama gidiyo gishshau, Yerusalaamenkka caaqqoppite. ³⁶ Neeni issi binnaan akka bootta woi kareta kessanau danddayenna gishshau, ne huuphiyankka caaqqoppa. ³⁷ SHin intte, 'Ee' woi, 'CHii' giite; hageetuppe hara caaqoi xalaha halaqaappe yees.

Lancciyaa Uluwan Oiqqanau Bessenna
(Luqaasa 6:29-30)

³⁸ “ ‘Aife gishshaa aife; achcha gishshaa achcha’ giidoogaa siyideta. ³⁹ SHin taani intteyyo odais; intteyyo iitabaa oottiya uraa diggoppite; ooninne ne ushachcha bagga qinxalliyaa baqqikko, ne haddirssa bagga qinxalliyaakka a bessa; ⁴⁰ ne qoliyaa ekkana issi urai nena mootikko, he urai ne kootiyaakka ekko. ⁴¹ Ooninne nena issi saate ogiyaa banaara wolqqan efikko, aara naa77u saate ogiyaa ba. ⁴² Nena woossiya urau imma; qassi neeppe tal77ana koyiya uraukka diggoppa.

Morkkiyaa Siiqiyoogaa
(Luqaasa 6:27-36)

⁴³ “ ‘Ne shooruwaa siiqa; ne morkkiyaa morkka’ giidoogaa siyideta. ⁴⁴⁻⁴⁵ SHin taani intteyyo odais; saluwan de7iya intte Aawau naata gidana mala, intte morkketa siiqite; inttena qanggiyaageetakka anjjite; inttena ixxiyaageetuyyo lo77obaa oottite; inttena waissiyaageetuyyookka Xoossaa woos-site; aissi giikko, iita asaukka lo77o asaukka Xoos-sai ba awaa awaxxissees; qassi xillotuyyookka nagaranchchatuyyookka ba iraa bukissee. ⁴⁶ Aissi giikko, intte inttena siiqiyaageetu xalaalaa si-iqikko, intteyyo ai woi de7ii? Harai atto, giiraa

ekkiyaageetikka hegaadan oottoosona. ⁴⁷ Intte intte ishanntu xalaalaa sarotikko, harati oottiy-oogaappe aadhdhiyaabaa ai oottidetii? Harai atto, Xoossaa ammanenna asaikka hegaadan oottees. ⁴⁸ Hegaa gishshau, saluwan de7iya intte Aawai bali bannaagaa gidiyooagaan, inttekka bali bannaageeta gidite.

6

Hiyyeesau Immiyo Maaraa

¹ “Intte ammano oosuwaa asa bessanau asa sinttan oottenna mala naagettite; hegee xayikko, saluwan de7iya intte Aawai intteyyo waituwaa immenna.

² “Hegaa gishshau, intte aibakko hiyyeesau immiyo wode, lo77o milatiya iitati banttana bonchchissanau, Aihuda woosa keettatuuninne ogetun awaajissiyooagaan awaajissoppite; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta waituwaa ekkiichchidosona. ³⁻⁴ SHin intte hiyyeesau immiyo wode, geeman immanaadan, intte ushachcha kushee oottiyooгаа intte haddirssa kushee eroppo; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyān immana.

Woosaabaa (Luqaasa 11:2-4)

⁵ “Xoossaa woossiiddi, lo77o milatiya iitatu-dan hanoppite; aissi giikko, banttana asi be7ana mala; Aihuda woosa keettatuuninne ogetu doo-nan eqqidi, Xoossaa woossiyoogaa dosoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta waituwaa muleera ekkiichchidosona. ⁶ SHin intte Xoossaa woossiyo wode, intte soo gelite; kariyaa gorddidi,

geeman de7iya intte Aawaa woossite; geeman be7iya intte Aawai intteyyo qoncciyān immana.

⁷ “Xoossaa intte woossiyo wode, Xoossaa ammanenna asaagaadan, mela biddoppite; aissi giikko, Xoossaa ammanenna asai adussidi Xoossaa woossin siyees giidi qoppees. ⁸ Hegaa gishshau, he asaagaadan hanoppite; aissi giikko, intte Aawai inttena koshshiyaagaa intte woossanaappe kasetidi erees. ⁹ Simmi intte hagaadan yaagidi, Xoossaa woossite;

‘Saluwan de7iya nu Aawau,
ne geeshsha sunttai anjjetto.

¹⁰ Ne kawotettai yo;
ne shenee saluwan hanidoogaadan,
sa7ankka hano.

¹¹ Hachchi hachchi koshshiya qumaa
nuuyyo hachchi imma.

¹² Nuuni nuna naaqqidaageetuyyo
atto giyoogaadan,
neenikka nu naaquwaa atto ga.

¹³ Nuna iitabaappe ashshanaappe attin,
paacen gelissoppa.

Kawotettai, wolqqainne bonchchoi
merinaukka neessa. Amin77i’ yaagite.

¹⁴ “Intte inttena naaqqida hara asaa naaquwaa
atto giikko, saluwan de7iya intte Aawaikka
intteyyo atto gaana. ¹⁵ SHin intte inttena
naaqqida hara asaa naaquwaa atto gaana
xayikko, intte Aawaikka intte naaquwaa atto
geenna.

¹⁶ “Qassi intte xoomiyo wode, lo77o milatiya
iitatudan, kayyottiyaabaa milatoppite; aissi gi-
ikko, eti xoomiyogaa asai be7ana mala, bantta

som77uwaa bullaalissoosona; taani intteyyo tumaa odais; eti bantta woituwaa muleera ekki-ichchidosona.

Xoomaabaa

¹⁷⁻¹⁸ “SHin intte xoomiyo wode, intte Aawai intte xoomiyoogaa eranaappe attin, asi erenna mala, intte som77uwaa meeccite; intte huuphiyaakka tiyettite; yaatikko, geeman de7iya intte Aawai intte oottiyoogaa geeman be7idi, intteyyo qoncciyān immana.

Ha Sa7aa Bollan Aquwaa Dagayanau Bessenna (Luqaasa 12:33-34)

¹⁹ “Bil77i bashshiyooasaaninne birati shiyiyoosan, kaisoikka bookkidi wuuqqiyoosan, sa7an intte huuphessi miishsha dagayoppite. ²⁰ SHin bil77inne qunoi bashshennasan, kaisoikka bookkidi wuuqqennasan intte huuphessi saluwan miishsha dagayite. ²¹ Aissi giikko, ne wozanai ne miishshai de7iyoosan de7ana.

Bollaa Xomppiyaabaa (Luqaasa 11:34-36)

²² “Bollaa xompee aifiyaa; heгаа gishshau, ne aifee payya gidikko, ne bolla ubbai poo7o gidana. ²³ SHin ne aifee payya gidana xayikko, ne bolla ubbai xumana; simmi ne bolli de7iya poo7oi xumikko, xumai ai keenaa xumanddeeshsha!

De7ossi Hirrganau Bessenna (Luqaasa 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Naa77u godatuyyo haarettanau danddayiyai ooninne baawa; aissi giikko, woi issuwaa ixixidi, hinkkuwaa siiqana; woi issuwaa

bonchchidi, hinkkuwaa karana; Xoossaassinne miishshaassi haarettanau danddayekketa.

²⁵ “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; intte paxa de7anau maanabaassinne uyanabaassi, woi intte bollau maayanabaassi hirggoppite; shemp-poi qumappe aadhdhennee? Qassi bollai maay-oppe aadhdhennee? ²⁶ Paalliya kafota xeellite; eti zerokkona; cakkokkona; gootaranka qolokkona; shin saluwan de7iya intte Aawai eta mizees; intte etappe keehi aadhdhekketii? ²⁷ Intte gidдон keehi qoppidi, ba geesaa bolli issi wara gujjanau dand-dayiyai oonee?

²⁸ “Aissi maayossi hirggetii? Dembban de7iya ciishshati waani dicciyaakko, akeeki xeellite; eti daafurokkona woi puutto suqqokkona. ²⁹ SHin taani intteyyo odais; harai atto, Solomoni hegaa keena bonchchettidaagaa gidiiddi, he ciishshatuppe issuwaagaa malaa maayibeenna. ³⁰ SHin laafa ammanoi de7iyoogetoo, Xoossai, hachchi de7idi, wontto coociyaa taman eexxiya dembbaa maataa maizziyaagee, inttena etaagaappe aattidi waati maizzennee? ³¹ Simmi, ‘Nuuni ai maanee? Woi ai uyanee? Woi ai maayanee?’ yaagidi hirggoppite. ³² Aissi giikko, he ubbabaa Xoossaa ammanennaageeti darissidi koyoosona; he ubbai inttena koshshiyooгаа saluwan de7iya intte Aawai erees. ³³ SHin kasetidi, Xoossaa kawotettaanne a xillotettaa koyite; i intteyyo he ubbabaa immana. ³⁴ Hegaa gishshau, wonttobau hirggoppite; aissi giikko, wonttoi bau hirggana; gallassa ubbaukka gididiya a huuphe waayee de7ees.

7

Hara Asaa Bolli Pirddanau Koshshenna
(Luqaasa 6:37-42)

¹ “Xoossai intte bolli pirddenna mala, inttekka haratu bolli pirddoppite. ² Aissi giikko, intte haratu bolli pirddiyoogaadan, Xoossai intte bolli pirddana; qassi intte haratuyyo immanau makkiyooban i intteyyo makkana. ³ Ne aifiyan de7iya tuussaa be7akka; shin ne ishaa aifiyan de7iya suullaa aissi xeellai? ⁴ Woi ne aifiyan tuussai de7ishin, neeni ne ishaa, ‘Taani ne aifiyaappe suullaa kessoo’ waanada gaanau danddayai? ⁵ Laa ha lo77o milatiya iitau, kasetada ne aifiyaappe tuussaa kessargga; hegaappe guyyiyan, ne ishaa aifiyaappe suullaa kessanau geeshshada xeellana danddayaasa.

⁶ “Geeshshabaa kanatuyyo immoppite; eti guyye simmidi, inttena saxxana. Qassi inqquwaa giyo intte al77o shuchcha gudunttatu sintti oloppite; eti bantta tohuwan yedhdhana.

Woosaa Aifiyaa
(Luqaasa 11:9-13)

⁷ “Woossite; intte ekkana. Koyite; intte demmana. Kare yiidi xeesite; intteyyo karee dooyetana. ⁸ Aissi giikko, woossiya ubbai ekkana; koyiya urai demmana; qassi kare yiidi xeesiya urau karee dooyettana. ⁹ Woi intte gidдон ba na7i, ‘Oitta imma’ giikko, shuchcha immiya aawu de7ii? ¹⁰ Qassi, ‘Mole imma’ giikko, ayyo shooshsha immanee? ¹¹ Intte iita gidiiddi, intte naatussi lo77obaa immiyoogaa erikko, yaatin,

saluwan de7iya intte Aawai bana woossiyaageetussi lo77obaa waati darissidi immanddeeshsha!

¹² “Hegaa gishshau, hara asi intteyyo oottanau koyiyo ubbabaa inttekka asau oottite; aissi giikko, Muuse higgiiyaa birshshettainne hananabaa yootiyaageeti tamarissiyoogee heгаа.

Un77o Penggiyaabaa
(Luqaasa 13:24)

¹³ “Un77o penggiyaara gelite. Aissi giikko, bashshau efiya penggee aaho; ogeekka woggaa. Hegaara geliya asaikka daro.

¹⁴ “Aissi giikko, de7uwau efiya penggee un77o; ogeekka xuntta. Qassi hegaara biya asatikka amaridaageeta.

Mittai Ba Aifiyan Erettees
(Luqaasa 6:43-44)

¹⁵ “Bolla baggaara dorssa milatidi, inttekko yiya wordduwaa hananabaa yootiyaageetuppe naagetite; shin tumaappe eti garssa baggaara wanggireellotu mala. ¹⁶ Eti aifiyo aifiyan intte eta erana; aguntti woine giyo turaa aife aifenna; gom77oreekka balase giyo mittaa aife aifenna. ¹⁷ Hegaadankka, lo77o mitta ubbai lo77o aife aifees; shin iita mitti iita aife aifees. ¹⁸ Lo77o mitti iita aife aifanau danddayenna; qassi iita mittikka lo77o aife aifanau danddayenna. ¹⁹ Lo77o aife aifenna mitta ubbai qanxxettidi, taman yegetana. ²⁰ Hegaa gishshau, intte eti aifiyo aifiyan eta erana.

²¹ “Saluwan de7iya ta Aawai giidoogaa oottiya urai saluwaa gelanaappe attin, ‘Ta Godau, ta Godau’ giya ubbai gelenna. ²² He gallassi daro asai

tana, ‘Nu Godau, nu Godau, nuuni ne sunttan hananabaa yootibookkonii? Ne sunttan xala-heta kessibookkonii? Qassi nuuni Xoossai oottiyo malaataa ne sunttan oottibookkonii?’ yaagana. ²³ Taani he wode eta, ‘Taani inttena mulekka erikke; iitabaa oottiyaageeti intte ta matappe haakkite’ yaagana.

*SHuchchaa Bolli Woikka SHafiyaa Bolli Keexet-tida Keettatu Leemisuwaa
(Luqaasa 6:47-49)*

²⁴ “Hegaa gishshau, haggaa ta qaalaa siyidi oottiya ubbai shuchchan ba keettaa keexxida wozannaama asa mala. ²⁵ Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugiis. SHin keettai shuchchan keexettido gishshau kunddibeenna.

²⁶ “Haggaa ta qaalaa siyidi oottenna asai ubbai, ba keettaa shafiyann keexxida eeyya asa mala. ²⁷ Irai bukkiis; di7oi di77iis; carkkoikka carkkidi, he keettaa sugin, keettai kunddiis. He keettai wolqqaama kunddettaa kunddiis” yaagiis.

²⁸ Yesuusi ba haasayyoogaa wurssido wode, asai i tamarissiyooogan garamettiis. ²⁹ Aissi giikko, i eta tamarissiiddi, higgiiyaa tamarissiyaageetudan gidennan, bau alaafetetta de7iyo asadan tamarissees.

8

*Yesuusi Inchchirichchai Oiqqido Bitaniyaa Pat-tiis
(Marqqoosa 1:40-45; Luqaasa 5:12-16)*

¹ Yesuusi deriyaappe wodhdhido wode, daro asai a kaalliis. ² Inchchirichchai oiqqido issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Godau, neeni koyikko, tana pattanau danddayaasa” yaagiis.

³ Yesuusi ba kushiya yeddidi, a bochchidi, “Taani koyais; paxa” yaagiis. Yaagin sohuwaarakka inchchirichchai bitaniya yeddi aggiis. ⁴ Yesuusi a, “Simmi hagua ooyyoonne yootoppa; shin qeesiyaakko baada ne bollaa a bessa; neeni paxidoogaa asaa erissanau Muusee azazido yarshshuwaa yarshsha” yaagiis.

*Yesuusi Mato Halaqaa Na7aa Pattiis
(Luqaasa 7:1-10)*

⁵⁻⁶ Yesuusi Qifirinaahooma katamaa gelido wode, issi mato halaqai akko yiidi, “Ta Godau, ta ashkkaraa asatetta silin, daro sahettiiddi, son zin77iis; hai pattarkkiishsha” yaagidi woossiis.

⁷ Woossin Yesuusi, “Taani baada a pattana” yaagiis.

⁸ SHin mato halaqai zaaridi yaagiis; “Ta Godau, nena ta soo gelissanau tau bessenna; shin neeni doona xalaalaa haasaya; ta ashkkarai paxana. ⁹ Aissi giikko, taani taappe bollaara de7iyaageetuyyo haarettiya asa; qassi taappe garssaara wotaaddarati de7oosona. Taani issuwaa, ‘Ba’ giikko bees; qassi hinkkuwaa, ‘Haaya’ giikko yees; ta ashkkaraa, ‘Hagua ootta’ giikko oottees” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi hegaa siyido wode garamettidi, bana kaalliya asaa hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa odais; taani hagua mala ammanuwaa

harai atto, Israa7eela biittanka be7abeikke.

¹¹ Taani intteyyo odais; daro asai arshshoppenne arggoppe yiidi, Abrahaamaara, Yisaaqaaranne Yaaqoobaara saluwaa kawotettan issippe uttana.

¹² SHin kawotettan de7anau bessiyo asai xumau kare olettana; hegan eti yeekkananne bantta achchaa garccana” yaagiis.

¹³ Yesuusi mato halaqaa, “Ne soo ba; neeni amanidoogaadan neeyyo hanana” yaagiis; yaagin mato halaqaa ashkkaarai he saatenkka paxi aggiis.

*Yesuusi Daro Asata Eta Harggiyaappe Pattiis
(Marqoosa 1:29-34; Luqaasa 4:38-41)*

¹⁴ Yesuusi PHeexiroosa soo biidi, a bollotiyaa qoxonne misho harggada zin77idaaro be7iis. ¹⁵ I kushiya i bochchin, qoxoinne mishoi o aggi bayiis; aggi bayin, a denddada ayyo oottaasu.

¹⁶⁻¹⁷ Sa7ai omariyo wode, asai xalaheti oiqqido daro asaa Yesuusakko ehiis; hananabaa yootiya Isiyaasi, “I nu sahuwaa bau ekkiis; qassi nu harggiyaakka tookkiis” giidoogee polettana mala, Yesuusi tuna ayyaanata ba qaalaa kessidi, harggida asa ubbaakka pattiis.

*Yesuusa Kaalliyageeta Gakkiya Metuwaa
(Luqaasa 9:57-62)*

¹⁸ Yesuusi daro asai ba matan yuuyi aadhdhidi eqqidoogaa be7idi, abbaappe hefintti pinnana mala, ba erissiyo ashkkaarata azaziis. ¹⁹ Higgiiyaa tamarissiya issoi akko yiidi, “Tamarissiyya-goo, neeni biyoosaa ubbaa taani nena kaallana” yaagiis.

²⁰ Yesuusi a, “Worakanatussi ollai de7ees; kafotussikka keetta de7ees; shin taani, Asa Na7ai,

zin77ada shemppa ekkiyoosikka tau baawa” yaagiis.

²¹ Qassi kaalliyaageetuppe issoi a, “Godau, taani kaseta baada ta aawaa moogoo?” yaagiis.

²² SHin Yesuusi a, “Neeni tana kaalla; haiqqidaageeti bantta haiqqidaageeta moogona” yaagiis.

*Yesuusi Beetaa Co77u Oottiis
(Marqqoosa 4:35-41; Luqaasa 8:22-25)*

²³ Yesuusi wolwoluwan gelin, erissiyo ashkkarati aara biidosona. ²⁴ Beetai wolwoluwaa kumana gakkanaashin, sohuwaara abban wolqqaama gotee denddiis; shin Yesuusi xiskkiis.

²⁵ Erissiyo ashkkarati akko biidi, xiskkuwaappe denttidosona; denttidi a, “Godau, nuuni xayoos; nuna ashsharkkii” yaagidosona.

²⁶ Yesuusi eta, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, aissi yayyeetii?” yaagiis. Hegaappe guyyiyan denddidi, gotiyaanne beetaa aggite gin, goteenne beetai woppu giidosona.

²⁷ Asai garamettidi, “Hagee laa harai atto, go-teenne beetai azazettiyoogee aiba asee?” yaagiis.

*Yesuusi Xalahee Oiqqido Naa77u Asata Pattiis
(Marqqoosa 5:1-20; Luqaasa 8:26-39)*

²⁸ Yesuusi abbaappe hefinttan de7iya Gerggesenoonna giyo biittaa pinniis; xalaheti oiqqido naa77u asati he biittan de7oosona; asa moogiyo gonggoluwaaappe eti kiyidi, aara gaittidosona. Eti daro wolqqaama gidiyo gishshau, ooninne he ogiyaara aadhdhanau danddayibeenna. ²⁹ Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Xoossaa Na7au,

nunanne nenanne aibee gattiyai? Wodee gakkennan nuna qaxxayanau yaadii?” yaagidosona.

³⁰ Etappe haahuwan gudunttaa wudee heemetees. ³¹ Xalaheti Yesuusa, “Neeni nuna kessanabaa gidikko, hini gudunttaa wudiyaa giddo yeddarkii” yaagidi woossidosona.

³² Yesuusi eta, “Biite” gin eti bitaniyaappe kiyidi biidi, gudunttatun gelidosona. Gelin gudunttaa wudee ubbai kakaa huuphiyaara jaamiiddi, abban gelidi, meetetti bayiis.

³³ Gudunttaa wudiyaa heemmiyaageeti baqatidi, katamaa biidosona; biidi xalaheti oiqqido asati hanidobaa ubbaa yootidosona. ³⁴ Yootin kataman de7iya asai ubbai Yesuusaara gaittanau kiyiis; a be7ido wode, ba biittaappe baana mala woossiis.

9

Yesuusi Bollai Silido Bitaniyaa Pattiis (Marqqoosa 2:1-12; Luqaasa 5:17-26)

¹ Yesuusi wolwoluwan gelidi, abbaa pinnidi, ba katamaa biis. ² Amarida asati bollai silido issi bitaniyaa halan tookkidi, Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi eta ammanuwaa be7idi, bollai silido bitaniyaa, “Ta na7au, yayyoppa; ne nagarai atto geetettiis” yaagiis.

³ Yaagin higgiiyaa taaarissiyaageetuppe issooti issooti bantta wozanan, “Laa ha bitanee Xoossaa bolli iitabaa haasayeesittennee!” yaagidosona.

⁴ Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wozanan hegaadan iitabaa aissi qoppeetii? ⁵ ‘Ne nagarai atto geetettiis’ giyoogee

mateeyye? Woi, ‘Dendda eqqada hemetta’ giyoogee matee? ⁶ SHin sa7aa bollan nagara atto gaanau taayyo, Asa Na7aayyo, alaafetetta de7iyooгаа taani inttena erissana” yaagidi, hegaappe he bollai silido bitaniyaa, “Dendda eqqa; yaatada ne halaa tookkada, ne soo ba” yaagiis.

⁷ Yaagin silida bitanee denddi eqqidi, ba soo biis. ⁸ SHin daro asai heгаа be7idi yayyiis; yayyidi asaayyo hгаа mala alaafetettaa immida Xoossaa galatiis.

Yesuusi Maatiyoosa Xeesiis

(Marqoosa 2:13-17; Luqaasa 5:27-32)

⁹ Yesuusi hegaara aadhdhiiddi, Maatiyoosa giyoogee giiraa giiriyoosan uttidaagaa demmidi a, “Tana kaalla” yaagiis.

Yaagin Maatiyoosi denddi eqqidi, a kaalliis.

¹⁰ Yesuusi maatiyoosa son qumaa maanau uttidaashin, giiraa ekkiya daro asatinne nagaranchchati yiidi, aaranne i erissiyo ashkkaratuura issippe uttidosona. ¹¹ Issi issi Parisaaweti heгаа be7idi, Yesuusi erissiyo ashkkarata, “Inttena tamarissiyaagee giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura qumaa aissi issippe mii?” yaagidosona.

¹² SHin Yesuusi eti giyoogaa siyidi, “Hargganchchatussippe attin, payyatuyyo aakime koshshenna. ¹³ SHin intte biidi, Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakkonne erite; aissi giikko, taani

nagaranchchata xeesanau yiidoogaappe attin, xillota xeesanau yabeikke” yaagiis.

Xoomaabaa Oichchido Oishaa
(*Marqoosa 2:18-22; Luqaasa 5:33-39*)

¹⁴ He wode Yohaannisi erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Nuuninne Parssaaweti xoomoos; shin neeni erissiyo ashkkarati aissi xoomokkonaa?” yaagidi a oichchidosona.

¹⁵ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Bullachchaa yiida asati machchiyo ekkiyaagee banttanaara de7ishin, kayyottanau danddayioonaa? Dand-dayokkona; shin machchiyo ekkiyaagaa eta mat-appe efaana wodee yaana; eti he wode xoomana.

¹⁶ “Ceega maayo bolli ooratta woto wotti sikkiya asi baawa; aissi giikko, he wotoi maayuwaa peererettana; peerettaikka kaseegaappe darana.

¹⁷ Ho77o woine eessa ceega ogoron naaqqiya asi baawa. SHin naaqqikko, he woiniyaa eessai ogoruwaa daakkana; baukka gukkana; ogoroikka moorettana. SHin, ho77o woine eessa ooratta ogoron naaqqeettes; naa77aikka moorettokkona” yaagiis.

Yaa7iroosa Na7eebaanne Yesuusa Maayuwaa
Bochchida Maccaaseebaa
(*Marqoosa 5:21-43; Luqaasa 8:40-56*)

¹⁸ Yesuusi etayyo hegaa odishin, Aihuda ha-laqatuppe issoi akko yiidi, a sinttan gulbbatidi, “Ta na7iyaa ha77i haiqqaasu; shin neeni yaada ne kushiyaa i bolli wottarkkii; haiquwaappe a paxana” yaagiis.

¹⁹ Yaagin Yesuusi denddidi, ba erissiyo ashkkaratuura issippe a kaallidi biis. ²⁰ Biishin

tammanne naa77u laittaasappe doommidi, i bollaappe suuttai goggiyo issi maccaasiyaa guyyeera shiiqada, Yesuusa afalaa macaraa bochchaasu. ²¹ Aissi giikko, a ba wozanan, “Taani a afalaa xalaalaa bochchikko paxana” yaagada qoppaasu.

²² SHin Yesuusi simmidi o xeellidi, “Ta na7ee, yayyoppa; nena ne ammanoi pattiiis” yaagiis. He sohuwaarakka maccaasiyaa paxa aggaasu.

²³ Yesuusi Aihuda halaqaa soo gakkido wode, yeehuwan dinkkiyaa punniya asanne yeekkiya asaa be7idi, ²⁴ “Kare kiyite; guutta na7iyaa xiskkaasuppe attin, haiqqabeikku” yaagiis. Yaagin asai a bolli keehi miicciis. ²⁵ SHin daro asaa kare i kessidoogaappe guyyiyan, soo gelidi, na7ee kushiyaa oiqqiis; oiqqin na7iyaa dendda aggaasu. ²⁶ He odoi he biitta ubbaa gakkiiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiiis

²⁷ Yesuusi hegaara aadhdhidi biishin, naa77u qooqeti bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagiiddi a kaallidosona.

²⁸ Yesuusi soo gelido wode, qooqeti akko yidosona; yin Yesuusi eta, “Taani hagua oottanau danddayiyoogaa ammaneetii?” yaagiis.

Eti, “Ee Godau” yaagidosona.

²⁹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta aifiyaa bochchidi eta, “Intteyyo intte ammanuwaadan hano” yaagiis. ³⁰ Eta aifee dooyetti aggiis; Yesuusi etayyo, “Hagua ooyyoonne odoppite” yaagidi minttidi yootiis. ³¹ SHin asati biidi, he biitta ubban Yesuusabaa odidosona.

Yesuusi Issi Duudiyaa Pattiis

³² Eti kiyidi biishin, amarida asati xalahee oiqqin duudida bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona.

³³ Yesuusi xalahiyaa kessidoogaappe guyyiyan, duude bitanee haasayiis. Asai, “Hagee oorat-tabaa; haggaa malabai Israa7eela biittan mulekka hanibeenna” yaagiis.

³⁴ SHin Parisaaweti, “I xalahetu halaqaa wolqqan xalaheta kessees” yaagidosona.

Yesuusi Asaassi Qarettiis

³⁵ Yesuusi eta Aihuda woosa keettatun tamarissiiddinne kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiiddi, qassi hargge ubbaappenne saho ubbaappe asa pattiiddi, wogga katamatuuninne qeeri katamatun ubban yuuyiis.

³⁶ Daro asaa be7idi, heemmiya asi bainna dorssadan asai hirggiyo gishshaunne asaa maaddiyaabi bainna gishshau, asaayyo qarettiis.

³⁷ Yaatidi ba erissiyo ashkkarata, “Kattai daro; shin cakkiya asai guutta. ³⁸ Simmi kattaa Godai kattaa cakkanau oosanchcha yeddana mala, a woosite” yaagiis.

10

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77u Asatubaa (Marqqoosa 3:13-19; Luqaasa 6:12-16)

¹ Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata xeesidi, eti tuna ayyaanaa kessana mala, qassi hargge ubbaanne saho ubbaa pattana mala, etayyo maataa immiis. ² Yesuusi kiittido tammanne naa77atu sunttai, koiroogee PHeexiroosa giyo Simoonanne a ishaa Inddiraasa,

Zabddiyoosa naata ishannta, Yaaqoobanne Yohaannisa, ³ Piliphphoosanne Barttalamoosa, Toomaasanne giiraa ekkiya Maatiyoosa, Ilppiyoosa na7aa Yaaqoobanne Taaddiyoosa giyo Libddiyoosa; ⁴ ba biittau mishettiya Simoonanne Yesuusa aattidi immida Asqqorootu Yihudaa.

Yesuusi Kiittido Tammanne Naa77ati Tamaarissanau Kiitettidosona (Marqqoosa 6:7-13; Luqaasa 9:1-6)

⁵ Yesuusi ha tammanne naa77ata hagaadan yaagidi kiittiis; “Aihuda gidenna asaa biitti booppite; qassi Samaaretu katamaakka geloppite; ⁶ heгаа gishshaa bayida dorssaakko, Israa7eela asaakko biite. ⁷ Biidi, ‘Saluwaa kawotetta matattiis’ yaagidi yootite. ⁸ Hargganchchata pattite; haiqqidaageeta haiquwaappe denttite; inchchirichchai oiqqidoogeetakka pattite; xalahetakka kessite. Intte coo ekkideta; coo immite. ⁹ Worqqa woi bira woi santtime intte kiisiyan oiqqoppite; ¹⁰ woi ogiyau qarcciita, woi naa77antto qole, woi caamma woi xam77a oiqqoppite. Aissi giikko, oosanchchau koshshiyaabaa immanau bessees.

¹¹ “Intte geliyo kataman woi qeeri kataman ubban inttena mokkanau ufaattiyai oonakkonne akeekan xomoosite; intte hegaappe kiyana gakkanaashin, aagan uttite. ¹² Qassi soo geliiddi sarotite. ¹³ He keettan de7iya asai inttena mokiikko, intte sarotido sarotai eta gakko. SHin eti inttena mokkennan ixxiikko, intte sarotido sarotai intteyyo guyye simmo. ¹⁴ Qassi issi issi keetta woi katamai inttena mokkennan woi intte yootiyoobaa siyennan ixxiikko, he keettaappe

woi he katamaappe kiyiiddi, intte tohuwaappe buhiyaa shocite. ¹⁵ Taani intteyyo tumaa odais; Xoossai pirddaa gallassi he katamaa asatuppe, Sadooma katamaa asaunne Gamooraa katamaa asau pirddaa kehissana.

Godai Yaanaappe Kasetidi, Yedetainne Metoi Hanana

(Marqqoosa 13:9-13; Luqaasa 21:12-17)

¹⁶ “Be7ite! Taani inttena dorssaa wanggireello giddo yeddiyoogaadan yeddais. Hegaa gishshau, shooshshadan cincca gidite; qassi haraphphedan, ashkke gidite. ¹⁷ SHin asappe naagettite. Aissi giikko, asi inttena pirdda keettau aattidi immana; qassi ba Aihuda woosa keettatunkka inttena lissuwan garafana. ¹⁸ Deriyaa haariyaageetu sinttaaninne kawotu sinttan ta gishshau intte eqqidi, etassinne Aihuda gidenna asaassi wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootana. ¹⁹ SHin eti inttena pirddau aattiyo wode, intte haasayanabaa he saatiyan Xoossai intteyyo immiyo gishshau, intte gaanabaunne woi woigi haasayanaakkonne hirgoppite. ²⁰ Aissi giikko, inttenan de7idi haasayiyai intte Aawaa Geeshsha Ayyaanaa gidiyooagaappe attin, haasayiyaageeti inttena gidekketa.

²¹ “Ishai ba ishaa, aawai ba na7aa worissana; naati bantta aawatu bollinne bantta aayetu bolli denddidi, eta worissana. ²² Qassi asai ubbai inttena ta sunttaa gishshau ixkana; shin wurs-settai gakkanaashin gencciyaagee attana. ²³ Eti inttena issi katamaappe yedettikko, hara katamaa baqatite. Aissi giikko, taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, yaana gakkanaashin,

intte intte oosuwaa Israa7eela katama ubban ootti wurssekketa.

²⁴ “Tamaariyaagee bana tamaarissiyaagaappe darenna; ashkkaraikka ba godaappe darenna.

²⁵ Tamaariyaagee bana tamaarissiyaagaa keeni gidiyoogee, ashkkaraikka ba godaa keeni gidiyoogee au gidana; eti keettaawaa Bi7eeli-Zeebula giidi xeesikko, a so asaa ai keenaa mooridi xeesaneeshsha!

Oossi Yayyanau Bessiyaakko
(Luqaasa 12:2-7)

²⁶ “Simmi asassi yayyoppite; aissi giikko, gentti wottidobai qoncciyaa kiyennan attenna; qottidobaikka erettennan attenna. ²⁷ Taani

intteyyo xuman odiyoojaa poo7uwan haasayite; intteyyo haittan saasukkidi odidobaa, keettaa huuphiyan awaajjite. ²⁸ Ashuwaa woriyaagee-tuyyo yayyoppite; eti shemppuwaa woranau danddayokkona.

SHin shemppuwaanne ashuwaa Gaannabiyan xaissanau danddayiya Xoossaassi yayyite. ²⁹ Naa77u siine kafoti bakkannan baizettokkonaayye?

Intte Aawai gaana xayikko, he siine kafotuppe issinniyaakka sa7an wodhdhukku. ³⁰ SHin harai atto, intte huuphiyan de7iya binnaana ubbaikka qoodan de7ees. ³¹ Simmi yayyoppite; daro siine kafotuppe intte aadhdheeta.

Kiristoosabaa Markkattanau Bessees
(Luqaasa 12:8-9)

³² “Hegaa gishshau, asa sinttan tabaa markkattiya ooyyo gidikkonne, taanikka saluwan de7iya ta Aawaa sinttan markkattana; ³³ shin asa sinttan

tana kaddiya oonanne taanikka qassi saluwan de7iya ta Aawaa sinttan a kaddana.

³⁴ “Taani sa7aassi sarotettaa ehaanau yiidobaa inttessi milatoppo; taani tooraa ehaanau yiidoogaappe attin, sarotettaa ehaanau yabeikke.

³⁵ Aissi giikko, taani na7aa a aawaappe, na7iyo i aayeepe, na7aa machchiyookka i bolloteeppe shaakkanau yaas; ³⁶ asassi morkketi a so asata gidana.

³⁷ “Ba aawaa woi ba aayyiyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna; ba attuma na7a woi ba macca na7iyo taappe aattidi siiqiyaagee tabaa gidanau bessenna.

³⁸ Ba masqqaliyaa tookkidi, ta geeduwaa kaallennaagee tabaa gidanau bessenna. ³⁹ Ba shemppuwaa ashshiyaagee bashshana; shin ta gishshau ba shemppuwaa bashshiyaagee ashshana.

⁴⁰ “Inttena mokkiyaagee tana mokkees; qassi tana mokkiyaagee tana kiittidaagaa mokkees. ⁴¹ Hananabaa yootiyaagaa hananabaa yootiyaagaa sunttan mokkiyaagee, hananabaa yootiyaagaa woiuwaa aara shaakkana; qassi xilluwaa xilluwaa sunttan mokkiyaagee, xilluwaa woiuwaa aara shaakkana. ⁴² Ooninne ha ta erissiyo ashkkaratuppe guuxxiya issuwau tana kaalliyaagee a gidiyo gishshau, harai atto bule haatta xalaalaa uyanau immikkokka, taani intteyyo tumaa gais; i ba woiuwaa ekkana” yaagiis.

*Xammaqiya Yohaannisappe Kiitettida Asata
(Luqaasa 7:18-35)*

¹ Yesuusi ba tammanne naa77u erissiyo ashkkarata azaziyoogaa polido wode, hegaappe denddidi, katamatun tamaarissanauinne yootanau biis.

² Xammaqiya Yohaannisi qasho keettan de7iiddi, Yesuusi oottidobaa siyidi, ba erissiyo ashkkaratuppe akko kiittidi, ³ “Yaanaagee neneeyye? Woi nuuni haraa naagane?” yaagidi oichchiis.

⁴ Oichchin Yesuusi zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Biidi intte be7iyooaanne siyiyoogaa Yohaannisau yootite; ⁵ qooqeti xeelloosona; wobbeti hemettoosona; inchchirichchai oiqqidoogeeti paxoosona; tulleti siyoosona; haiqqidaageeti denddoosona; hiyyeesati wonggeliyaa mishiraachchuwaa siyoosona.

⁶ Tana sirennu urai anjettidaagaa” yaagiis.

⁷ Yohaannisi erissiyo ashkkarati guyye simmidi biishin, Yesuusi Yohaannisabaa shiiqida asaassi hagaadan yaagidi haasayiis; “Ai be7anau bazzo kiyidetii? Carkkoi qaattiyo shombboquwaa be7anau kiyidetiiyye? ⁸ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Lo77iya maayuwaa maayida bitaniyaa be7anau kiyidetiiyye? Lo77iya maayuwaa maayiyaageeti kawotu keettan de7oosona.

⁹ Yaatin, ai be7anau kiyidetii? Hananabaa yootiyaagaa be7anau kiyidetii? Ee, taani intteyyo odais; hananabaa yootiyaagaappekka aadhdhiyaagaa be7ideta. ¹⁰ Aissi giikko, Xoossaa maxaafan,

‘Xoossai, “Be7a, ta kiittiyoogaa

taani neeppe sinttau yeddana.

I neeyyo ogiyaa kessana” yaagees’
geetettidi Yohaannisabai xaafettiis. ¹¹ Taani
intteyyo tumaa odais; aayee uluwaappe
yelettida asa ubban Xammaqiya Yohaannisappe
aadhdhiya ooninne de7ibeenna; shin saluwaa
kawotettan ubbaappe laafiyaageekka appe
aadhdhana. ¹² Xammaqiya Yohaannisa
wodiyaappe doommidi, hachchi gakkanaashin,
saluwaa kawotettai daro naaqettes; wolqqaama
asati wolqqan a ekkoosona. ¹³ Aissi giikko,
hananabaa yootiya ubbatinne Muuse higgee
Yohaannisa wode gakkanaashin, kawotettaabaa
haasayidosona; ¹⁴ intte eta kiitaa ammananabaa
gidikko, yaana giido Eelaasi ha Yohaannisa.
¹⁵ Simmi siyiya haitti de7iyoogee siyo!

¹⁶ “SHin taani ha wodiya asaa aibiira
leemisoo? Eti qocan uttiya naata milatoosona;
eti bantta laggeta xeesidi, ¹⁷ ‘Nuuni intteyyo
cachcha zaiyaa punnida; shin duribeekketa;
yeeho yettaakka kessida; shin yeekkibeekketa’
yaagoosona. ¹⁸ Aissi giikko, Yohaannisi
xoomiidinne woine eessa uyennan yin eti, ‘A
bolli xalahee de7ees’ yaagidosona. ¹⁹ Taani,
Asa Na7ai, maddanne uyaidda yin, eti tana,
‘Ha yoraanne woine eessaa uyiyaagaa be7ite;
giiraa ekkiyaageetuuranne nagaranchchatuura
siiqettes’ yaagoosona; shin Xoossaa aadhdhida
eratettai ba oosuwan tuma gididi beettes”
yaagiis.

Ammanennan Ixxido Gishshau Walasettida

*Katamata**(Luqaasa 10:13-15)*

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba malaataappe dariya bagгаа oottido katamatun de7iya asai bantta nagaraappe simmibeenna gishshau, eta hagaadan yaagidi, boruwaa doommiis; ²¹ “Koraaziine katamau, neeyyo aayye7ana; Beetasaida katamau, neeyyookka aayye7ana; aissi giikko, intte bolli Xoossai oottido malaatai Xiiroosa katamaaninne Sidoona kataman oosettidobaa gidinyaakko, eti waaruwaa maayidi, bidinttaa tisttettidi, beni bantta nagaraappe simmanaagaa shin. ²² Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai intteppe Xiiroosa katamaunne Sidoona katamau pirddaa kehissana. ²³ Qassi Qifirinaahooma katamau, neeni saluwaa pude xoqqu gaanau koyadii? Neeni Si7ooliyaa duge yegettana; aissi giikko, ne bolli Xoossai oottido malaatai Sadooma kataman oosettidobaa gidinyaakko, Sadooma katamai hachchi gakkanaassikka de7anaagaa shin. ²⁴ Taani intteyyo odais; pirddaa gallassi Xoossai neeppe Sadoomayyo pirddaa kehissana” yaagiis.

*Kiristtoosan SHemppuwaa Demmiyoogaa**(Luqaasa 10:21-22)*

²⁵ Yesuusi he wode zaaridi, hagaadan yaagiis; “Ta Aawau, saluwaa sa7aa Godau, neeni haggaa aadhdhida eranchchatuppenne akeekanchchatuppe genttada, erenna naatussi qonccissido gishshau, nena galatais; ²⁶ ee ta Aawau, aissi giikko, hagee ne shenedan oosettiis.

²⁷ “Ta Aawai taassi ubbabaa immiis; Aawaappe harai Na7aa erenna; Na7aappenne Na7ai Aawaa bessanau koyiyo asatuppe attin, harai Aawaa erenna.

²⁸ “Daafuranchchatoo, deexuwaa tookkiyaageetoo, ubbati taakko haa yiite; taani inttena shemppissana. ²⁹ Taani ashkkenne wozanappe kauyyiyaagaa gidido gishshau, ta qambaran waaxettite; taappe tamarite; intte shemppuwaukka intte shemppo demmana. ³⁰ Aissi giikko, ta qambarai giiga; qassi taani inttena toossidoogekka kaushsha” yaagiis.

12

Sambbataabaa Oichchido Oishata (Marqqoosa 2:23-28; Luqaasa 6:1-5)

¹ Yesuusi he wode Sambbata gallassi, tiya bangga giddoora aadhdhees. Aadhdhishin i erissiyo ashkkarati namisettidi, tiya bangгаа duuttidi, muussaa doommidosona. ² SHin Parisaaweti heгаа be7idi Yesuusa, “Be7a, ne erissiyo ashkkarati Sambbata gallassi oottanau higge gidennabaa oottoosona” yaagidosona.

³ SHin Yesuusi etassi hagaadan yaagiis; “Daawitinne aara de7iyaageeti namisettido wode, Daawiti oottidobaa nabbabibeekketii?

⁴ Daawiti Xoossaa keettaa gelidi, qeesetu xalaalai maanaappe attin, inne aara de7iyaageeti maanau higge gidennaagaa Xoossaassi yarshshido oittaa miidi, banaara de7iyaageetussikka immiis. ⁵ Woi Sambbata ubban Beeta Maqidasiyan de7iya qeeseti Sambbataa higgiiyaa mooriyoogaa, qassi menttidi eti borettennaagaa Muuse higgiiyan

nabbabibeekketii? ⁶ SHin taani intteyyo odais; Beeta Maqidasiyaappe aadhdhiyaagee hagan de7ees. ⁷ Xoossaa maxaafai, ‘Taani maarotettaa koyaisippe attin, yarshshuwaa koyikke’ giyoogee woigiyoogaakko intte eriyaakko, nagari baina asa bolli pirddekketa. ⁸ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, Sambbataa Godaa” yaagiis.

*Kushee Silido Bitanee Paxiis
(Marqqoosa 3:1-6; Luqaasa 6:6-11)*

⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Aihuda woosa keettaa biis. ¹⁰ Hegan kushee gunddido issi bitanee de7ees; Yesuusa mootana koyiyya asati, “Sambbatan, pattiyoogee higgee?” yaagidi a oichchidosona.

¹¹ Oichchin Yesuusi eta, “Intte gidдон issi dorssi de7iyo urai, he dorssai Sambbata gallassi aafuwan kunddikko, oiqqidi kessennai oonee? ¹² Yaatin, asi dorssappe waani keehi darennee! Hega gishshau, Sambbata gallassi lo77obaa oottiyoogee higge” yaagiis. ¹³ Hegaappe guyyiyan bitaniyaa, “Ne kushiyya piddi ootta” yaagin bitanee piddi oottin, a kushee hinkko kushiyaadankka paxi aggiis. ¹⁴ SHin Parisaaweti kare kiyidi, Yesuusa waati woranaakko maqettidosona.

Xoossai Doorido Ashkkaraa

¹⁵ SHin Yesuusi eta zoretaa eridi, he sohuwaappe aggidi biishin, daro asai a kaalliis; harggida ubbaa pattiis. ¹⁶⁻¹⁷ Xoossai hananabaa yootiya Isiyaasa baggaara giidoogee polettana mala, Yesuusi asatuyyo, “Tabaa hara asassi

yootoppite” yaagiis. ¹⁸ Xoossai Isiyaasa baggaara hagaadan yaagiis;

“Taani doorido ta ashkkarai,
taani siiqiyo, tana ufaissiyaagee hageeho.

Taani ta Ayyaanaa
a bolli wottana.

I suure pirddaa Aihuda gidenna asa ubbau
yootana.

¹⁹ I palamettenna; woi wocamenna.

Ba qaalaakka ogiyan sissenna.

²⁰ Suure pirddaa i

xoonissana gakkanaassi,
dincsettida shombboquwaa menttenna;
qassi cuwattiya muqaaddaakka i toissenna.

²¹ Aihuda gidenna asai ubbai
an ammanana”

yaagiis.

*Yesuusabaanne Bi7eeli-Zeebulabaa
(Marqoosa 3:20-30; Luqaasa 11:14-23)*

²² Hegaappe guyyiyan, amarida asati xalahee oiqqin duudida issi qooqe bitaniyaa Yesuusakko ehiidosona; Yesuusi he duude bitaniyaa pattidi, haasayissiihinne a aifiyaakka xeelissii. ²³ Asai ubbai garamettidi, “Laa hagee Daawita na7a gidanddeeshsha?” yaagiis.

²⁴ SHin Parisaaweti heгаа siyidi, “Ha bitanee xalahetu halaqai Bi7eeli-Zeebuli baayyo wolqqaa immin, xalaheta kessees” yaagidosona.

²⁵ SHin Yesuusi eta qofaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ba giddon shaakettiya kawotetta ubbai xayana; qassi ba giddon shaakettiya katamai woi keetta asaikka eqqenna. ²⁶ Qassi Seexaanai Seexaanaa kessiyaabaa gidikko, ba giddon shaakettiis;

yaatin, a kawotettai waanidi eqqanee? ²⁷ Tau Bi7eeli-Zeebuli wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, intte asau wolqqaa ooni immin xalaheta kessanee? Hegaa gishshau, eti intte bolli pirddana. ²⁸ SHin Xoossaa Geeshsha Ayyaanai tau wolqqaa immin, taani xalaheta kessiyaabaa gidikko, simmi Xoossaa kawotettai intteikko yiichchiis.

²⁹ “Woi asi kasetidi, wolqqaama asa qachchen-nan de7iiddi, a keettaa gelidi, a miishshaa bonqqanau waanidi danddayii? Qachchidoogaappe guyyiyan, a keettaa bonqqana danddayees.

³⁰ “Ta bagga gidenna urai tabaa ixxees; qassi tanaara issippe shiishshennaagee laalees. ³¹ Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossai asayyo ai nagara gidinkka, qassi ai cashsha gidinkka atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa cayidaagaayyo atto geenna. ³² Ta bolli, Asa Na7aa bolli, iitabaa haasayiya o nagaraanne Xoossai atto gaana; shin Geeshsha Ayyaanaa bolli iitabaa haasayiya o nagaraanne sa7an gidin, saluwan gidin, Xoossai atto geenna.

Lo77o Mittai Ba Aifiyan Erettees
(Luqaasa 6:43-45)

³³ “Lo77o aifiyaa demmanau lo77o mittaa dichchana bessees; iita mittaa intte dichchikko, iita aifiyaa demmana; aissi giikko, mittai erettiyo ba aifiyo aifiyaana. ³⁴ SHOoshshatoo, intte iita gidiiddi, waatidi lo77obaa haasayanau danddayeetii? Aissi giikko, doonai wozana gididon kumidabaa haasayees. ³⁵ Lo77o asi ba lo77o minjjaappe lo77obaa kessees; qassi iita

asi ba iita minjjaappe iitabaa kessees. ³⁶ Taani intteyyo odais; asi ba haasayido pattenna haasaya ubbau pirddaa gallassi zaaro immana. ³⁷ Aissi giikko, ne haasayai nena xillissana; woi ne haasayai ne bolli pirddana” yaagiis.

*Malaata Oottin Be7anau SHiiqida Oishaa
(Marqqoosa 8:11-12; Luqaasa 11:29-32)*

³⁸ Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamaarissiya issi issi asatinne Parisaaweti zaaridi Yesuusa, “Tamaarissiyaagoo, neeni malaata oottishin, nuuni be7anau koyoos” yaagidosona.

³⁹ SHin i zaaridi, etayyo hagaadan yaagiis; “Ha wodiyaa asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna.

⁴⁰ Yoonasii gita moliyaa uluwan heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7idoogaadan, taani, Asa Na7aikka, biitta gidдон heezzu gallasaanne heezzu qammaa de7ana. ⁴¹ Nanawe asai Yoonasii yootidoogan bantta nagaraappe simmido gishshau, pirddaa gallassi denddidi, inttena mootana; be7ite, Yoonasappe aadhdhiyaagee hagan de7ees. ⁴² Tohossa bagga biittaa kawiyaa Solomona aadhdhida erattettaa siyanau sa7aa gaxaappe yiido gishshau, pirddaa gallassi denddada, inttena mootana; be7ite, Solomonappekka aadhdhiyaagee hagan de7ees.

*Tuna Ayyaanai Asaa Bolli Simmidi Geliyoogaa
(Luqaasa 11:24-26)*

⁴³ “Tuna ayyaanai asaappe kiyido wode, baayyo shemppiyoosaa koyiiddi, haatti bainnasaara aadhdhees; shin demmenna. ⁴⁴ He wode, ‘Taani

aggada yiido ta keettaa simmana' yaagees; simmidi yiyo wode, keettai mela de7iyaagaanne pitetti geeyidi, giigi uttidaagaa demmees. ⁴⁵Hegaappe guyyiyan, biidi baappe iitiya laappun hara ayyaanata ehees; he ayyaanati gelidi, hegan de7oosona. He bitaniyaa de7oi kaseegaappe guyyeegee keehi iitees. Ha wodiya iita asaukka qassi hegaadan hanana" yaagiis.

Yesuusa Aayyiyoonne A Ishantta
(*Marqqoosa 3:31-35; Luqaasa 8:19-21*)

⁴⁶ Yesuusi daro asaayyo haasayishin, a aayyiyaanne a ishantti aara haasayanau koyidi, karen eqqidosa. ⁴⁷ Issoi a, "Ne aayyiyaanne ne ishantti nenaara haasayanau koyidi, karen eqqidosa" yaagiis.

⁴⁸ SHin Yesuusi zaaridi, "Ta aayyiya oonee? Ta ishantti oonee?" yaagiis. ⁴⁹ Ba kushiyan ba erissiyo ashkkaratukko malaatidi, "Be7ite, ta aayyiyaanne ta ishantti hageetihona. ⁵⁰ Aissi gi-ikko, saluwan de7iya ta Aawai koyiyoobaa oottiya ubbai, ta isha ta michchonne ta aayo" yaagiis.

13

Zeriyaagaa Leemisuwaa
(*Marqqoosa 4:1-9; Luqaasa 8:4-8*)

¹ Yesuusi he gallassi sooppe kiyidi, abbaa lanqqiyan uttiis. ² Keehi daro asai ba lanqqiyan yuuyi aadhdhidi shiiqettin, wolwoluwaa giddo gelidi uttiis; asai ubbai abbaa lanqqiyan eqqiis. ³ Asaassi leemisuwan darobaa hagaadan yaagidi yootiis; "Issi bitanee zerettaa zeranau kiyiis. ⁴ I

zerishin, issi issi zerettai ogiyaa doonan wodhdhiis; wodhdhidaagaa kafoi yiidi miis. ⁵ Qassi issi issi zerettai guutta biittai de7iyo shuchchaa anccuwaa bolli wodhdhiis; daro biittai baina gishshau, he zerettai sohuwaara mokkiis. ⁶ SHin awai kiyido wode carshshai shulliis; adussa xaphuwaa yeddibeenna gishshau meli bayiis. ⁷ Issi issi zerettai aguntta gidдон wodhdhiis; wodhdhidi morkkidaagaa agunttai diccidi cuulliis. ⁸ Issi issi zerettai aradda biittan wodhdhidi mokkiis; issoi xeetu aifiyaa, issoi usuppun tammaa, issoi hasttamaa aifiis. ⁹ Siyiyo haitti de7iyo urai siyo!” yaagiis.

*Yesuusi Leemisuwan Yootido Gaasuwaaw
(Marqqaosa 4:10-12; Luqaasa 8:9-10)*

¹⁰ Erissiyo ashkkarati Yesuusakko shiiqidi, “Neeni aissi etassi leemisuwan odai?” yaagidosona.

¹¹ Yesuusi zaaridi, etassi hagaadan yaagiis; “Inttessi saluwaa kawotettaa xuuraa erai imettiis; shin etassi imettibeenna. ¹² Aissi giikko, de7iyoogau gujettana; au darana; shin bainaagaappe harai atto, he de7iyaageekka ekettiichchana. ¹³ Taani eti xeelliiddi demmenna gishshaunne siyiiddikka siyenna gishshau, woi qassi eti akekenna gishshaunne etau leemisuwan odais.

¹⁴ “Isiyaasi etabaa hananabaa yootidoogee pollettees; hananabaa yootidoogee haggaa;
‘Intte sissaa siyana;
shin intteyyo gelenna;
intte xeeluwaa xeellana;
shin be7ekketa.

15 Aissi giikko, ha asaa wozanai dammiis;
 bantta haittaa tulissidosona;
 bantta aifiyaakka qilimmidosona.
 Hegee bainnaakko, eti bantta aifiyan be7ana;
 bantta haittan siyana;
 bantta wozanankka akeekana;
 eti taakko, Xoossaakko simmana;
 taanikka eta pattana, shin attiis'
 yaagees.

16 “SHin intte aifee xeelliyo gishshaunne intte
 haittaikka siyiyo gishshau, intte anjettidaageeta.
 17 Taani intteyyo tumaa odais; hananabaa yootiya
 darotinne xilloti intte be7iyooгаа be7anau amot-
 tidosona; shin be7ibookkona. Intte siyiyoгаа
 siyanau amottidosona; shin siyibookkona.

Yesuusi Zeriyaagaa Leemisuwaa Birshshettaa Odiis

(Marqqoosa 4:13-20; Luqaasa 8:11-15)

18 “Simmi kattaa zeriyaagaa leemisuwaa
 birshshettai giyoogaa siyite. 19 Kawotettaa
 qaalaa siyidi, akeekenna ooninne ogiyaa
 doonan wodhdhida zerettaa mala; xalahe
 halaqai yiidi, eta wozanan zerettidaagaa
 maxirgrees. 20 SHuchchaa ancoi de7iyo biittan
 wodhdhida zerettai qaalaa siyidi, sohuwaara
 ufaissan ekkiyaageeta milatees. 21 SHin
 hegee ha77issau de7iyooгааappe attin, aani
 xaphoi baawa; qaalaa gaasuwan waayee woi
 yedetai yiyo wode, sohuwaara xubetti aggees.
 22 Qassi aguntta gidon wodhdhidaagee qaalaa
 siyiyaagaa milatees; shin ha sa7aa de7uwau
 hirggiyoogeenne duretetta siiqiyoogee qaalaa
 cuulles; cuullin he zerettai aifennan atti aggees.

²³ Aradda biittan zerettidaagee qaalaa siyidi, akeekiya asa milatees; yaatidi aifees; issoi xeetaa, issoi usuppun tammaa issoi hastamaa aifees” yaagiis.

Zardduwaa Leemisuwaa

²⁴ Yesuusi etayyo hara leemisuwaa hagaadan yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai ba goshshan lo77o zerettaa zerida bitaniyaa milatees. ²⁵ SHin qammi asai xiskkiichchidaashin, a morkkee yiidi, gisttiyaa zeridoogaa bolli zardduwaa zeridi biis. ²⁶ SHin gisttee morkkidi, aifido wode, zarddoikka a gidдон beettiis.

²⁷ “A ashkkarati akko yiidi, ‘Godau, neeni ne goshshan lo77o zerettaa zerabeikkii? Yaatin, zarddoi auppe yiidee?’ yaagidosona.

²⁸ “Yaagin Godai, ‘Hegaa morkkee oottiis’ yaagiis.

“Ashkkarati, ‘Nuuni biidi shoddanaagaa dosai?’ yaagidosona.

²⁹ “SHin i, ‘CHii, zardduwaa intte shoddiiddi, gisttiyaara shoddana. ³⁰ Bochchoppite; cakkiyo wodee gakkanaashin, issippe diccona. Cakkiyo wodee gakkin, taani cakkiyaageeta, kasetidi zardduwaa maxite; maxidi taman xuugganau mirqqiyan mirqqiyan qachchite; shin gisttiyaa ta gootaran qolite’ gaana” yaagiis.

Sanaafice Giyo Mittee Zerettaa Leemisuwaa
(*Marqqoosa 4:30-32; Luqaasa 13:18-19*)

³¹ Yesuusi etayyo hara leemisuwaa yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai sanaafici giyo qii mittee aifiyo milatees; he mittee aifiyo asi ekkidi, ba goshshan zeriis. ³² He zerettiyaa zeretta

ubbaappe guuxxausu; shin diccido wode, hara ataakiltte ubbaappe gitatausu; kafoi yiidi, i tashiyan keexxiyoogaa keena gita mitta gidausu” yaagiis.

*Irshshuwaa Leemisuwaa
(Luqaasa 13:20-21)*

³³ Qassikka Yesuusi hara leemisuwaa etau yaagidi odiis; “Saluwaa kawotettai issi mishiriyaa heezzu kere xiilliyaa ekkada, munaqqido munaqai ubbai denddana gakkanaassi, aani tigido irshshuwaa milatees” yaagiis.

*Yesuusi Leemisuwan Tamaarissido Gaasuwaa
(Marqqoosa 4:33-34)*

³⁴⁻³⁵ Yesuusi asau he ubbaa leemisuwan odiis; leemiso i bannan i issibaakka odenna; hanan-abaa yootiyaagee,
“Taani etayyo haasayiyo wode
leemisuwan haasayais.
Sa7ai merettoosappe doommidi
geemmida yohota odais”
giidoogee polettana mala, heгаа i odiis.

*Yesuusi Zardduwaa Leemisuwaa Birshshettaa
Odiis*

³⁶ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi asaa yeggi bayidi, soo geliis; erissiyo ashkkarati akko biidi, “Goshshan de7iya zardduwaa leemisuwaa birshshettaa nuuyyo oda” yaagidosona.

³⁷ Yaagin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Lo77o zersettaa zeriyaagee tana Asa Na7aa.

³⁸ Goshshai sa7aa; lo77o zersettai kawotettaa asaa; zarddoi xalahe halaqaa asaa. ³⁹ Zardduwaa zerida morkkee xalahe halaqaa; cakkiyo

wodee, wodiya wurssettaa; qassi cakkiyaageeti kiitanchchata.

⁴⁰ “Hegaa gishshau, zardduwaa maxidi, taman xuuggiyoogaadan, wodiya wurssettan heгаа mala gidana. ⁴¹ Taani, Asa Na7ai, ta kiitanchchata kiittana; eti ta kawotettaa gidдон xube gidiya ubbaanne iitabaa oottiyaageeta shiishshana. ⁴² SHiishshidi to77enna taman olana; hegan eti yeekkana; qassi achchaa garccana. ⁴³ He wode xilloti bantta aawaa kawotettan awa aifiyaadan poo7ana. Siyiya haitti de7iyo urai siyo!

Moogido Miishshaa Leemisuwaa

⁴⁴ “Saluwaa kawotetta goshshan moogido miishsha milatees; issi bitanee he miishshaa demmidi, zaarettidi moogiis; daro ufaittiiddi biidi, baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, he goshshaa shammiis.

Inquwaa Giyo Daro Al77o SHuchchaa Leemisuwaa

⁴⁵ “Qassi saluwaa kawotetta inquwaa giyo daro al77o shuchchaa koyiya zal77anchchaa milatees. ⁴⁶ He zal77anchchai daro al77o inquwaa demmidi, biidi baayyo de7iyaabaa ubbaa baizzidi, a shammiis.

Gitiyaa Leemisuwaa

⁴⁷ “Qassi saluwaa kawotetta ubba qommo moliyaa oiqqiya abban yeggido gitiyaa milatees. ⁴⁸ Molee gitiyaa kumido wode, moliyaa oiqqiya asati abbaappe gaxaa kessidi uttidosona; uttidi lo77o moliyaa qoridi, keeshiyan yeggidosona; shin iita moliyaa wora olidosona. ⁴⁹ Wodiya wurssettan heгаadan hanana; kiitanchchati

yiidi, nagaranchchata xillotu giddoppe qoridi,
⁵⁰ to77enna taman olana; hegan eti yeekkana;
 qassi achchaa garccana.

⁵¹ “Hagee ubbai intteyyo gelidee?” yaagidi eta oichchiis.

Eti, “Ee” yaagidosona.

⁵² Yaagin i, “Hegaa gishshau, saluwaa kawotettan erissiyo ashkkara gidida higgiiyaa tamarissiya ubbai, ba minjjidosappe ooratta miishshaanne gal77a miishshaa kessiya asa milatees” yaagiis.

*Naazireeten Yesuusa Ekkennan Ixxidoogaa
 (Marqoosa 6:1-6; Luqaasa 4:16-30)*

⁵³ Yesuusi ha leemisota yootidi wurssi-doogaappe guyyiyan, hegaappe denddidi, ⁵⁴ ba yelettido katamaa biis. Biidi Aihuda woosa keettan tamarissiyoogaa siyida asai garamettidi, hagaadan yaagiis; “Hagee ha aadhdhida eratettaanne Xoossai oottiyo malaataa oottanau wolqqaa awappe ekkidee? ⁵⁵ Hagee anaaxiyaa na7aa gidennee? A aayyiyaa Mairaamo gidekke? A ishantti Yaaqoobanne Yooseefa, Simoonanne Yihudaa gidokkonaayye? ⁵⁶ A michchentti ubbai nunaara de7okkonaayye? Yaatin, i haggaa ubbaa awappe demmidee?” yaagiis. ⁵⁷ Eti i giyoobaa ekkennan ixxidosona.

SHin Yesuusi he asaassi, “Hananabaa yootiyaagee ba biittaaninne bantta so asaani bonchchettennaagaappe attin, hara ubbasan bonchchettees” yaagiis. ⁵⁸ Eti ammanibeenna gishshau, Xoossai oottiyo malaataa he sohuwan keehi oottibeenna.

14

Xammaqiya Yohaannisa Haiquwaa (Marqqoosa 6:14-29; Luqaasa 9:7-9)

¹ He wode oiddantto biittaa haariya Heeroodisi Yesuusabaa siyiis; ² siyidi ba ashkkaratussi, “Hagee haiquwaappe denddida Xammaqiya Yohaannisa; Xoossai oottiyo wolqqaama malaataa i oottiyoogee hegaassa” yaagiis.

³ Aissi giikko, Heeroodisi ba ishaa Piliphphoosa machchee Heeroodiyaadi gaasotan Yohaannisa oitti qashissidi, qasho keettan yeggi wottiis. ⁴ Aissi giikko, Yohaannisi Heeroodisa, “Neni Heeroodiyaado ekkana bessenna” yaagiis. ⁵ Heeroodisi Yohaannisa woranau koyiis; shin Yihudaa asai hananabaa yootiya asadan Yohaannisa xeellido gishshau yayyiis.

⁶ SHin Heeroodisi yelettido gallasai gakkini, Heeroodiyaadi na7iyaa asaa sinttan durada Heeroodisa ufaissaasu; ⁷ ufaissin Heeroodisi na7iyo, “Nena lo77idabaa aibanne gidikko, tana oichcha; taani neessi immana” yaagidi iyyo caaqqiis. ⁸ Na7iyaa ba aayee zoriyaa ekkada Heeroodisa, “Xammaqiya Yohaannisa huuphiyaa ha soruwan wottada tau imma” yaagaasu. ⁹ Kawoi au qarettiis; shin ba caaquwaa gishshaunne banaara uttida imattaa gishshau, iyyo immana mala azaziis. ¹⁰ Kawoi kiittidi, Yohaannisa qooriyaa qasho keettan muucissiis. ¹¹ Huuphiyaa soruwan wotti ehiidi, na7eessi immidosona; na7iyaa he huuphiyaa ba aayeekko efaasu. ¹² Yohaannisi erissiyo ashkkarati yiidi, a

ahaa efidi moogidosona; moogidi Yesuusau biidi odidosona.

*Yesuusi Ichchashu SHa7u Asaa Miziis
(Marqqoosa 6:30-44; Luqaasa 9:10-17; Yohaannisa 6:1-14)*

¹³ Yesuusi heгаа siyidi, wolwoluwan gelidi, he sohuwaappe barkka asi bainnasaa biis; asai heгаа siyidi, katamaappe denddidi, tohuwan a kaalliis. ¹⁴ Yesuusi wolwoluwaappe kiyido wode, daro asaa be7idi, he asau qarettiis; yaatidi etaara de7iya harganchchata pattiis.

¹⁵ Sa7ai omariyo wode, Yesuusi erissiyo ashkkarati Yesuusakko yiidi, “Hagee sohoi asi baina soho; ha77i sa7aikka qammiichchiis; asai ubbai qeeri katamata biidi, bau qumaa shammana mala, asaa yedda” yaagidosona.

¹⁶ SHin Yesuusi eta, “Asai baanau koshshenna; asau miyoobaa intte immite” yaagiis.

¹⁷ Eti zaaridi a, “Nuuyyo hagan ichchashu oit-tappenne naa77u moleppe attin, hari baawa” yaagidosona.

¹⁸ Yaagin Yesuusi eta, “Hegeeta tau haa ekki ehiite” yaagiis. ¹⁹ Asai maatan uttana mala, Yesuusi azaziis; ichchashu oittaaanne naa77u moliyaa oiqqidi, saluwaa pude xeellidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratussi immin, eti daro asaayyo gishidosona. ²⁰ Asai ubbai miidi kalliis; kallin attida xarzzai tammanne naa77u sampkaa kumidaagaa denttidosona. ²¹ Miida asai maccaasaanne naata paidennan, ichchashu sha7aa gidiyaagaa keena.

*Yesuusi Abbaa Bollaara Hemettidi Biis
(Marqqoosa 6:45-52; Yohaannisa 6:15-21)*

²² Yesuusi daro asaa yeddiiddi, ba erissiyo ashkkarati wolwoluwan gelidi, baappe sinttatidi, abbaappe hefintti pinnana mala azaziis. ²³ Asaa yeddidi, Xoossaa woossanau deriyaa huuphiyaa barkka kiyiis; sa7ai qammiichchinkka hegan barkka de7ees. ²⁴ SHin wolwolo he wode abbaa bollan de7ishin, sintta baggaara carkkoi carkkiyo gishshau, beetai wolwoluwaa sugees.

²⁵ Baira kuttoi waassi simmin, Yesuusi abbaa bolli hemettiiddi, etakko yiis. ²⁶ Erissiyo ashkkarati abbaa bolli i hemettishin be7idi dagammidi, “Hegee moitille gidennee!” yaagidi yayyidi waassidosona.

²⁷ SHin Yesuusi sohuwaara eta, “Aikko baawa; tanattennee; yayyoppite” yaagiis.

²⁸ PHeexiroosi zaaridi a, “Ta Godau, hegee nena gidikko, taani haattaa bollaara neekko baana mala, tana azazarkkii” yaagiis.

²⁹ Yesuusi PHeexiroosa, “Haa ya” yaagiis.

PHeexiroosi wolwoluwaappe wodhdhidi, haattaa bollaara hemettiiddi, Yesuusakko beettaa doommiis. ³⁰ SHin wolqqaama carkkuwaa be7idi yayyiis; haattai bana mituwaa doommido wode, ba qaalaa xoqqu oottidi, “Ta Godau tana ashsharkkii!” yaagiis.

³¹ Sohuwaara Yesuusi ba kushiyaa yeddidi, PHeexiroosa oiqqidi, “Laa ha ammanoi laafidoo-goo! Aissi siradii?” yaagiis.

³² Eti naa77ai wolwoluwan gelido wode, carkkoi woppu giis. ³³ Wolwoluwaa gidдон de7iya erissiyo ashkkarati Yesuusa, “Neeni

Xoossaa Na7aa gididoogee tuma” yaagidi au goinnidosona.

*Yesuusi Genssereexen Hargganchchaa Pattiis
(Marqqoosa 6:53-56)*

³⁴ Eti abbaa pinnidi, Genssereexa giyo biittaa gakkidosona. ³⁵ He biittaa asai Yesuusa erii; eridi heгаа heera biitta ubbaa kiittidi, harggiya asa ubbaa akko ehiis. ³⁶ Harggiya asai a afalaa macara xalaalaa bochchana mala, a woossiis; macaraa bochchida ubbaikka paxiis.

15

*Aawatu Wogaabaa
(Marqqoosa 7:1-13)*

¹ Hegaappe guyyiyan, higgiiyaa tamaariissiya issi issi asatinne Parisaaweti Yerusalaameppe Yesuusakko yiidi, ² “Neeni erissiyo ashkkarati aissi nu aawatu wogaa mooriyoonaa? Aissi giikko, eti qumaa maanaappe kasetidi, bantta kushiyaa meecettokkona” yaagidosona.

³ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Intte intte wogaa gishshau, Xoossaa azazuwaa poliyooгаа aissi ixheetii? ⁴ Aissi giikko Xoossai, ‘Ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha’ qassi, ‘Ba aawaa woi ba aayyiyo cayiyaagee haiqqo’ yaagiis. ⁵⁻⁶ SHin intte, ‘Issi asi ba aawaa woi ba aayyiyo maaddiyooobi bau de7in, “Hegee Xoossaabaa” giikko, ba aawaa woi ba aayyiyo bonchchanau bessenna’ yaageeta; yaatidi intte intte wogaa polanau Xoossaa qaalaa xaissideta. ⁷ Ha lo77o milatiya iita asatoo, Isiyaasi balennan inttebau hananabaa yootiiddi,

⁸ ‘Xoossai hagaadan yaagiis;
 “Hagee asai tana
 ba bolla doonan bonchchees;
 shin eta wozanai
 taappe haahuwan de7ees.

⁹ Asai tau mela goinnees;
 aissi giikko, asi oottido azazuwaa
 Xoossaa higgiiyaa milatissidi
 tamaarissee” giis’ yaagiis”
 yaagiis.

*Asaa Tunissiyaabata
 (Marqqoosa 7:14-23)*

¹⁰ Yesuusi daro asaa baakko xeesidi, “Siyitenne akeekite; ¹¹ asa tunissiyaabai doona giddo geliyaabaa gidenna; shin asa tunissiyaabai doonappe kiyiyaabaa” yaagiis.

¹² Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati akko yiidi, “Parisaaweti neeni haasayidoogaa siyidi, hanqqettidoogaa akeekai?” yaagidosona.

¹³ SHin Yesuusi zaaridi, “Saluwan de7iya ta Aawai tokkibeenna mitta ubbai shodettana. ¹⁴ Etabau hirggoppite; eti qooqe kaalettiya qooqeta; qooqee qooqe kaalettikko, naa77aikka ollan kunddana” yaagiis.

¹⁵ Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Ha leemisuwaa birshshettaa nuuyyo odarkkii” yaagiis.

¹⁶ Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Intteyyo qassi ha77i gakkanaashinkka gelibeennee? ¹⁷ Doonan geliya ubbai ulo giddo biidi, qassi uloppe gaxi kiyiyooqaa erekketii? ¹⁸ SHin doonappe kiyiyaabai wozanappe kiyees; asa tunissiyaabai hegaa malaa. ¹⁹ Aissi giikko, wozana giddoppe

iita qofai, woriyoogee, shaaramuxiyoogee, qassi shaaramuxanau qaaqqatiyoogee ubbai, wuuqqiyoogee, wordduwaa markkattiyoogee, cashshai kiyees. ²⁰ Hegaa milatiyaabai asa tunissiyoo gaappe attin, meeccibeenna kushen miyoo gee asa tunissenna” yaagiis.

*Kanaane Asa Gidiya Issi Maccaasee
Ammanuwaa
(Marqqoosa 7:24-30)*

²¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi hegaappe ag-gidi, Xiiroosanne Sidoona giyo katamati de7iyo biitti biis. ²² Kanaane giyo biittaa maccaasa issin-niyaa hegaappe Yesuusakko yaada, ba qaalaa xo-qqu oottada, “Ta Godau, Daawita na7au, tana maararkkii; ta na7iyo xalahee pala ohetta oiqqiis” yaagaasu.

²³ SHin Yesuusi iyyo qaalanne qaattibeenna; erissiyoo ashkkarati akko yiidi, “Ha mishiriyaa nu geeduwaa kaalla kaallada, ba qaalaa xoqqu oot-tada yootausu; hega gishshau, neeni o yeddark-kii” yaagidi woossidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi, “Taani bayida dorssau, Is-
raa7eela asaa xalaalau kiitettaas” yaagiis.

²⁵ SHin a yaada, “Ta Godau, tana maaddarkkii!” yaagada au goinnaasu.

²⁶ Qassi i zaaridi, “Naatu qumaa ekkidi, zairo-tuyyo oliyoo gee lo77o gidenna” yaagiis.

²⁷ Mishiriyaa, “Ee ta Godau, hegee tuma; shin harai atto zairotikka bantta godati miishin, ma-soofiyaappe laalettida suuppaa moosonattennee” yaagaasu.

²⁸ Yaagin Yesuusi zaaridi o, “Ha mishiree, ne ammanoi gita; neeni koyidoogaadan neeyyo hano” yaagiis. I na7iyaa sohuwaarakka paxa aggaasu.

Yesuusi Daro Hargganchchata Pattiis

²⁹ Yesuusi hegaappe denddidi, Galiila Abbaa mati biis; qassi issi deriyaa bolli kiyidi, hegan uttiis. ³⁰ Daro asai wobbeta, qooqeta, quunatanne duudeta, qassi hara darota ekkidi, akko ehiis; ehiidi a matan wottiis. Yesuusi eta pattiis. ³¹ Hegaa gishshau, asai duudeti haasayishin, quunati sitti giishin, wobbeti hemettishin, qooqeti xeellishin be7idi garamettidi, Israa7eela asaa Xoossaa galatiis.

Yesuusi Oiddu SHa7u Asaa Miziiis (Marqqoosa 8:1-10)

³² Yesuusi ba erissiyo ashkkarata baakko xeesidi, “Ha daro asai tanaara heezzu gallassi gakkanaassi gam77ido gishshau, taani ha asau qarettais; etau ha77i miyoobi baawa. Qassi eti ogiyan daafuridi kunddena mala, quma mizennan eta mela yeddanaukka koyikke” yaagiis.

³³ Erissiyo ashkkarati zaaridi Yesuusa, “Nuuni ha bazzuwan haggaa keena asaa kalissiya quma auppe demmanee?” yaagidosona.

³⁴ Qassi Yesuusi eta, “Intteyyo aappun oittai de7ii?” yaagidi oichchiis.

Eti, “Laappun oittainne guutta moletuppe amaridaageeti de7oosona” yaagidosona.

³⁵ Yesuusi asaa, “Sa7an uttite” yaagiis. ³⁶ Yaagidi he laappun oittaanne moliyaa oiqqidi, Xoos-saa galatiis; menttidi erissiyo ashkkaratussi im-miis; qassi erissiyo ashkkarati daro asaassi immi-dosona.

³⁷ Asai ubbai miidi kalliis; miishin attida laap-pun sampoo kumida xarzzaa erissiyo ashkkarati denttidosona. ³⁸ Miida asai maccaasaanne naata paidennan, oiddu sha7u attumaasa. ³⁹ Yesuusi asaa yeddidoogaappe guyyiyan, wolwoluwan ge-lidi, Magedoona giyo biitti biis.

16

Malaataa Be7anau Oichchido Oishaa (Marqqoosa 8:11-13; Luqaasa 12:54-56)

¹ Issi issi Parisaawetinne Saaduqaaweti Yesuusakko yiidi, a paaccanau koyidosona; yaatidi banttana saluwaappe malaata bessana mala woossidosona. ² SHin Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Sa7ai qammiyo wode intte, ‘Saloi zo77ido gishshau, sa7ai booqallana’ yaageeta; ³ wonttimaatti qassi, ‘Saloi zo77idi gubbanido gishshau, hachchi irai bukkana’ yaageeta; saluwaa xeellidi, sa7ai hananabaa eranau danddayeeta; shin ha wodiya malaataa shaakki eranau danddayekketii? ⁴ Ha wodiya asai iitai, Xoossau ammanettennaagee, malaata koyees; hananabaa yootiya Yoonasa malaataappe attin, hara malaati au imettenna” yaagiis. Yaagidi, eta yeggi bayidi biis.

Parisaawetunne Saaduqaawetu Irshshuwa (Marqqoosa 8:14-21)

⁵ Erissiyo ashkkarati abbaa pinnido wode, qumaa efaanaagaa dogidosona. ⁶ Yesuusi eta, “Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe inttena eridi naagettite” yaagiis.

⁷ Eti bantta gidдон, “I haggaa giyoogee nuuni qumaa ehibeenna gishshaassa” yaagidi haasayaa doommidosona.

⁸ SHin eti giyoogaa Yesuusi eridi, “Ha ammanoi paccidoogeetoo, qumi bainna gishshau, aissi intte gidдон haasayeetii? ⁹ Ha77ikka intteyyo gelibeennee? Taani ichchashu oittaa ichchashu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samp-paa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹⁰ Woi taani laappun oittaa oiddu sha7u asaayyo battidoogaa, qassi intte aappun samp-paa kunttidi denttidaakko hassayekketii? ¹¹ Taani inttena Parisaawetu irshshuwaappenne Saaduqaawetu irshshuwaappe naagettite giyoogaappe attin, oit-tabaa intteyyo haasayabeennaagaa intte waanidi akeekketii?” yaagiis.

¹² Erissiyo ashkkarati Yesuusi banttau odidoogee, Parisaawetu timirttiyaappenne Saaduqaawetu timirttiyaappe eti naagettanaagaa gididoogaappe attin, oittan tigiyo irshshuwaappe naagettanaagaa gidennaagaa he wode akeekidosona.

*PHexiroosa Ammanuwaanne Markkatettaa
(Marqqaosa 8:27-30; Luqaasa 9:18-21)*

¹³ Yesuusi Piliphphoosi-Qiisaariyaa giyo biittaa gakkido wode, ba erissiyo ashkkarata, “Asai tana, Asa Na7aa oona gii?” yaagidi oichchiis.

¹⁴ Erissiyo ashkkarati zaaridi, “Nena issi issi asai, Xammaqiya Yohaannisa yaagees;

harati qassi Eelaasa yaagoosona; qassi baggati Ermmaasa woi hananabaa yootiyaageetuppe issuwaa yaagoosona” yaagidosona.

¹⁵ Yaagin Yesuusi eta, “Yaanin intte tana oona geetii?” yaagiis.

¹⁶ Simoon PHeexiroosi zaaridi, “Neeni de7o Xoossaa Na7aa Kiristtoosa” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Yoonaa na7aa Simoonaa, haggaa neessi saluwan de7iya ta Aawai erissidoogaappe attin, asi ooninne nena erissibeenna gishshau, neeni anjettidaagaa.

¹⁸ PHeexiroosaa, taani neeyyo odais; neeni shuchcha; taani ha zaallaa bolli ta woosa keettaa keexxana; ta woosa keettaa harai atto, Si7ooliyaa wolqqaikka xoonanau danddayenna. ¹⁹ Taani neessi saluwaa kawotettaa qulppiyaa immana; neeni sa7an qachchiyo ubbai saluwan qashetti uttiis; neeni sa7an birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis” yaagiis.

²⁰ Hegaappe guyyiyan, Kiristtoosa i gididoogaa erissiyo ashkkarati oossinne odenna mala, eta azaziis.

Yesuusi Bana Gakkana Metuwaabanne Haiquwaabaa Koiro Oduwaa Odiis

(Marqqoosa 8:31-33; Luqaasa 9:22-27)

²¹ He wodeppe doommidi Yesuusi, “Taani Yerusalaame bin, tana cimati, qeese halagatinne higgiiyaa tamarissiyaageeti daro waissanau bessees; eti tana woranaunne taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddanau bessees” yaagidi, ba erissiyo ashkkaratussi geeshshidi oduwaa doommiis.

²² PHeexiroosi a issi baggi zaaridi, “Ta Godau, Xoossai nena hegaappe ashsho; hagee ne bolli mulekka yeenna” yaagidi a zoranau doommiis.

²³ SHin Yesuusi guyye simmidi PHeexiroosa, “Ha Seexaanau, neeni ta matappe kichcha; neeni asi dosiyoojaa qoppiyoogaappe attin, Xoossai dosiyoojaa qoppenna gishshau, tau xube gidadasa” yaagiis.

Yesuusa Kaalliyo Hanotaa

(Marqqoosa 8:34-9:1; Luqaasa 9:23-27)

²⁴ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi ba erissiyo ashkkarata hagaadan yaagiis; “Tana kaallanau koyiya urai de7ikko, bana yeggi bayo; yaatidi ba masqqaliyaa tookkidi, tana kaallo. ²⁵ Aissi giikko, ba shemppuwaa ashshana koyiya urai bashshana; shin ba shemppuwaa ta gishshau bashshiya urai ashshana. ²⁶ Issi urai sa7an de7iya ubbabaa bau shiishshidi, ba shemppuwaa bashshikko, a ai maaddanee? Woi issi urai ba shemppuwaa wozanau ai immana danddayii? ²⁷ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, ta Aawaa bonchchuan ta kiitanchchatuura yaana hanais; asa ubbau he wode a oosuwaa malaa immana. ²⁸ Taani intteyyo tumaa gais; amarida asati, taani, Asa Na7ai, kawo gidada yiyoogaa be7ana gakkanaassi, haiqqennaageeti hagan de7oosona” yaagiis.

17

Yesuusa Merai Laamettiis

(Marqqoosa 19:2-13; Luqaasa 9:28-36)

¹ Yesuusi usuppun gallassappe guyyiyan, banaara PHeexiroosa, Yaaqoobanne, Yaaqooba ishaa Yohaannisa ekkidi, eta xalaalaa gita deriyaa huuphiyaa kessiis. ² Qassi eti xeellishin, eta sinttan laamettiis; a som77oi awa aifiyaadan poo7iis; a maayoikka poo7uwaadan booxxiis. ³ Muuseenne Eelaasi Yesuusaara haasayishin, ha heezzu erissiyoo ashkkarati be7idosona. ⁴ PHeexiroosi Yesuusa, “Ta Godau, nuuni hagan de7iyoogee nuussi lo77o; neeni dosikko, nuuni hagan heezzu zamppata issuwaa neessi, issuwaa Muusessi, issuwaa Eelaasassi zamppayana” yaagiis.

⁵ I haasayishin, poo7iya shaarai yinne eta gentti aggiis; genttin shaaraappe, “Hagee taani siiqiyo tana ufaissiya ta Na7aa; i giyoogaa siyite” giya qaalai yiis.

⁶ Erissiyoo ashkkarati he qaalaa siyido wode, daro yayyidi, gufanni wodhdhdidosona. ⁷ Yesuusi etakko yiidi, eta bochchiis; bochchidi, “Denddite; yayyoppite” yaagiis. ⁸ Eti xoqqu giidi xeelliyo wode, Yesuusa xalaalaappe attin, hara asa oonanne be7ibookkona.

⁹ Eti deriyaappe wodhdhishin, Yesuusi eta, “Taani Asa Na7ai, haiquwaappe denddana gakkanaassi, ha intte be7idoogaa ooyyoonne odoppite” yaagidi azaziis.

¹⁰ Erissiyoo ashkkarati Yesuusa, “Yaatin, higgiiyaa tamarissiyaageeti aissi, ‘Eelaasi kasetidi yaanau bessees’ giyoonaa?” yaagidi oichchidosona.

¹¹ Oichchin i zaaridi yaagiis; “Eelaasi kaseti yiidi, ubbabaa giigissana. ¹² SHin taani intteyyo odais; Eelaasi hagaappe kase yiichchiis. Yin

asai a ba koyidobaa ubbaa oottidoogaappe attin eribeenna; hegaadankka, qassi tana, Asa Na7aa, asai waissana” yaagiis.

¹³ Erissiyo ashkkarati he wode banttau Yesuusi Xammaqiya Yohaannisabaa odiyoogaa akeekidosona.

*Yesuusi Xalahee Oiqqido Na7aa Pattiis
(Marqoosa 9:14-29; Luqaasa 9:37-43)*

¹⁴ Eti daro asaakko yiido wode, issi bitanee Yesuusakko yiidi, a sinttan gulbbatidi, ¹⁵ “Ta Godau, ta na7aa kaarettai oiqqin, i daro wode taman, qassi daro wode haattan kunddiyo gishshau, i keehi sahettees; a pattarkkii. ¹⁶ Ne erissiyo ashkkaratukkokka a ehaas; shin pattanau danddayibookkona” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi zaaridi eta, “Ammanenna ha wodiya geella asau! Taani inttenaara aude gakkanaassi de7anee? Qassi inttebaa aude gakkanaassi danddayanee? Na7aa taakko haa ekki yiite” yaagiis.

¹⁸ Yesuusi xalahiyaa, “Appe kiya” giidi azazin, xalahee na7aappe kiya aggiis; sohuwaarakka na7ai paxi bayiis.

¹⁹ Hegaappe guyyiyan, erissiyo ashkkarati banttarkka Yesuusakko yiidi, “Nuuni xalahiyaa kessanau aissi danddayibookkonii?” yaagidosona.

²⁰ Yaagin Yesuusi eta yaagiis; “Hegee intte ammanoi guuxxido gishshataassa; taani intteyyo tumaa odais; intteyyo sanaafici giyo qii mittee aiffee keena ammanoi de7iyaakko, intte ha deriyaa, ‘Hagaappe yaa shiiqa’ yaagiyaakko i shiiqana; intte ai oottanaukka danddayana. ²¹ SHin haggaa malaa

woosappenne xoomappe harabai kessanau dand-dayenna” yaagiis.

Yesuusi Ba Haiquwaabaa Naa77 anttuwaa Odiis (Marqqoosa 9:30-32; Luqaasa 9:43-45)

²² Erissiyo ashkkarati Galiilan, issippe shiiqi uttidaashin, Yesuusi eta, “Tana, Asa Na7aa, asi asau aattidi immana. ²³ Asai tana worana; worin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis. Erissiyo ashkkarati daro qarettidosona.

Beeta Maqidasiyaa Giiraa Giiriyoogaa

²⁴ Yesuusinne erissiyo ashkkarati Qifirinaahooma katamaa yiido wode, Beeta Maqidasiyaassi giiraa ekkiyaageeti PHeexiroosakko yiidi, “Inttena tamaarissiyaagee Beeta Maqidasiyaa giiraa giirenee?” yaagidosona.

²⁵ I zaaridi, “Giirees” yaagiis.

PHeexiroosi soo gelido wode, Yesuusi kasetidi a, “Simoonaa, ne qofai aibee? Ha sa7aa kawoti qaraxaa woi giiraa ooppe ekkiyoonaa? Bantta biittaa asaappe ekkiyoonayye woi hara biittaa asaappe ekkiyoonaa?” yaagiis.

²⁶ Yaagin PHeexiroosi, “Hara biittaa asaappe ekkoosona” yaagiis.

Yesuusi PHeexiroosa, “Yaatikko, biittaa asai giiranau bessenna. ²⁷ SHin nuuni ha asata hanqgetissanau koyokko; neeni abbaa baada aani piriya yegga; yaatada koiro kiyiya moliyaa oiqqada, a doonaa pooqqiyo wode, giirau gidiya miishshaa neeni demmana. Hegaa ekkada, ta giiraanne ne giiraa etau qanxxa” yaagiis.

18

Ubbaappe Aadhdhiyaagee Oonee?

(Marqqoosa 9:33-37; Luqaasa 9:46-48)

¹ Erissiyo ashkkarati Yesuusakko he wode yiidi, “Saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagee oonee?” yaagidosona.

² Yaagin Yesuusi issi guutta na7aa xeesidi, eta gidдон essidi, hagaadan yaagiis; ³ “Taani intteyyo tumaa odais; Xoossaakko intte simmidi, guutta naatudan hanana xayikko, saluwaa kawotettaa mulekka gelanau danddayekketa. ⁴ Simmi ha guutta na7aadan, bana kaushshiya ooninne saluwaa kawotettan ubbaappe aadhdhiyaagaa.

⁵ Qassi haggaa mala na7a ta sunttan mokkiya ooninne tana mokkees. ⁶ SHin tana ammaniya ha guutta naatuppe issuwaa balettiya ooninne, gaacciyo wogga woxaa ba qooriyan qachchidi, ciimma abban mitettiyoogee au keha.

Xubiyaassi Gaaso Gidiyaabaa

(Marqqoosa 9:42-48; Luqaasa 17:1-2)

⁷ “Sa7ai asaa xubbiyo gishshau, sa7aayyo aayye7ana; aissi giikko, xubbiyaabai yuussaa aggenna; shin xubee a gaasotan yiyo uraayyo aayye7ana.

⁸ “Ne kushee woi ne tohoi nena balettikko, neeppe qanxxa ola; neeni naa77u kushiyaaranne naa77u tohuwaara merinaa taman olettanaa-gaappe wobbe woi duuxa kushiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha. ⁹ Qassi ne aifee nena balettikko, neeppe wooca ola; neeni

naa77u aifiyaara Gaannabiyaa taman olettanaa-gaappe issi aifiyaara merinaa de7uwaa geliyoogee neeyyo keha.

¹⁰ “Intte ha guuttatuppe issuwaanne karenna mala, inttena naagite; aissi giikko, taani intteyyo odais; saluwan eta kiitanchchatu ubba wode, saluwan de7iya ta Aawaa sinttan de7oosona.

¹¹ Aissi giikko, taani, Asa Na7ai, bayidaagaa ashshanau yaas.

*Bayida Dorssaa Leemisuwaa
(Luqaasa 15:3-7)*

¹² “Issi asayyo xeetu dorssati de7iyaageetuppe issoi bayikko, uddufun tammanne uddufunaa deriyan yeggi bayidi, he bayidaagaa koyanau beennee? Intte woigeetii? ¹³ Taani intteyyo tumaa gais; i demmikko, bayibeenna uddufun tammanne uddufun dorssatuppe aattidi, he issi dorssan ufaittees. ¹⁴ Hegaadankka, saluwan de7iya intte Aawai ha guuttatuppe issoi bayyanaagaakka koyenna.

Moorida Asassi Oottanau Bessiyaabaa

¹⁵ “Ne ishai nena naaqqikko, nerikka akko baada, a mooruwaa au yoota; i nebaa siyikko, ne ishaa balaappe zaaradasa. ¹⁶ SHin i nebaa siyennan ixkikko, naa77u woi heezzu markkai markkattidoogan yoho ubbai tumattiyo gishshau, hara issi woi naa77u asa nenaara ekka efa. ¹⁷ I etabaa siyennan ixkikko, ubbabaa woosa keettaassi oda; qassi woosa keettaa giyoogaakka i siyennan ixkikko, ammanenna asadaaninne giraa ekkiya asadan a paida.

¹⁸ “Taani intteyyo tumaa gais; sa7an intte qachchiyo ubbai saluwankka qashetti uttiis; qassi

sa7an intte birshshiyo ubbai saluwankka birshshetti uttiis.

¹⁹ “Qassikka taani intteyyo odais; intteppe naa77u urai sa7an Xoossaa woossiyooban aibiininne maayettikko, saluwan de7iya ta Aawai hegaa intteyyo immana. ²⁰ Aissi giikko, naa77u urai woi heezzu urai ta sunttan shiiqiyoosan, taani hegan eta gidduwan de7ais” yaagiis.

Atto Giyoogaa

²¹ PHeexiroosi he wode Yesuusakko yiidi, “Godau, ta ishai tana aapputoo naaqqikko taani ayyo atto gaanau bessii? Laappuntto gakkanaassi naaqqiineeyye?” yaagidi a oichchiis.

²² Yesuusi zaaridi a, “CHii, taani nena laappun tammutoo laappuntto gaisippe attin, laappuntto giikke.

²³ “Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkaratuura miishshaa qoodettanau qoppida kawuwaa milatees. ²⁴ He kawoi miishshaa qoodettanau doommido wode, daro sha7u paundde acoi de7iyo issi bitaniyaa akko ehiidosona. ²⁵ SHin he ashkkarau acuwaa qanxxiyoobai xayin, a godai he acuwaa qanxxanau, a machchiyaanne inne a naati, qassi au de7iya ubbaba baizettana mala, a azaziis. ²⁶ Hegaa gishshau, ashkkarai ba godaa sinttan gulbbatidi, ‘Ta godau, hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis. ²⁷ Woossin a godai au qarettidi, a yeddi bayiis; a acuwaaakka ayyo maari aggiis.

²⁸ “SHin he ashkkarai kiyidi, ba lagge ashkkaratuppe issoi baappe ishatamu bira gidiyaagaa tal77idaagara gaittidi, ‘Ne bolli

de7iya ta miishshaa qanxxa' yaagi oiqqidi, a cuulliis.

²⁹ “Cuullin he a lagge ashkkaarai a sinttan gulbatidi, ‘Hai nanggashsharkkii; taani neeyyo ubbabaakka qanxxana’ yaagidi a woossiis.

³⁰ “SHin ixxidi ekki efiidi, a laggee he acuwaa qanxxana gakkanaashin, qasho keettaa gelissiis.

³¹ Hegaa gishshau, a lagge ashkkaarati heгаа be7idi, daro yiillotidosona; bantta godaakko biidi, i oottido ubbabaa au odidosona.

³² “Hegaappe guyyiyan, godai he ashkkaaraa xeesidi, ‘Ha iita ashkkaarau, neeni tana woossido gishshau, taani he aco ubbaa neeyyo maara aggaas.

³³ Taani neeyyo he acuwaa maaridoogaadan, neenikka ne lagge ashkkaarau maaranau bessennee?’ yaagiis. ³⁴ Yaagidi a daro hanqqettidi, ba acuwaa ubbaa i qanxxana gakkanaashin, paxa kaa7ettana mala, qasho keettaa gelissiis.

³⁵ “Intte huuphiyan huuphiyan intte ishau wozanappe atto gaana xayikko, he godai ba ashkkaaraa oottidoogaadan, saluwan de7iya ta Aawaikka inttena hegaadan oottana” yaagiis.

19

Yesuusi Geluwaa Ehuwaabaa Tamaarissiis (Marqoosa 10:1-12)

¹ Yesuusi he haasayaa wurssidoogaappe guyyiyan, Galiilappe denddidi, Yorddaanoosa SHaafaappe hefinttan de7iya Yihudaa biittaa biis.

² Daro asai a kaallidi biidaagaa hegan pattiis.

³ Issi issi Parisaaweti paaccanau Yesuusakko yiidi, “Issi asi issiban gaasottidi, ba machchiyo

yeddantau nu higgee azazii?” yaagidi a oichchidosona.

⁴ Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossai koiro eta medhdhiiddi, attumaasanne maccaasa oottiis. ⁵ Hegaa gishshau, ‘Issi asi ba aawaanne ba aayyiyo aggi bayidi, ba machcheera issippe de7ees; eti naa77ai issi asa gidoosona’ yaagiya qaalaa nabbabibeekketii? ⁶ Hegaa gishshau, eti issi asa gidiyoo gaappe attin, naa77u asa gidokkona; heгаа gishshau, Xoossai issippe gattidoogaa asi shaakkoppo” yaagiis.

⁷ Parisaaweti Yesuusa, “Yaatin, Muusee aissi issi urai ba machcheeyyo paramaa immidi yeddana mala azazidee?” yaagidosona.

⁸ Yesuusi zaaridi, “Intte intte maccaasaa yeddana mala, Muusee inttena azazidoogee, intte yootin siyennaageeta gidido gishshaassappe attin, koiro heгаа mala gidenna. ⁹ Taani intteyyo odais; ba machchiyo shaaramuxennan de7ishin yeddidi, haranno ekkiya ooninne shaaramuxees; harai yeddidooro ekkiyaageekka shaaramuxees” yaagiis.

¹⁰ Erissiyo ashkkarati a, “Azina giddooninne machchi gidдон de7iya wogai heгаа mala gidikko, ekkennaaninne gelennan de7iyoo gee keha” yaagidosona.

¹¹ SHin Yesuusi eta yaagiis; “Hagaa mala timirtee Xoossai immidoogeetussappe attin, asa ubbaassa gidenna; ¹² aissi giikko, bantta aayee uluwaappe yelettiyo wodekka, attumatetti bannan yelettidaageeti de7oosona; qassi asi qaaratidoogeetikka de7oosona; qassi saluwaa kawotettaa gishshau, banttana qaaratidaageeti

de7oosona; ha timirttiyaa eranau danddayiya ooninne ero” yaagiis.

*Yesuusi Guutta Naatu Bolli Ba Kushiyaa Wottiis
(Marqqoosa 10:13-16; Luqaasa 18:15-17)*

¹³ Yesuusi he wode ba kushiyaa guutta naatu bolli wottidi, Xoossaa woossana mala, issi issi asai naata akko ehiis; shin erissiyo ashkkarati he asaa hanqqettidosona. ¹⁴ SHin Yesuusi, “Guutta naati taakko yiyoogaa diggoppite; aissi giikko, saluwaa kawotettai hageetu malaassa” yaagiis.

¹⁵ Yaagidi ba kushiyaa eta bolli wottidoogaappe guyyiyan, hegaappe aggi bayidi biis.

*Yelaga, Dure Bitaniyaa Oishaa
(Marqqoosa 10:17-31; Luqaasa 18:18-30)*

¹⁶ Issi bitanee Yesuusakko yiidi, “Tamaaris-siyaagoo, taani merinaa de7uwaa demmanau lo77obaa ai oottoo?” yaagiis.

¹⁷ Yesuusi a, “Lo77obai aibakko tana aissi oichchai? Issuwaa xalaalai lo77o; shin neeni merinau de7anau koyikko, azazota naaga” yaagiis.

¹⁸ Bitanee, “Augeeta?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Yesuusi zaaridi, “Woroppa; shaaramuxoppa; wuuqqoppa; worddo markkattoppa; ¹⁹ ne aawaanne ne aayyiyo bonchcha; ne shooruwaakka ne huuphedan siiqa” yaagiis.

²⁰ He yelaga bitanee Yesuusa, “Taani hegaa ub-baakka guutta naatettaasappe doommada naagas; yaatin, tau pacciyaabi aibee?” yaagiis.

²¹ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni polida asa gidanau koyikko, baada neeyyo de7iyaabaa baizzada, he

miishshaa hiyyeesau imma; neeni saluwan duretana; yaatada yaada tana kaalla” yaagiis.

²² SHin he yelaga bitanee hegaa siyido wode, i daro dure gidiyo gishshau, qarettiiddi aggi bayidi biis.

²³ Yesuusi ba erissiyoo ashkkaratussi, “Taani intteyyo tumaa gais; dure asi saluwaa kawotettaa gelanaagee daro meto gidana. ²⁴ Taani gujjadakka intteyyo odais; dure asi Xoossaa kawotettaa gelanaagaappe, gaameelai marppiyaa xoo7iyaara aadhdhanaagee matattees” yaagiis.

²⁵ Erissiyoo ashkkarati hegaa siyidi garamettidi, “Yaatin, ooni attanau danddayii?” yaagidosona.

²⁶ Yesuusi eta tishshi ootti xeellidi, “Hagee asau danddayettenna; shin Xoossau ubbabai danddayettees” yaagiis.

²⁷ PHeexiroosi he wode zaaridi Yesuusa, “Be7a, nuuni nuuyyo de7iya ubbabaa aggi bayidi, nena kaallida; yaatidi nuuni ai demmaneeshsha?” yaagiis.

²⁸ Yaagin Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; taani, Asa Na7ai, ooratta biittan ta kawotaa araatan uttiyo wode, tana kaallida inttekka tammanne naa77u Israa7eela zaretu bolli pirddanau, tammanne naa77u kawotaa araatan uttana. ²⁹ Ta sunttaa gishshau, keettata woi ishannta woi michchentta, woi aawaa woi aayyiyo woi machchiyo, woi naata woi gadiyaa aggida ooninne, xeetu kushiyaappe dichchaa ekkana; qassi merinaa de7uwaakka laattana. ³⁰ SHin daroti ha77i sinttan de7iyaageeti guyye aadhdhana; qassi daroti ha77i guyyen de7iyaageeti sinttau aadhdhana.

20

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Oosanchchatu Leemisuwaa

¹ “Saluwaa kawotetta i woiniyaa giyo turaa gid-duwaa oosanchchata keraa ootissanau, maal-lado guuraara kiyida woiniyaa turaa godaa mila-tees. ² I he oosanchchatuyyo hachchi hachchi issi shilingge qanxxanau etaara giigidi, ba woiniyaa turaa gidduwaa ootissanau eta yeddiis.

³ “Qassi heezzu saate gidishin kiyidi, oosoi bannan qocan eqqida hara asata be7idi, ⁴ eta, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite; taani intteyyo bessiya waagaa qanxxana’ yaagiis; yaagin eti biidosona. ⁵ Naa77anttuwaakka usuppun saatiyaaninne uddufun saatiyan kiyidi, hegaadan oottiis. ⁶ Tammanne isiini saatiyan i kiyiyo wode, harati hegan eqqidaageeta demmidi, ‘Ooso oottennan kumetta gallassaa hagan aissi eqqi pe7idetii?’ yaagiis.

⁷ “Yaagin eti, ‘Nuna ootissiya asi xayido gishshau eqqi pe7ida’ yaagidosona.

“I, ‘Inttekka qassi ta woiniyaa turaa gidduwaa oottanau biite’ yaagiis.

⁸ “Sa7ai omariyo wode, woiniyaa turaa godai oosanchchatu halaqaa, ‘Oosanchchata xeesada, wurssettan oosuwan gelidaageetuppe doommada koiro gelidaageeta gakkanaassi, eta damoozaa qanxxa’ yaagiis.

⁹ “Tammanne isiinintta saatiyan oosuwaa doommidaageeti yiidi, huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. ¹⁰ Koiro oosuwaa

doommida asati yiido wode, daruwaa ekkantau qoppidosona; shin etikka huuphiyan huuphiyan issi issi shilinggiyaa ekkidosona. ¹¹⁻¹² Ekkidi, ‘Ha guyyeppe yiidaageeti issi saate xalaalaa oottidosona; kumetta gallassaa daafuraanne hombbiyaa ekkida nuugaara eta damoozaa lagge oottadasa’ yaagidi banttana oosuwan gelissidaagaa bolli zuuzummidosona.

¹³ “SHin i etappe issuwaa hagaadan yaagiis; ‘Ta jaalau, taani nena naaqqabeikke; issi shilinggiyan tanaara giigabeikkiyye? ¹⁴ Neegaa ekkada ba; taani ha wurssettan oosuwan gelidaagaassikka neegaa keenaa immanau koyais. ¹⁵ Taani ta mi-ishshan ta koyidobaa oottanau tau maati baawee? Woi taani keha gidido gishshau, neeni qanaatai?’ yaagiis.

¹⁶ “Hegaadankka, qassi guyyeegeeti sinttau aadhdhana; sinttaageeti guyye aadhdhana; aissi gi-ikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

*Yesuusi Ba Haiquwaabaa Heezanttuwaa Odiis
(Marqqoosa 10:32-34; Luqaasa 18:31-34)*

¹⁷ Yesuusi Yerusalaame biiddi, ogiyan banaara biya tammanne naa77u erissiyo ashkharata gaxaa kessidi, dumma etassi yaagiis. ¹⁸ “Be7ite, nuuni Yerusalaame ha77i kiyeettes. Yaani tana, Asa Na7aa qeese halaqatussinne higgiiyaa tamarissiyaageetussi aattidi immana; eti ta bolli haiqo pirddaa pirddana. ¹⁹ Qassi Aihuda gidenna asaassikka tana aattidi immana; he Aihuda gidenna asai ta bolli qilliiccananne tana lissuwan garafana; yaatidi masqqaliyaa

bolli misimaariyan xishidi, tana kaqqana; kaqqin taani heezzantto gallassi haiquwaappe denddana” yaagiis.

*Zabddiyoosa Naatu Aayee Woosaa
(Marqqoosa 10:35-45)*

²⁰ He wode Zabddiyoosa naatu aayiyaa ba naatuura Yesuusakko yaasu; yaada a sinttan gulbatada issibaa a woossaasu.

²¹ Yesuusi o, “Ai koyai?” yaagidi oichchiis.

A zaarada, “Ha ta naa77u naati ne kawotetan issoi neeppe ushachcha baggaara, qassi issoi neeppe haddirssa baggaara uttona garkkii” yaagada woossaasu.

²² SHin Yesuusi zaaridi naata, “Intte ai woossiyaakko erekketa; taani uyana burccukkuwaappe uyanaunne taani xammaqettana xinqqatiyaa xammaqettanau danddayeetii?” yaagiis.

Yaagin eti, “Ee danddayoos” yaagidosona.

²³ Yesuusi, “Taani uyiyo burccukkuwaappe tumakka intte uyana; shin taappe ushachcha baggaaranne haddirssa baggaara uttanaageeta dooranau taayyo maati baawa; shin he sohoi ta Aawai immanau giigissi wottidoogeetussa” yaagiis.

²⁴ Hankko tammu erissiyoo ashkkarati hegaa siyido wode, he naa77u ishantta hanqqettidosona. ²⁵ SHin Yesuusi eta ubbaa baakko xeesidi, hagaadan yaagiis; “Aihuda gidennaageetu halaqatinne hegeeta kaalettiya asati bantta asaa haariyoogaa ereeta. ²⁶ Intte gidдон hegaa mala gidenna; shin intte gidдон

gitatana koyiya ooninne intteyyo ashkkara gidanau bessees. ²⁷ Qassi intte giddon ubbaappe bolla gidana koyiyai ooninne intteyyo aille gidanau bessees. ²⁸ Hegaadan taani, Asa Na7ai, asaayyo oottanaunne daro asaa wozanau ta shemppuwaa immanau yiidoogaappe attin, asi tau oottanau yabeikke” yaagiis.

Yesuusi Naa77u Qooqeta Pattiis

(Marqqoosa 10:46-52; Luqaasa 18:35-43)

²⁹ Yesuusinne erissiyo ashkkarati Yarkkoppe kiyishin, daro asai eta kaalliis. ³⁰ Naa77u qooqe asati ogiyaa doonan uttidaageeti Yesuusi hegaara aadhhiyoogaa siyidi, bantta qaalaa xoqqu oot-tidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii” yaagidosona.

³¹ Daro asai eta, “Haizzite” giidi hanqqettiis; shin eti bantta qaalaa keehi xoqqu oot-tidi, “Godau, Daawita na7au, nuna maararkkii!” yaagidosona.

³² Yesuusi ogiyan eqqidi, eta xeesiis; xeesidi, “Taani intteyyo ai oottanau koyeetii?” yaagiis.

³³ Qooqeti, “Godau, nu aifiyaa pattarkkii” yaagidosona.

³⁴ Yesuusi etau qarettidi, eta aifiyaa bochchiis; sohuwaarakka eta aifee xeelli aggin, a kaalli bayidosona.

21

Yesuusi Gita Bonchchuwan Yerusalaame Geliis

(Marqqoosa 11:1-11; Luqaasa 19:28-40;

Yohaannisa 12:12-19)

¹ Eti Yerusalaame matidi, Dabira Zaitte giyo deriyaa lanqqiyan de7iya Beetafaage giyo

qeeri katamaa gakkidosona; Yesuusi erissiyo ashkkaratuppe naa77aa sinttau kiittidi, ² eta hagaadan yaagiis; “Intteppe sinttan de7iya qeeri katamaa biite; biidi issi hariyaa qashuwan de7iyaaro i maraara intte sohuwaara demmana; eta birshshidi, tau ekki yiite. ³ Ooninne inttena oichchikko, ‘Godai hageeta koyees’ yaagite; sohuwaarakka i eta yeddi bayana. ⁴⁻⁵ Hananabaa yootiyaagee,

“Xiyooone katamau,

‘Be7a, ne kawoi ashkke gididi,

hariyaa bolli, hare maraa bolli uttidi,

neekko yees’ yaagite”

yaagidi haasayidoogee polettana mala, hagee haniis.

⁶ Erissiyo ashkkarati biidi, Yesuusi banttana azazidoogaadan oottidosona. ⁷ Hariyoonne hare maraa ehiidi, bantta maayuwaa eta zokkuwan hiixxidosona; hiixxin Yesuusi toggiiis. ⁸ He daro asaappe dariya baggai ba maayuwaa ogiyan hiixxiis; qassi harati mittaa tashiyaa kari karidi, ogiyan hiixxidosona. ⁹ Yesuusappe sinttaara hemettiya daro asainne qassi a geeduwaa kaalliya daro asai, ba qaalaa xoqqu oottidi,

“Daawita na7ai galatetto!

Godaa sunttan yiyaagee anjjettidaagaa!

Xoossai galatetto!” yaagiis.

¹⁰ Yesuusi Yerusalaame katamaa gelido wode, kataman de7iya asai ubbai, “Hagee oonee?” yaagidi shabbirettiis.

¹¹ Asai, “Hagee Galiilan de7iya Naazireeta giyo katamaappe yiida hananabaa yootiya Yesuusa” yaagiis.

Yesuusi Beeta Maqidasiyaa Geliis
(Marqqoosa 11:15-19; Luqaasa 19:45-48;
Yohaannisa 2:13-22)

¹² Yesuusi Beeta Maqidasiyaa gelidi, hegan baizziyaageetanne shammiyaageeta ubbaa kare yedettiis; qassi miishshaa laammiyaageetu xaraphpheezanne haraphphiyaa baizziyaageetu oidiyaa aatti yeggidi, ¹³ eta, “Xoossaa maxaafan, ‘Ta keettai Xoossaa woossiyo keetta geetettana’ yaagettidi xaafetti uttiis; shin intte a panggati qosettiyo gonggolo kesseeta” yaagiis.

¹⁴ Qooqetinne tohoi silidoogeeti Yesuusakko Beeta Maqidasiyaa yin, i eta pattiis. ¹⁵ SHin qeese halaqatinne higgiiyaa tamaarissiyaageeti Yesuusi oottiyo oorattabaa be7ido wodenne, guutta naati Beeta Maqidasiyan bantta qaalaa xoqqu oottidi, “Daawita na7ai galatetto” yaagiyooqaa be7ido wode hanqqettidosona.

¹⁶ Hanqqettidi Yesuusa, “Hageeti giyoogaa siyai?” yaagidosona.

Yesuusi, “Ee siyais; Xoossaa maxaafai, ‘Guutta naatinne xammiya naati nena galatana mala, eta erissadasa’ yaagiyaagaa mulekka nabbabibeekketii?” yaagiis. ¹⁷ Yesuusi eta aggi bayidi, he katamaappe Biitaaniyaa giyo katamaa biidi, yaani aqiis.

Aifee Xayido Balase Mittiyo
(Marqqoosa 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Yesuusi maallado katamaa simmidi yiidi namisettiis. ¹⁹ Ogiyaa doonan issi balase giyo mittiyo be7idi, ikko biis; biidi he balasen haitta xalaalappe attin, aife ainne demmibeenna; o,

“Naa⁷⁷anttuwaa merinaukka aifoppa” yaagin, he balasiyaa sohuwaara mela aggaasu.

²⁰ Erisiyo ashkkarati heгаа be⁷idi garamet-tidi, “Ha balasiyaa waanada issi kuttan mela ag-gadee?” yaagidosona.

²¹ Yesuusi zaaridi, “Taani intteyyo tumaa gais; intte ammanoi de⁷iyoogetanne sirennaageeta gidikko, ha balasiyo taani oottidoogaa mala xalaalaa ootteketa; shin harai atto intte ha deriyaa, ‘Denddada abban kundda’ giikkokka hanana; ²² intte ammanidi Xoossaa woossiyoobaa aiba gidikkokka ekkana” yaagiis.

*Yesuusa Alaafetettai Yiidosaa
(Marqqoosa 11:27-33; Luqaasa 20:1-8)*

²³ Yesuusi Beeta Maqidasiyaa yiidi tamaaris-sishin, qeese halaqatinne Aihuda cimati akko yi-idi, “Neeni hагаа oottanau neeyyo ai alaafetetti de⁷ii? Neeyyo ha alaafetettaa oonee immidai?” yaagidosona.

²⁴ Yesuusi zaaridi eta, “Taanikka inttena issi-baa oichchana; intte tau heгаа odikko, taani ha-gaa ai alaafetettan oottiyaakko, intteyyo odana; ²⁵ Yohaannisi xammaqiyo alaafetettai awappe yiidee? Xoossaappe yiideeyye asappe yiidee?” yaagiis.

Eti bantta giddon palamaa doommidi, “Nu-uni, ‘Xoossaappe yiis’ yaagikko i nuna, ‘Yaatin, Yohaannisi yootidoogaa aissi ammanibeekketii?’ yaagana. ²⁶ SHin nuuni, ‘Asappe yiis’ yaagikko,

asai ubbai Yohaannisi hananabaa yootiyaagaa gididoogaa eriyo gishshau, asau yayyoos” yaagidosona. ²⁷ Eti Yesuusayyo, “Nuuni erokko” yaagidi zaaridosona.

Yesuusi, “Taanikka haggaa ai alaaftettan oot-tiyaakko, intteyyo odikke” yaagiis.

Naa77u Naatu Leemisuwaa

²⁸ “SHin intte ai qoppeetii? Naa77u naati de7iyo issi bitanee de7ees; he bitanee baira na7aakko biidi, ‘Ta na7au, hachchi baada ta woiniyaa turaa ootta’ yaagiis. ²⁹ Na7ai zaaridi, ‘Ixxaas’ giis; shin guyyeppe ba wozanan qoppi ekkidi, woiniyaa turaa oottanau biis. ³⁰ Aawai hinkko na7aakko biidi, bairau giidoogaadankka au giis; kaalo na7ai zaaridi, ‘Ero ta godau’ yaagiis; shin bibeenna. ³¹ Ha naa77u naatuppe ba aawai koyidoogaa oot-tidaagee augee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Bairaa” yaagidosona.

Yesuusi eta hagaadan yaagiis; “Taani intteyyo tumaa gais; giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati intteppe sinttatidi, Xoossaa kawotettaa gelana.

³² Aissi giikko, Xammaqiya Yohaannisi xillotettaa ogiyaa tamarissiiddi, inttekkko yin, i giyoogaa ammanibeekketa. SHin giiraa ekkiyaageetinne shaaramuxati i giyoogaa ammanidosona; intte harai atto heggaa be7idikka, intte nagaraappe sim-midi, i giyoogaa ammanibeekketa” yaagiis.

Woiniyaa Turaa Giddon Oottiya Goshshanchchatu Leemisuwaa
(*Marqqoosa 12:1-12; Luqaasa 20:9-19*)

³³ Qassikka Yesuusi hagaadan yaagiis; “Hara leemisuwaakka siyite; woiniyaa giyo turaa

tokkida issi bitanee de7ees; woiniyaa turaa yuushshi aattidi diriis; qassi he woiniyaa gum77iyo ollaakka bookkiis; heгаа naagiya asaayyo adussa shuchchaa gimbbiis. Hegaappe guyyiyan, kottaa oottiya asau immidi, hara dere biis. ³⁴ Woiniyaa aifiyaa maxiyo wodee gakkın, bana gakkıyaagaa ekkidi yaana mala, ba ashkkarata ba kottaawatukko kiittiis. ³⁵ Kottaawati a ashkkarata oiqqidi, issuwaa wadhdhidosona; issuwaa woridi, qassi hinkkuwaa shuchchan caddidosona. ³⁶ Qassikka he bitanee kaseegetuppe dariya hara ashkkarata kiittiis; kottaawati he ashkkaratakka kaseegetudan oottidosona.

³⁷ “SHin wurssettan i, ‘Ta na7aa eti bonchchana’ yaagidi ba na7aa etakko kiittiis.

³⁸ “SHin kottaawati na7aa be7idi, bantta gidдон, ‘Gadiyaa laattanaagee hагаа; hinddite a woridi, gadiyaa nuuni laattoos’ yaagidosona.

³⁹ Na7aa oiqqidi, woiniyaa turaa giddoppe gaxaa kessidi woridosona.

⁴⁰ “Simmi woiniyaa turaa godai yiyo wode, he kottaawata waatanee?” yaagidi oichchiis.

⁴¹ Oichchin eti, “I he iita asata wori wurssidi, woiniyaa turai aifiyo wode bana gakkıyaagaa wodiyan sheedhdhiya hara kottaawatuyyo immana” yaagidosona.

⁴² Yesuusi eta hagaadan yaagiis;
 “ ‘Gimbbiyaageeti karidi ixcido shuchchai
 godaa xaphuwaa minttiya, ubbaappe aadhdhiya shuchcha gidiis.

Hagee Godai oottidobaa;
 qassi nu aifiyaukka garamissiyaabaa’

yaagiyaagaa Xoossaa maxaafaappe mulekka nab-babibeekketii?

⁴³ “Hegaa gishshau, taani intteyyo odais; Xoossaa kawotettai intteppe ekettidi, lo77o aifiyaa immiya asau imettana. ⁴⁴ He shuchchaa bolli kunddiya ubbai meqerettana; qassi he shuchchai asa bolli kunddikko, he kunddido uraa gaaccana” yaagiis.

⁴⁵ Qeese halaqatinne Parisaaweti Yesuusi odido leemisuwaa siyido wode, banttabaa haasayiyoogaa eridosona. ⁴⁶ Eti Yesuusa oiqqanau koyidosona; shin Yesuusa daro asai hananabaa yootiyaagaa giidi qoppi uttido gishshau, he asau yayyidosona.

22

Bullachchaa Oduwaa Leemisuwaa (Luqaasa 14:15-24)

¹ Yesuusi asaayyo naa77anttuwaa leemisuwan hagaadan yaagidi haasayiis; ² “Saluwaa kawotettai ba na7aayyo bullachchaa makkida kawuwaa mala. ³ He kawoi bullachchaa odi wottido asata xeesanau ba ashkkarata kiittiis; shin asati yaanau koyibookkona.

⁴ “Qassi hara ashkkarata, ‘Xeesettidaageeta, “Taani qumaa giigissaas; ta sanggatinne ta dad-daroti shuhettidosona; ubbabaikka mahettiis. Bullachchaa haa yiite” yaagite’ yaagidi kiittiis. ⁵ SHin xeesettidaageeti koyennan ixidi, bantta oosuwau oosuwau biidosona; issoi ba goshshau bin, hinkkoi ba zal77iyau biis. ⁶ Attidaageeti qassi kawuwaa ashkkarata oiqqidi wadhdhidi woridosona.

⁷ “Kawoi daro hanqqettiis; qassi ba wotaad-darata yeddidi, he shemppuwaa woridaageeta worissidi, eta katamaa xuugissiis. ⁸ Hegaappe guyyiyan, ba ashkkarata, ‘Bullachchai mahettiis; shin xeesettidaageeti bullachchau bessiya asa gidokkona. ⁹ Hegaa gishshau, wogga ogiyaa biidi, intte demmido asa ubbaa bullachchau xeesite’ yaagiis. ¹⁰ He ashkkarati ogiyaa biidi, bantta demmido asa ubbaa lo77uwaa iitaa shiishshidi, bullachchaa daasiyaa kunttidosona.

¹¹ “SHin kawoi qumaa maanau uttida asaa be7anau gelido wode, bullachchaa maayuwaa maayibeenna issi bitaniyaa hegan be7idi, ¹² ‘Ta jaalau, bullachchaa maayuwaa maayennan waanada haggaa geladii?’ yaagin bitanee co77u giis.

¹³ “Hegaappe guyyiyan, kawoi ba ashkkarata, ‘Ha bitaniyaa kushiyaanne tohuwaa qachchidi, kare xumaa kessi olite; i hegan yeekkananne achchaa garccana’ yaagiis.

¹⁴ “Aissi giikko, xeesettidaageeti daro; shin doorettidaageeti guutta” yaagiis.

*Giiraa Giirettaabaa Oichchido Oishaa
(Marqqoosa 12:13-17; Luqaasa 20:20-26)*

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, Parisaaweti biidi, a haasayaappe bala demmidi, a oiqqana mala maqettidosona. ¹⁶ Qassi bantta erissiyo ashkkaratuppenne Heeroodisa baggatuppe amaridaageeta akko kiittidosona. Kiittin eti, “Tamaarissiyaagoo, neeni tumaa haasayiyooganne Xoossaa ogiyaa tumatettan tamarissiyooogaa nuuni eroos; aissi giikko, neeni asappe asa shaakkakkanne dummayakka.

¹⁷ Ne qofai aibakko nuuyyo oda; nuuni Roome biittaa Kawuwaa Qeesaarayyo giiraa giiriyoogee wogeeyye woga gidennee?” yaagidosona.

¹⁸ SHin Yesuusi eta iita qofaa eridi, “Ha lo77o milatiya iita asatoo, aissi tana paacceetii? ¹⁹ Giiraa qanxxiyo miishshaa tana bessite” yaagiis. Yaagin eti santtimiyaa au ehiidosona. ²⁰ I, “Ha merainne sunntai oogee?” yaagiis.

²¹ Yaagidi eta oichchin, eti, “Roome biittaa Kawuwaa Qeesaaraagaa” yaagidosona.

Hegaappe guyyiyan, Yesuusi eta, “Yaatikko, Qeesaaraagaa Qeesaarassi, Xoossaagaa Xoossaassi immite” yaagiis. ²² Eti heгаа siyido wode, garamettidi a yeggi bayidi biidosona.

Haiqqidaageetu Dendduwaabaa

(Marqqoosa 12:18-27; Luqaasa 20:27-40)

²³ Haiqqida asi denddenna giya Saaduqaawetuppe issi issi asati he gallassi Yesuusakko yiidi, hagaadan yaagidi, a oichchidosona; ²⁴ “Tamaarissiyaagoo, Muusee, ‘Issi asi na7a yelennan haiqqikko, he haiqqidaagaa ishai a machchiyo aissidi, ba ishaayyo na7a yelanau bessees’ yaagiis. ²⁵ Nunaara laappun ishantti de7oosona; bairai machchiyo ekkidi, na7a yelennan haiqqiis; haiqqin a machchiyo a ishai aissiiis. ²⁶ Qassi naa77anttoikka haiqqiis; heezanttoikka, laappunnta gakkanaashinkka hegaadan hanidosona. ²⁷ Ubbaappe guyyiyan, he maccaasiyaa haiqqaaasu. ²⁸ Yaatin, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi he maccaasiyaa laappunatuppe augaayyo machcho gidanee?”

Aissi giikko, laappunati ubbaikka o ekkidosona” yaagidosona.

²⁹ Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “Xoossaa maxaafata woi a wolqqaa intte erenna gishshau baleeta. ³⁰ Aissi giikko, haiqqida asai haiquwaappe denddiyo gallassi, saluwan de7iya kiitanchchatu mala gidanaappe attin, attumaasinne ekkenna; maccaasinne gelenna. ³¹⁻³² SHin haiqqidaageetu dendduwaabaa gidikko, Xoossai, ‘Taani Abrahaama Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yaaqooba Xoossaa’ yaagidi intteyyo odidoogaa mulekka nabbabibeekketii? Xoossai paxa de7iyaageetu Xoossaa gidiyoogaappe attin, haiqqidaageetu Xoossaa gidenna” yaagiis.

³³ Daro asai hegaa siyidi, a timirttiyan garamettiis.

Ubbaappe Aadhdhiya Azazuwaa

(Marqoosa 12:28-34; Luqaasa 10:25-28)

³⁴ SHin Yesuusi Saaduqaaweta co77u ootti-doogaa Parisaaweti siyido wode, issisaa shiiqidosona. ³⁵ Eta giddoppe higgiiyaa tamaris-siya issoi, Yesuusa paaccanau issibaa oichchiis. ³⁶ “Tamaris-siyaagoo, higgiiyaa gidдон ubbaappe aadhdhiya azazoi augee?” yaagidi a oichchiis.

³⁷ Oichchin Yesuusi zaaridi, hagaadan yaagiis; “‘Neeni Godaa ne Xoossaa ne kumetta wozanaappe, ne kumetta shemppuwaappe, ne kumetta qofaappe siiqa’ yaagiis. ³⁸ Hegee ubbaappe gitatiya azazonne qassi ubbaappe aadhdhiya azazo. ³⁹ Qassi naa77antto azazoikka a mala; hegee, ‘Neeni ne shooruwaa ne huuphedan

siiqa' giyaagaa. ⁴⁰ Muuse higge ubbainne hananabaa yootiyaageetu timirttee ha naa77u azazotun qashettees" yaagiis.

Kiristoosabaa Oichchido Oishaa
(*Marqqoosa 12:35-37; Luqaasa 20:41-44*)

⁴¹⁻⁴² Parisaaweti issisaa shiiqidaashin Yesuusi eta, "Kiristoosabaa woigi qoppeetii? I o na7ee?" yaagidi oichchiis.

Oichchin eti, "Kiristoosi Daawita na7aa" yaagidosona.

⁴³ Yesuusi eta, "Yaatin, Daawiti bana Geeshsha Ayyaanai haasayissin Kiristoosa woigidi, 'Goda' giidi xeesii? ⁴⁴ Qassikka Daawiti, 'Godai ta Godaa,

"Taani ne morkketa neeni yedhdha eqqiyooobaa oottana gakkanaassi, hagan taappe ushachcha baggaara utta" giis' yaagiis. ⁴⁵ Daawiti Kiristoosa, 'Godaa' giidi xeesikko, yaatin, Kiristoosi waanidi Daawita na7a gidii?" yaagiis.

⁴⁶ Yesuusau issi qaala zaaranau danddayida issi asinne baawa; qassi he gallassappe doommin, hara oisha a oichchanau xalidai oonikka baawa.

23

Muuse Higgiyaa Tamaariissiyaageetunne
Parisaawetu Itatettaa
(*Marqqoosa 12:38-39; Luqaasa 11:43-46; 20:45-46*)

¹ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi shiiqida asaayyoonne ba erissiyo ashkkaratuyyo hagaadan yaagidi haasayiis; ² "Higgiyaa tamaariissiyaageetinne Parisaaweti Muuse

higgiyaa tamarissiyo maataara de7oosona. ³ Hegaa gishshau, intte oottana mala, eti inttena azaziyo ubbabaa oottitenne qassi naagite; shin eti oottiyoogaadan oottoppite; aissi giikko, eti bantta yootiyoogaa oottokkona. ⁴ Tookkanau deexxiya toohuwaa eti qachchidi, asa toossoosona; shin bantta huuphen harai atto, he toohuwaa biradhdhiyan bochchanaukka koyokkona.

⁵ “SHin eti bantta ooso ubbaa asi be7anaadan oottoosona; aissi giikko, bantta som77uwaaninne bantta kushiya qesiyan qachchiyo xiqisiyaara de7iya kitaafaa aassoosonanne bantta maayuwaa macaraakka adussoosona. ⁶ Asi banttana imatiyoosan bonchcho sohuwaa dosoosona; qassi Ahuda woosa keettatunkka daro lo77iya oidiyaa dosoosona. ⁷ Asi giyan banttana bonchchidi sarotanaagaanne ‘Tamarissiyaagoo’ giidi banttana xeesanaagaa koyoosona.

⁸ “SHin inttena tamarissiyaagee issuwaa xalaala gidido gishshaunne intte ubbai ishantta gidido gishshau, issoi issuwaa, ‘Tamarissiyaagoo’ giidi xeesoppite. ⁹ Ha sa7an oonanne ‘Aawa’ giidi xeesoppite; aissi giikko, intteyyo saluwan de7iya issi Aawai de7ees. ¹⁰ Issoi issuwaa, ‘Godau’ giidikka xeesoppite; aissi giikko, intteyyo issi Godai, Kiristtoosa xalaalai de7ees. ¹¹ Intte giddon ubbaappe gitatiyaagee intteyyo ashkkara gidanau bessees. ¹² Bana gitaiya oonikka kauyyana; qassi bana kaushshiya oonikka gitatana.

Higgiyaa Tamarissiyaageetinne Parisaaweti Borettidosona
(Marqqoosa 12:40; Luqaasa 11:39-42,44,52;

20:47)

¹³ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo, asaayyo saluwaa kawotettaa intte gorddiyo gishshau, intteyyo aayye7ana; aissi giikko, intte huuphiyaunne gelekketa; qassi gelanau koyiyaageetanne gelissekketa.

¹⁴ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo am77etu keettaa intte bonqqidi, intteyyo lo77o milatanau Xoosaa woosaa adusseeta; heгаа gishshau, intteyyo aayye7ana; ubbaappe aadhdhiya pirddaa intte ekkana.

¹⁵ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa tamaariissiyaageetoonne Parisaawetoo intte issi uraa ammanttanau abbaaninne sa7an yuuyiyo gishshaunne qassi intte a ammanttiyo wode, he uraa intteegaappe naa77u kushe iitida Gaannabiyau na7a oottiyo gishshau, intteyyo aayye7ana.

¹⁶ “ ‘Ooninne Beeta Maqidasiyan caaqqikko, aibinne baawa; shin Beeta Maqidasiyan de7iya worqqan caaqqikko, he caaqoi a gakkees’ giya intteyyo qooqi uttidi asa kaalettiyaageetoo, intteyyo aayye7ana. ¹⁷ Ha eeyyati, ha qooqeti, worqqai aadhdhiyye? Worqqaa geeshsha oottiya Beeta Maqidasee aadhdhii? ¹⁸ Qassi intte, ‘Ooninne yarshsho yarshshiyoooban caaqqikko, aikkokka baawa; shin ooninne a bolli de7iya yarshshon caaqqikko, he caaqoi a gakkees’ yaagidi tamarisseeta. ¹⁹ Ha eeyyati, ha qooqeti, yarshshoi aadhdhiyye? Woi yarshsho geeshsha oottiya a yarshshiyooobai aadhdhii?

²⁰ Hegaa gishshau, yarshsho yarshshiyooaban caaqqiya urai he yarshshiyooabanka caaqqees; qassi a bolli de7iya ubbabanka caaqqees.

²¹ Beeta Maqidasiyan caaqqiya urai, he Beeta Maqidasiyaaninne a gidдон de7iya Xoossan caaqqees. ²² Saluwan caaqqiya urai, Xoossaa kawotaa araataaninne he araatan uttiyaagan caaqqees.

²³ “Lo77o milatiya iitatioo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kareta sawuwaappe, katikallaappenne okashiyaappe asirataa intte immeeta; shin higgiiyan de7iya keehi koshshiyaageeta aggi bayeeta; hegeeti pirddaa, maarotettaanne xillotettaa. Harata akka aggennan, intte oottanau bessiya yohoti hegeeta. ²⁴ Intteyyo qooqi uttidi, asa kaalettiyaageetoo, intte ushshaappe udunxxiyaa gaccidi, gaameelaa mitteeta.

²⁵ “Lo77o milatiya iitatioo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, intte shaatiyaayyoonne keriyaayyo bolla baggaa geeshsheeta; shin intteyyo giddoora bonqqiyoogeenne uuzettiyoogee kumi uttiis. ²⁶ Ha qooqe Parisaawiyau, shaatiyaayyoonne keriyaayyo garssaa kasetada geeshshargga; hegaappe guyyiyan, bolla baggaikka geeshsha gidana.

²⁷ “Lo77o milatiya iitatioo, higgiiyaa tamarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, kare baggaara aannuwan tiyettidi, lo77i uttidi, qassi garssa baggaara haiqqida asa meqettinne

wooqqidabai ubbabai kumido duufota milateeta.
²⁸ Hegaadankka, qassi bolla baggaara asa ubbau xillo milateeta; shin intteyyo garssa baggaara lo77o milatiya iitatettainne makkalai kumi uttiis.

²⁹ “Lo77o milatiya iitadoo, higgiiyaa taaarissiyaageetoonne Parisaawetoo, intteyyo aayye7ana. Aissi giikko, hananabaa yootiyaageetu duufuwaa bolli keettaa keexxeeta; qassi xillotu duufuwaakka loitteeta. ³⁰ Qassi intte, ‘Nuuni beni nu aawatu wode de7idobaa gidiiyaakko, etaara issippe hananabaa yootiyaageeta worokko shin’ yaageeta.

³¹ Hegaa gidikko, hananabaa yootiyaageeta woridaageetu naata intte gididoogaa intte huuphen markkateeta. ³² Simmi intte aawati doommidoogaa polekketii!

³³ “Ha shooshshatoo, shooshshaa naatoo, Gaannabiyaa pirdaappe waanidi attuuteetii?

³⁴ Hegaa gishshau, be7ite, taani hananabaa yootiyaageeta, aadhdhida eranchchatanne higgiiyaa taaarissiyaageeta inttekkoo kiittais. Etappe issuwaa issuwaa intte worananne masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqana; qassi issuwaa issuwaa intte woosa keettatun lissuwan garafanne katamappe katama yedettana. ³⁵ Hegaa gishshau,

xilluwaa Aabeela woroosappe doommidi, Beeta Maqidasiyaappenne yarshshiyooosappe gidduwan intte worido Baraakiyaa na7aa Zakkaariyaasa wodiyaa gakkanaassi, haiqqida xillo ubbatu suuttaa gishshau, intte qaxxayettana.

³⁶ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai ha wodiyaa asaa bolli gakkana.

*Yerusalaamessi Odettida Mino Oduwaa
(Luqaasa 13:34-35)*

³⁷ “Yerusalaame katamaa asau, Yerusalaame katamaa asau, hananabaa yootiyaageeta intte woreeta; Xoossai intteikko kiittidoogeetakka shuchchan caddeeta; kuttiyaa ba marata ba qefiyan haphphiyoogaadan, taani intte asaa issi diri shiishshanau aapputoo koyidanaa! SHin tana diggideta. ³⁸ Be7ite, intte keettai muleera ona gidana. ³⁹ Aissi giikko, taani intteyyo odais; intte, ‘Godaa sunttan yiyaagee anjettidaagaa’ gaana gakkanaashin, naa77anttuwaa tana be7ekketa” yaagiis.

24

*Yesuusi Beeta Maqidasee Laalettanaagaa Kasetidi Odiis
(Marqqoosa 13:1-2; Luqaasa 21:5-6)*

¹ Yesuusi Beeta Maqidasiyaappe kiyidi biishin, Beeta Maqidasiyaa dirssa giddon de7iya keettata bessanau erissiyo ashkkarati akko yiidosona. ² Yesuusi zaaridi eta, “Hagaa ubbaa be7eetii? Taani intteyyo tumaa odais; ha keettatun de7iya issi shuchchinne attennan ubbai qolettana” yaagiis.

*Wodiyaa Wurssettaabaa
(Marqqoosa 13:3-13; Luqaasa 21:7-19)*

³ Yesuusi Dabira Zaitte giyo deriyaa bollan utti-daashin, erissiyo ashkkarati banttarkka akko yi-idi a, “Hegee aude hananaakko, nuuyyo odarkkii; qassi ne yuussaayyoonne wodiyaa wurssettaayyo malaatai aiba gidanee?” yaagidosona.

⁴ Yesuusi zaaridi, eta hagaadan yaagiis; “Inttena ooninne balettenna mala naagettite. ⁵ Aissi giikko, daro asati ta sunttan, ‘Taani Kiristtoosa’ yaagiiddi yaana; yiidi daro asaa balettana. ⁶ Matan de7iya olaa cenggurssaanne haahuwan de7iya olaa oduwaa siyanau intte de7eeta; heгаа malabai hananau bessiyo gishshau, naagettite; hirggoppite; shin wurssettai biroona. ⁷ Aissi giikko, issi biittaa asai hara biittaa asaara olettana; qassi issi kawotettai hara kawotettaara olettana; koshainne biittaa qaattai ubbasan de7ana. ⁸ Hegee ubbaikka koiro leesso mala.

⁹ “Asai he wode inttena waissananne worana; ta sunttaa gishshau, dere ubbai inttena ixkana. ¹⁰ He wode daroti ammanuwaa aggana; bantta giddon issoi issuwaa aattidi immananne issoi issuwaa ixkana. ¹¹ Qassi wordduwaa hananabaa yootiya daroti denddidi, daro asaa cimmana. ¹² Makkalai dariyo gishshau, daro asaa siiqoi irxxana. ¹³ SHin wurssettaa gakkanaashin gencciya urai attana. ¹⁴ Asa ubbau markka gidana mala, kawotettaa wonggeliyaa mishiraachchoi sa7a ubban odettana; hegaappe guyyiyan, wurssettai gakkana.

Hanttaara Waayiyaa

(Marqqoosa 13:14-23; Luqaasa 21:20-24)

¹⁵ “Hegaa gishshau, hananabaa yootiya Daaneeli odido bashshaa tunatettai geeshsha sohuwan eqqidaagaa intte be7ana; hegee woigiyoogaakko, nabbabiyaagee akeeko. ¹⁶ Yihudaa biittan he wode de7iyaageeti deriyaakko baqatona. ¹⁷ Keettaa huuphiyan de7iya uraikka ba son de7iyaabaa ekkana

wodhdhoppo. ¹⁸ Gaden de7iyaagee ba maayuwaa ekkanau guyye simmoppo. ¹⁹ He wode shahaara maccaasatuyyoonne xanttiya maccaasatuyyo aayye7ana. ²⁰ Balggon woi Sambbatan intte baqatenna mala, Xoossaa woossite; ²¹ aissi giikko, sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin de7ibeennabainne qassi hagaappe sinttaukka mule de7enna iita waayee he wode de7ana. ²² Xoossai he gallassatu qoodaa guuttiyoi bannaakko, asa gididai ooninne antenna; shin i ba doorido asatu gishshau, he gallassatu qoodaa guuttana.

²³ “He wode ooninne inttena, ‘Be7ite. Kiristtoosi hagan de7ees’ woi, ‘Hegan de7ees’ yaagikko abaa ammanoppite. ²⁴ Aissi giikko, worddanchcha Kiristtoosatinne wordduwaa hananabaa yootiyaageeti denddana; denddidi banttau danddayettikko, harai atto Xoossai dooridoogeet akka balettanau gita malaataanne garamissiyaabaa bessana. ²⁵ Be7ite, taani intteyyo heгаа kasetada yootaas.

²⁶ “Hegaa gishshau, asai inttena, ‘Be7ite, Kiristtoosi bazzon de7ees’ giikko, heгаа booppite; woi inttena, ‘Be7ite, qol77on de7ees’ giikkokka, etabaa ammanoppite. ²⁷ Aissi giikko, wolqqant-tai arshshoppe wolqqammidi, arggo gakkanaassi phooliyooгаadan, ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, heгаadan hanana.

²⁸ “Gauxai de7iyoosaa ankkoi shiiqana.

*Asaa Na7ai Kiristtoosi Naa77anttuwaa Yaana
(Marqqoosa 13:24-27; Luqaasa 21:25-28)*

²⁹ “He wode waayiyaappe guyyiyan, sohuwaara awai xumana;

agintai poo7iyooгаа aggi bayana;
 xoolintteti saluwaappe kunddana;
 qassi saluwan de7iya wolqqatikka qaaxet-
 tana.

³⁰ He wode ta malaatai, Asa Na7aa malaatai, saluwan beettana; sa7an he wode de7iya asa zare ubbai yeekkana. Qassi taani, Asa Na7ai, wolqqaaranne gita bonchchuwaara saluwa shaara gidloora yiishin, eti be7ana. ³¹ I ba kiitanchchata gita malkkataara kiittana; kiittin kiitanchchati sa7au ha gaxaappe ya gaxaa gakkanaashin, qassi sa7an oiddu zooziyaappe au doorettida asaa shiishshana.

*Godai Yaana Gallassaa Malaataa
 (Marqqoosa 13:28-31; Luqaasa 21:29-33)*

³² “Leemisuwaa balasiyo giyo mitteeppe akeekite; balasiyaa aaciyo wodenne i tashee bonccottiyo wode, bonee matattidoogaa intte erana. ³³ Hegaadankka, intte he ubbabaa be7iyo wode, i matattidi pengge shiiqidoogaa erite. ³⁴ Taani intteyyo tumaa odais; ha ubbabai hanana gakkanaassi, ha wodiyaa asai haiqqiichchenna. ³⁵ Saloinne sa7ai aadhdhana; shin ta qalalai mulekka aadhdhenna.

*Godai Yaana Gallassaa Ooninne Erenna
 (Marqqoosa 13:32-37, Luqaasa 17:26-30,34-36)*

³⁶ “SHin he gallassanne he saatiyaa Aawaa xalaalaappe attin, harai atto saluwan de7iya kiitanchchata gidin, woi tana Na7aa gidinkka ooninne eriyaabi baawa. ³⁷ Ta yuussai, Asa Na7aa yuussai, Nohe wode hanidoogaa mala gidana. ³⁸ Aissi giikko, bashshiya haattaa yuus-
 saappe kase wode, Nohee markkabiyan gelido

gallassai gakkanaashin, asai meesinne uyees; qassi attumaasai machcheesinne maccaasai azinaa gelees. ³⁹ Bashsha haattai yiidi, eta ubbaa efaana gakkanaashin, eti akeekibookkona; taani, Asa Na7ai, yiyo wodee, heгаа mala gidana.

⁴⁰ “He wode naa77u asati gaden oottiyaageetuppe issuwaa efaana; issoi attana. ⁴¹ Naa77u maccaasati woxan gaacciyaageetuppe issinniyo efaana; issinniyaa attana.

⁴² “Simmi intte Godai ai gallassi yaanaakkonne intte erenna gishshau, naagi uttite. ⁴³ SHin kaisoi qammaappe woqqa wodiyan yaanaakko keettaawai eridaakko, ba keettai bookettenna mala, beegottidi naagi uttanaagaa erite. ⁴⁴ Hegaа gishshau, inttekka giigi uttite; aissi giikko, taani, Asa Na7ai, intte qoppenna saatian yaana.

*Iitanne Lo77o Ashkkaraa Leemisuwaa
(Luqaasa 12:41-48)*

⁴⁵ “Yaatin, ba so asau qumaa koshshiyo wodiyan immana mala, a godai sunttido ammanettida wozannaama ashkkari oonee? ⁴⁶ I hegaadan oottishin, a godai yiidi demmiyo ashkkarai anjettidaagaa. ⁴⁷ Taani intteyyo tumaa odais; godai he ashkkaraa babaa ubbaa bolli sunttana. ⁴⁸ SHin ashkkarai iita gidikko, ‘Ta godai gam77idi yaana’ yaagidi ba wozanan qoppidi, ⁴⁹ ba lagge ashkkarata waraa doommikko, mattottiyaageetuura miikkonne uyikko, ⁵⁰ he ashkkaraa godai i qoppibeenna gallasaaninne i eribeenna saatian yaana. ⁵¹ Yiidi a qanxxerettidi, lo77o milatiya iita asati de7iyoosan wottana; hegan i yeekkananne achchaa garccana.

25

Tammu Geela7otu Leemisuwaa

¹ “He wode saluwaa kawotettai bantta kuraaziyaa oiqqidi, machchiyo bullachchiyaagaa mokkanau kare kiyida tammu geela7ota milatana. ² Etappe ichchashati eeyya; qassi ichchashati cincca. ³ Eeyyati bantta kuraaziyaa oiqqidosona; shin lambba oiqqibookkona. ⁴ SHin cinccati bantta kuraaziyaanne xaaramusiyan lambbaa oiqqidosona. ⁵ Machchiyo bullachchiyaagee yeennan gam77in, he geela7oti banttana xiskkissin zin77i bayidosona.

⁶ “Bilahe gidido wode, ‘Be7ite, machchiyo bullachchiyaagee gakkii; a mokkanau kare kiyite’ yaagiya gita cabboi denddiis.

⁷ “He wode he geela7oti ubbati beegottidi, bantta kuraaziyaa giigissidosona. ⁸ Eeyyati cincata, ‘Nu kuraazee to77ana haniyo gishshau, intte lambbaappe nuuyyo immerkketii’ yaagidosona.

⁹ “SHin cinccati zaaridi eta, ‘CHii, nuuyyoonne intteyyo gidenna; heгаа gishshaa intteyyo baizziyaageetukko biidi shammi ekkite’ yaagidosona. ¹⁰ Yaagin eeyya geela7oti lambbaa shammanau biichchidaashin, machchiyo bullachchiyaagee puttu gin, giigi uttida ichchashu geela7oti aara issippe bullachchaa keettaa gelidosona; kareekka gorddetti aggiis.

¹¹ “Guyyeppe qassi hinkko geela7oti yiidi, ‘Godau, godau, nuuyyo dooyarkkii’ yaagidosona.

¹² “SHin machchiyo bullachchiyaagee zaaridi, ‘Taani intteyyo tumaa odais; taani inttena erikke’ yaaggiis.

¹³ “Simmi taani, Asa Na7ai, yaana gallassaa woi saatiyaa intte erenna gishshau, naagi uttite.

*Heezzu Ashkkaratu Leemisuwaa
(Luqaasa 19:11-27)*

¹⁴ “Aissi giikko, saluwaa kawotettai ba ashkkarata xeesidi, bau de7iyaabaa etau sheedhdhidi, oge baana haniya bitaniyaa milatees. ¹⁵ Etau huuphiyan huuphiyan eta wolqqaa keenaa issuwau ichchashu sha7u biraa, issuwau naa77u sha7u biraa, qassi issuwau issi sha7u biraa immidi, ba ogiyaa biis. ¹⁶ Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai sohuwaara biidi zal77idi, hara ichchashu sha7u biraa worissiis. ¹⁷ Hegaadankka, qassi naa77u sha7u biraa ekkida ashkkarai hara naa77u sha7u biraa worissiis. ¹⁸ SHin issi sha7u biraa ekkidaagee biidi, ollaa bookkidi, ba godaa miishshaa moogiis.

¹⁹ “Daro wodiyaappe guyyiyan, he ashkkaratu godai yiidi, ba miishshaa etaara qoodettiis. ²⁰ Ichchashu sha7u biraa ekkida ashkkarai yiidi, hara ichchashu sha7u biraa sheedhdhiiddi, ‘Ta godau, neeni tau ichchashu sha7u biraa immadasa; be7a, hara ichchashu sha7u biraa worissaas’ yaagiis. ²¹ A godai a, ‘Hayyanaashsho! Neeni lo77onne ammanettiya ashkara; neeni guuttaban ammanettadasa. Taani nena darobaayyo alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta’ yaagiis.

²² “Qassi naa77u sha7u biraa ekkidaageekka yiidi, ‘Ta godau, neeni tau naa77u sha7u biraa immadasa; be7a, taani hara naa77u sha7u biraa worissaas’ yaagiis. ²³ A godai a, ‘Hayyanaashsho!

Neeni lo77onne ammanettiya ashkkara; neeni gu-
uttaban ammanettadasa. Taani nena darobaayyo
alaafe oottana; haa gelada ne godaara ufaitta'
yaagiis.

²⁴ “Issi sha7u biraa ekkidaagee qassi yiidi,
‘Ta godau, neeni zerabeennasaappe cakkiya
asa gidiyooqaanne katta laalabeennasaappe
maxiya meqetti bainna asa gidiyooqaa taani
erais. ²⁵ Taani yayyaas; yaatada baada ne biraa
biittan moogaas; be7a, ne birai hageho’ yaagiis.

²⁶ “A godai zaaridi, a hagaadan yaagiis;
‘Ha iita azalla ashkkarau, taani zerabeen-
nasaappe cakkiya asa gidiyooqaanne katta
laalabeennasaappe maxiya asa gidiyooqaa
eradii? ²⁷ Yaatin, neeni ta miishshaa bankkiyan
wottidobaa gidiyaakko, taani simmiyo wode ta
miishshaa woriyaara ekkanaagaa shin attiis.
²⁸ Hegaa gishshau, he miishshaa appe wotti
ekkididi, tammu sha7u birai de7iyooqaayyo
immite. ²⁹ Aissi giikko, de7iyoo ubbau harai
gujettana; i bau gidiyaagaappe darissidi ekkana;
shin bainnaagaappe harai atto, he au de7iya
guuttaikka appe ekettiichchana. ³⁰ Allaalle
kessenna ashkkaraa kare xumaa kessi olite;
hegan i yeekkananne ba achchaa garccana’
yaagiis.

Wodiyaa Wurssettan Hanana Pirdaa

³¹ “Taani, Asa Na7ai, kiitanancha ubbatuura
bonchchuwan yiyo wode, ta bonchcho kawotaa
araatan uttana. ³² Sa7an de7iya asai ubbai
ta sintti shiiqana; heemmiyaagee dorssata
deeshshatuppe shaakkiyoogaadan, taani he asaa

naa77u kessada shaakkana. ³³ Qassi dorssata taappe ushachcha baggaara essada, deeshshata taappe haddirssa baggaara essana.

³⁴ “Hegaappe guyyiyan, taani kawoi taappe ushachcha baggaara de7iyaageeta hagaadan yaagana; ‘Ta Aawai anjjidoogeetoo, haa yiidi sa7ai merettoosappe hachchi gakkanaashin, intteyyo giigida kawotettaa laattite. ³⁵ Aissi giikko, taani namisettin mizideta; saamettin ushshideta; imatta gidada binkka mokiideta. ³⁶ Taani kallottin maizzideta; harggin be7ideta; qashettin taakko gakkideta’ yaagana.

³⁷ “Hegaappe guyyiyan, xilloti zaaridi, a hagaadan yaagana; ‘Godau, neeni namisettin, aude be7idi mizidoo? Woi neeni saamettin, aude be7idi ushshidoo? ³⁸ Neeni imatta gidada yin aude be7idi mokiidoo? Woi neeni kallottin aude maizzidoo? ³⁹ Qassi neeni harggin, woi qashettin neekko biidi aude nena be7idoo?’ yaagana. ⁴⁰ Taani kawoi zaarada, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ta ishanntu ubbaappe harai atto, laafiya issuwaayyo oottidobaa gidikkokka, heгаа tau oottideta’ yaagana.

⁴¹ “He wode, taappe haddirssa baggaara de7iyaageeta taani yaagana; ‘Ha qanggetti-daageetoo, ta matappe kichchite; biidi xalahe halaqaayyoonne a kiitanchchatuyyo giigida merinaa taman gelite. ⁴² Aissi giikko, taani namisettin, tana mizibeekketa; saamettin ushshibeekketa. ⁴³ Taani imatta gidada bin, tana mokiibeekketa; kallottin maizzibeekketa; qassi harggin, qashettinkka tana be7ibeekketa’ yaagana.

⁴⁴ “He wode eti qassi hagaadan yaagidi zaarana; ‘Godau, neeni namisettin woi saamettin, woi imatta gidada bin woi kallottin, woi harggin woi qashettin, aude be7idi, nena maaddennan ixxi-donii?’ yaagana.

⁴⁵ “He wode taani kawoi zaarada eta, ‘Taani intteyyo tumaa odais; intte ha ubbaappe laafiya issuwaa maaddennan ixxidoogee, tana maaddennan ixxidooгаа’ yaagana. ⁴⁶ Hegeeti merinaa qaxxayuwau baana; shin xilloti merinaa de7uwau baana” yaagiis.

26

Yesuusa Bolli Maqettidosona

(Marqqoosa 14:1-2; Luqaasa 22:1-2; Yohaannisa 11:45-53)

¹ Yesuusi ha timirttiyaa ubbaa wurssido wode, ba erissiyo ashkkarata, ² “Naa77u gallassappe guyyiyan, Paasikaa Baalaa bonchchiyo gallassa gidiyooгаа ereeta. He gallassi tana, Asa Na7aa, asai masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau aatti immana” yaagiis.

³ He wode qeese halaqatinne dere cimati Qayaafa giyo qeese ubbatu halaqaa gita keettan shiiqidi, ⁴ asi erennan Yesuusa oiqqidi, woranau maqettidosona. ⁵ SHin eti, “Asai ooshshaa kessenna mala, Paasikaa bonchchiyo gallassi hegaa oottokko” yaagidosona.

Issi Maccaasiyaa Yesuusa SHittuwaa Tiyaasu

(Marqqoosa 14:3-9, Yohaannisa 12:1-8)

⁶ Yesuusi Biitaaniyaa kataman inchchirichchaa harggiya Simoona son de7ishin, ⁷ issi mishiriyaa

albbasxxiroosa giyo shuchchaappe oottido bilqqaadiyaa kumida daro al77o shittuwaa ekkada yaasu; yaada qumaa i miishin, he shittuwaa Yesuusa huuphiyan tigaasu. ⁸ SHin erissiyo ashkkarati hegaa be7idi hanqqettidosona; hanqqettidi, “Ha shittuwaa coo mooriyoogee aibissee? ⁹ Aissi giikko, ha shittuwaa al77o waagan baizzidi, miishshaa hiyyeesau immanau danddayettes” yaagidosona.

¹⁰ Yesuusi eti giyoogaa eridi, eta hagaadan yaagiis; “Ha maccaasiyo aissi waisseetii? A tau lo77obaa oottaasu. ¹¹ Hiyyeesati ubba wode inttenaara de7oosona; shin taani inttenaara ubba wode de7ikke; ¹² a ha shittuwaa ta bolli tigiyoogee tana mooganau giigissanaassa. ¹³ Taani intteyyo tumaa odais; sa7a ubban ha wonggeliyaa mishiraachchuwaa odiyooosan awaanikka, asai o hassayana mala, a oottidoogee odettana” yaagiis.

*Yihudai Yesuusa Aattidi Immanau Maayis
(Marqqoosa 14:10-11; Luqaasa 22:3-6)*

¹⁴ He wode tammanne naa77u erissiyo ashkkaratuppe issoi Yihudaa Asqqorootu giyoogee qeese halaqatukko biis. ¹⁵ Biidi, “Taani intteyyo Yesuusa oittikko, tau ai immuuteetii?” yaagin eti ayyo hastamu biraa qoppidi immidosona. ¹⁶ Hegaappe guyyiyan, Yihudai Yesuusa aattidi immanau injjetiya wodiyaawochchees.

*Yesuusi Aihudatu Paasikaa Kahuwaa Ba Kiitti-
doogee tuura Miis
(Marqqoosa 14:12-21; Luqaasa 22:7-14, 21-23;
Yohaannisa 13:21-30)*

17 Oittaa miyo gallassaa bonchchiyo koiro gallassi, erissiyoo ashkkaarati Yesuusakko yiidi, “Paasikaa bonchchiyo gallassi neeni maana qumaa awan giigissanee?” yaagidosona.

18 Yaagin Yesuusi eta, “Katamaa biidi, issi bitaniyaa, “Tamaarissiyaagee nena, “Tau wodee gakkii; taani ta erissiyoo ashkkaaratuura Paasikaa bonchchiyo gallassaa ne son aattana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

19 Erissiyoo ashkkaarati Yesuusi banttana azazi-doogaadan oottidi, Paasikaa bonchchiyo gallassi maana qumaa giigissidosona.

20 Sa7ai omarido wode, Yesuusi tammanne naa77u erissiyoo ashkkaaratuura qumaa maanau uttiis. 21 Eti miishin, Yesuusi eta, “Taani intteyyo tumaa odais; intteppe issi urai tana aattidi immana” yaagiis.

22 Eti daro dagammidi, huuphiyan huuphiyan, “Godau, tumu taneeshsha?” giyoogaa doommidosona.

23 Yesuusi zaaridi, “Ba kushiya tanaara issippe shaatiyan yeddidi tushkkiyaagee tana aattidi immana. 24 Taani, Asa Na7ai, Xoossaa maxaafai haiqqana giidoogaadan haiqqana; shin tana, Asa Na7aa, aattidi immiya urau aayye7ana; he urai yelettennan attiyaakko au keha shin” yaagiis.

25 A oittiya Yihudai zaaridi, “Tamaarissiyaagoo, neeni giyoogee tanee?” yaagiis.

Yaagin Yesuusi zaaridi a, “Neeni ne huuphen gaadasa” yaagiis.

Godaa Kahuwaa Ekkiyo Wogaa
(Marqqoosa 14:22-26; Luqaasa 22:15-20; Koiro
Qoronttoosa 11:23-25)

²⁶ Eti miishin, Yesuusi oittaa ekkidi, Xoossaa galatiis; he oittaa menttidi, ba erissiyo ashkkaratuyyo immiiddi, “Heite; miite; hagee ta ashuwaa” yaagiis.

²⁷ Burcukkuwaa ekkidi, Xoossaa galatiis. Etau immiiddi, “Ubbai hagaappe uyite; ²⁸ aissi giikko, hagee daro asaa nagarai atto geetettana gishshau gukkiya ta suuttaa; ta suuttai ooratta maachchaa. ²⁹ SHin taani intteyyo odais; taani ta Aawaa kawotettan ooratta woine eessaa inttenaara uyana gallassai gakkanaashin, naa⁷⁷anttuwaa ha woine eessaa mulekka uyikke” yaagiis.

³⁰ Mazamuriyaa yexxidoogaappe guyyiyan, Dabira Zaite giyo deriyaa biidosona.

Yesuusi PHeexiroosi Kaddanaagaa Kasetidi
Yootiis
(Marqqoosa 14:27-31; Luqaasa 22:31-34;
Yohaannisa 13:36-38)

³¹ Yesuusi he wode eta, “Hachchi qammi intte ubbai tana yeggi bayidi baqatana; aissi giikko, Xoossaa maxaafai, ‘Xoossai dorssaa heemmiyaagaa worana;

worin dorssaa wudee laalettana’ yaagees. ³² SHin taani haiquwaappe denddi-doogaappe guyyiyan, intteppe kasetada Galiilaa baana” yaagiis.

³³ PHeexiroosi zaaridi, “Eti ubbati nena yeggi bayidi baqatikkokka, taani nena mulekka yeg-gikke” yaagiis.

³⁴ Yesuusi PHeexiroosa, “Taani neeyyo tumaa odais; hachchi qammi kuttooi waassanaappe kase, neeni tana heezzutoo kaddana” yaagiis.

³⁵ Yaagin PHeexiroosi zaaridi, “Taani harai atto, nenaara issippe haiqqiyaakkokka, nena mulekka kaddikke” yaagiis.

*Yesuusi Geetesemaanen Woossiis
(Marqoosa 14:32-42; Luqaasa 22:39-46)*

Qassi erissiyo ashkkarati ubbatikka hegaadan giidosona.

³⁶ Yesuusi he wode ba erissiyo ashkkaratuura Geetesemaane giyo sohuwaa biidi eta, “Taani hiniyo baada Xoossaa woossishin, intte hagan uttiishshite” yaagiis. ³⁷ Yaagidi PHeexiroosanne Zabddiyoosa naata naa77aa banaara ekki efidi, daro kayyuwaanne waayiyaa doommiis. ³⁸ Qassi eta, “Taani haiqqana gakkanaassikka kayyottais; hagan takkidi, tanaara naagite” yaagiis.

³⁹ Guuttaa sinttaukko shiiqiiddi, biittan gufan-nidi, “Ta Aawau, danddayettiyaabaa gidikko, ha burccukkuwaa taappe digga; shin neeni koyiyooogaadan hanoppe attin, taani koyiyooogaadan hanoppo” yaagidi Xoossaa woossiis.

⁴⁰ Yesuusi erissiyo ashkkaratukko simmidi yiis; xiskkidaageeta demmidi PHeexiroosa, “Intte issi saatekkonne xiskkennan tanaara naaganaukka danddayibeekketii? ⁴¹ Paaciyann intte gelenna mala, naagitenne Xoossaa woossite; ayyaanai gi-igi uttiis; shin ashoi daafuranchcha” yaagiis.

⁴² Yesuusi qassi naa77anttuwaa biidi, “Ta Aawau, taani ha burccukkuwaappe uyennan de7ishin burccukkuwaa denttanaagee

danddayettennabaa gidikko, neeni koyiyoobai hano” yaagidi Xoossaa woossiis. ⁴³ Qassikka simmi yiidi, erissiyoo ashkkaratu aifiyaa xiskkoi goozii wottido gishshau, xiskkidaageeta demmiis.

⁴⁴ Qassikka eta yeggi bayidi biidi, heezanttuwaa kase qaaliyo zaarettidi, Xoossaa woossiis. ⁴⁵ Hegaappe guyyiyan, erissiyoo ashkkaratukko yiidi, “Ha77i gakkanaashinkka xiskkeetiinne shemppeetii? Be7ite, tana, Asa Na7aa, nagaranchcha asatuyyo aattidi immiyo wodee gakkiiis. ⁴⁶ Denddidi hinddite; be7ite, tana aattidi immiyaagee hageeho gakkiiis” yaagiis.

Yesuusi Ba Morkketun Oiqettiis

(Marqqoosa 14:43-50; Luqaasa 22:47-53; Yohaannisa 18:3-12)

⁴⁷ Yesuusi heгаа biron haasayishin, tammanne naa77u erissiyoo ashkkaratuppe issoi, Yihudai, gakkii wodhdhiis; qassi qeese halaqatinne dere cimati kiittin, bisuwaanne dullaa oiqqida daro asai aara issippe yiis. ⁴⁸ Yesuusa aattidi immiyaagee he daro asaa, “Taani yeriyoogee a; a oiqqite” yaagidi malaataa yooti wottiiis.

⁴⁹ Sohuwaarakka Yesuusakko shiiqidi, “Tamaarissiyaagoo, saro de7ai” yaagidi a yeri ekkiis.

⁵⁰ Yesuusi a, “Ta jaalau, neeni oottanabaa ootta agga” yaagiis.

Hegaappe guyyiyan, he daro asai shiiqidi, Yesuusa mintti oiqqiis. ⁵¹ Yesuusaara de7iyaageetuppe issoi ba bisuwaa shoddinne qeese ubbatu halaqaa ashkkaaraa shocidi, a haittaa qanxxi oliis.

⁵² Yesuusi he wode a hagaadan yaagiis; “Ne

bisuwaa a shoohuwan zaarada wotta; aissi giikko, biso shoddiya ubbai bison haiqqana. ⁵³ Ta Aawai daro sha7u kiitanchchata issi kuttan yeddidi, tana maaddana mala, taani a woossanau danddayiy-oogaa erikkiiyye? ⁵⁴ Yaatin, Xoossaa maxaafati hagaadan hananau bessees yaagidoogee waanidi polettanau danddayii?” yaagiis.

⁵⁵ Hegaappe guyyiyan, Yesuusi he shiiqida daro asaa hagaadan yaagiis; “Tana pangga kes-sidi, pangga oiqqiyoogaadan oiqqanau bisonne dulla oiqqidi yiidetii? Taani Beeta Maqidasiyan tamarissaidda, gallassi gallassi inttenaara oot-tiyo wode tana oiqqibeekketa; ⁵⁶ shin hagee ub-bai hanidoogee hananabaa yootiyaageeti Xoossaa maxaafatun xaafidoogee polettanaassa” yaagiis.

Erissiyo ashkkarati he wode ubbati a yeggi bayidi baqatidosona.

Yesuusi Pirdda SHanguwau Aadhdhiis

(Marqqoosa 14:53-65; Luqaasa 22:54-55,63-71; Yohaannisa 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Yesuusa oiqqidaageeti qeese ubbatu halaqaa Qayaafakko, higgiiyaa tamarissiyaageetinne cimati shiiqidosa eeki efiidosona. ⁵⁸ SHin PHeexiroosi qeese ubbatu halaqaa dirssa giddo gakkanaashin, haahuwan a kaalliis; yohuwaa wurssettaa be7anau dirssa giddo gelidi, naagiyaageetuura utti bayiis.

⁵⁹ Qeese halaqatinne yaa7aa asai ubbai Yesu-
usa woranau a bolli worddo markka demmanau
koyidosona. ⁶⁰ SHin harai atto daroti yiidi, a bolli

wordduwaa markkattinkka appe ainne demmi-bookkona. Guyyeppe naa77ati yiidi, ⁶¹ “Ha bitanee, “Taani Xoossaa Beeta Maqidasiyaa qolada, heezzu gallassan zaaretta keexxanau danddayais’ yaagiis” yaagidosona.

⁶² Qeese ubbatu halaqai denddi eqqidi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyo mootuwau neeyyo zaariyoobi baawee?” yaagiis. ⁶³ SHin Yesuusi co77u giis; qassikka qeese ubbatu halaqai a, “Taani nena de7o Xoossaa sunttan callais; neeni Xoossaa Na7aa Kiristtoosa gidikko nuussi oda” yaagiis.

⁶⁴ Yaagin Yesuusi zaaridi, “Neeni ne huuphenkka gaadasa; shin taani intteyyo odais; hagaappe sinttan, intte tana, Asa Na7aa, wolqqaama Xoossaappe ushachcha baggaara uttidaashiinne saluwaa shaaraara yiishin be7ana” yaagiis.

⁶⁵ Hegaappe guyyiyan, qeese ubbatu halaqai ba maayuwaa pooshshi olidi, “Hagee cayiichchiis; nuna hagaappe sinttan aissi hara markka koshshii? I ha77i cayiyoogaa intte siyideta. ⁶⁶ Intte qofai aibee?” yaagiis.

Yaagin eti, “Au haiqoi bessees” yaagidi zaaridosona.

⁶⁷ Hegaappe guyyiyan, eti a som77uwan cuchchidi, a dechchidosona; harati qassi a baqqidi, ⁶⁸ “Kiristtoosaa! Nena dechchidai oonee? Ane nuuyyo hananabaa yoota” yaagidosona.

PHexiroosi Yesuusa Kaddiis
(*Marqqoosa 14:66-72; Luqaasa 22:56-62; Yohaannisa 18:15-18,25-27*)

⁶⁹ PHeexiroosi keettaappe kareera dirssa gid-don uttidaashin, issi ashkkariyaa akko yaada,

“Neenikka Galiilaa Yesuusaara issippe de7aasa” yaagaasu.

⁷⁰ SHin i eta ubbaa sinttan he ashkkariyo, “Neeni giyoobai aibakko taani erikke” yaagidi kaddiis.

⁷¹ Qassi biidi dirssaa penggekko kiyishin, hara ashkkariyaa a be7ada, hegan de7iya asatuyyo, “Ha bitanee Naazireeta Yesuusaara de7ees” yaagaasu.

⁷² Yaagin PHeexiroosi naa77anttuwaa caaqqidi, “Taani heгаа bitaniyaa erikke” yaagiis.

⁷³ Guuttaa gam77ishin, hegan eqqida asati PHeexiroosakko yiidi, “Neenikka tuma etaara issippe de7aasa; aissi giikko, neeni haasayiyo haasayaikka nena erissees” yaagidosona.

⁷⁴ Hegaappe guyyiyan PHeexiroosi, “Taani heгаа bitaniyaa erikke!” yaagidi, bana qanggettaanne caaquwaa doommiis.

He wode sohuwaarakka kuttoi waassi aggiis.

⁷⁵ PHeexiroosi bana Yesuusi, “Neeni kuttoi waassanaappe kase heezzutoo tana kaddana” giidoogaa hassayidi, kare kiyidi, mishettidi yeekkiis.

27

*Yesuusi PHilaaxoosa Sintti Pirddau SHiiqiis
(Marqqoosa 15:1; Luqaasa 23:1-3; Yohaannisa
18:28-32)*

¹ Maallado guuraara qeese halaqati ubbatinne dere cimati Yesuusa woranau maqettidosona;
² eti Yesuusa qachchidi efidi, deriyaa haariya PHenxxeniyaa PHilaaxoosayyo aattidi immidosona.

³ Yesuusa he wode oittida Yihudai PHilaaxoosi Yesuusa bolli pirddidoogaa be7idi, “Aayye7ana! Oittennan aggarkkinaashsha!” yaagidi, he hasttamu biraa qeese halaqatuyyoonne dere cimatuyyo guyye zaaridi, ⁴ “Taani geeshsha asa oittada nagaraa oottaas” yaagiis.

SHin eti a, “Hegee nuuyyo ai metoo? Hegee ne shene” yaagidosona.

⁵ Yihudai biraa Beeta Maqidasiyan oli bayiis; eta matappe aggidi biidi, suletti haiqqiis.

⁶ Qeese halaqati biraa ekkidi, “Ha birai suutta miishsha gidishin, nuuni Beeta Maqidasiyaa miishshaara gattiyoogee higge gidenna” yaagidosona. ⁷ Yaagidi issippe zorettidi, asa biitta asayyo moogo gade oottanau urqqa miishsha medhdhiyaageetu gadiyaa shammidosona. ⁸ Hegaa gishshau, he gadee hachchi gakkanaassikka, suutta gade geetettidi xeesettees.

⁹ Hananabaa yootiya Ermmaasi, “Eti Israa7eela asai au qanxxanau qoppido hasttamu xaqara biraa ekkidi, ¹⁰ Godai tana azazidoogaadan, urqqa miishsha medhdhiyaageetu biittaa shammanau immidosona” giidoogee he wode polettiis.

PHilaaxoosi Yesuusa Qoridi Oichchiis

(Marqqoosa 15:2-5; Luqaasa 23:3-5; Yohaannisa 18:33-38)

¹¹ Yesuusi deriyaa haariyaagaa sintti shiiqin, deriyaa haariyaagee a, “Neeni Aihudatu kawoo?” yaagidi oichchiis.

Yesuusi a, “Neenikka gaasa” yaagiis.

¹² Qeese halaqatinne dere cimati a mootin, etau ainne zaaro immibeenna. ¹³ He wode, PHilaaxoosi Yesuusa, “Hageeti nena mootiyoobaa ubbaa siyikkii?” yaagiis.

¹⁴ Yesuusi harai atto, issi qaalakka zaarennan ixxin, deriyaa haariyaagee daro garamettiis.

Yesuusi Haiquwau Pirddettiis

(Marqqoosa 15:6-15; Luqaasa 23:13-25; Yohaannisa 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵ Deriyaa haariyaagee Paasikaa bonchchiyo gallassan, asai koyiyo issi uraa qashuwaappe birshshiyoo meezee de7ees. ¹⁶ He wode issi Barbbaana giyo daro erettida iita asi qasho keettan de7ees. ¹⁷ Hegaa gishshau, daro asai issisaa shiiqidaashin PHilaaxoosi, “Taani intteyyo Barbbaana birshshooyye, woi Kiristtoosa giyo Yesuusa birshshoo?” yaagidi asaa oichchiis. ¹⁸ Aissi giikko, eti qanaatidi Yesuusa oittidoogaa i erees.

¹⁹ PHilaaxoosi pirdda keettan uttidaashin, a machchiyaa ayyo, “He xillo bitaniyaa ainne oottoppa; aissi giikko, taani hachchi qammi aimuwan aban daro waayettaas” yaagada kiittaasu.

²⁰ SHin qeese halaqatinne dere cimati PHilaaxoosi Barbbaana birshshidi, Yesuusa woranaadan, shiiqida asai a woossana mala, asaa cimmidosona.

²¹ PHilaaxoosi zaaridi eta, “Taani eta naa77aappe intteyyo oona birshshanau koyeetii?” yaagin eti, “Barbbaana birshshanau koyoos” yaagidosona.

²² PHilaaxoosi, “Yaatin, Kiristtoosa giyo Yesuusa waatoo?” yaagidi eta oichchin ubbai,

“Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqetto” yaagidosona.

²³ PHilaaxoosi asaa, “Aissi? Ai iitabaa oottidee?” yaagiis.

SHin asai kaseegaappekka ba qaalaa xoqqu oot-tidi, “Masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi i kaqetto” yaagidosona.

²⁴ Ooshshi denddanaagaappe attin, aibinne polettennaagaa PHilaaxoosi be7idi, haattaa ekkidi, “Ha bitanee haiqqiyooban taani gelikke; hegaa intte erite” yaagidi shiiqida asaa sinttan ba kushiya meecettiis.

²⁵ SHiiqida asai ubbai zaaridi, “A suuttaa gomee nunanne nu naata gakko” yaagiis.

²⁶ Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosi Barbbaana etau birshshii; birshshidi lissuwan Yesuusa garafidi, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqanau etau aattidi immiis.

*Wotaaddarati Yesuusa Bolli Qilliiccidosona
(Marqqoosa 15:16-20; Yohaannisa 19:2-3)*

²⁷ Hegaappe guyyiyan, PHilaaxoosa wotaaddarati Yesuusa deriyaa haariyaagaa ooso keettaa ekki efin, wotaaddarati ubbai a lanqqiyan yuuyi aadhdhidi eqqidosa. ²⁸ A afalaa qaari ekkidi, zo7o afalaa a maizzidosona. ²⁹ Qassi agunntaa akiliiliyaa giigissidi, a huuphiyan wottidosona; a ushachcha kushiyan shombbogo gatimaa oit-tidi, a sinttan gulbbatidi, “Aihudatu kawuwau, saro de7ai!” yaagidi, a bolli qilliiccidosona. ³⁰ A bolli cuchchidosona; he shombbogo gati-maa ekkidi, a huuphiyaa shocidosona. ³¹ Eti a bolli qilliiccidoogaappe guyyiyan, zo7o afalaa

appe qaari ekkidi, a afalaa a maizzidosona; qassi masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqanau ekki efidosona.

Yesuusi Kaqettiis

(Marqqoosa 15:21-32; Luqaasa 23:25-43; Yohaannisa 19:17-27)

³² Eti kare kiyiiddi, issi Simoona giyo Qareena biitta asa demmidi, Yesuusa masqqaliyaa wolqqan toossidosona. ³³ Golggottaa giyoosaa gakkidosona. “Golggottaa” giyoogee “Guuggiyaa Sohuwaa” giyoogaa. ³⁴ Hegan eti ciyyee wala-hettido woine eessaa Yesuusayyo uyanau immidosona; immin i heгаа ganxxi xeellidi, uyennan ixxiis.

³⁵ Eti masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi a kaqqidoogaappe guyyiyan, a afalaa shaakkidi, saamaa yeggidi ekkidosona. ³⁶ Hegaappe guyyiyan, a naaganau heگان utti bayidosona. ³⁷ Qassi, “Hagee Aihudatu Kawuwaa Yesuusa” yaagidi mootiyo xifatiyaa a huuphessaara wottidosona. ³⁸ Yesuusaara he wode naa77u panggata issuwaa appe ushachcha baggaara, qassi issuwaa appe haddirssa baggaara, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqidosona.

³⁹ Ogiyaara aadhdhiya asai Yesuusa karidi, ba huuphiyaa qaattiiddi cayiis. ⁴⁰ “Beeta Maqidasiyaa qolada heezzu gallassa gidдон keexxiyaa-goo, ne huuphiyaa ashsha; neeni Xoossaa Na7a gidikko, ane masqqaliyaa bollappe wodhdha” yaagiis.

⁴¹ Hegaadankka, qeese halaqati higgiyaa tamarissiyaageetuuranne cimatuura issippe Yesuusa bolli qilliicciiddi, hagaadan yaagidosona; ⁴² “Harata ashshiis; shin bana ashshanau danddayenna. I Israa7eela kawo; ane masqqaliyaa bollappe ha77i wodhdho; nuunikka qassi a ammanana. ⁴³ Xoossan i ammanettes; Xoossai a ashshana koyikko ane ashsho; aissi giikko, i bana, “Taani Xoossaa Na7aa’ gees” yaagidosona.

⁴⁴ Qassi harai atto, aara masqqaliyaa bolli misimaariyan xishettidi kaqettida panggatikka hegaadan giidi, a bolli qilliiccidosa.

Yesuusi Haiqqiis

(Marqqoosa 15:33-41; Luqaasa 23:44-49; Yohaannisa 19:28-30)

⁴⁵ Usuppun saateppe doommidi, uddufun saate gakkanaashin, biitta ubbai xumiis. ⁴⁶ Uddufun saate gidiyo heeran Yesuusi ba qaalaa xoqqu oottidi, “Elohee, Elohee, laamaa sabaqitaanii?” yaagiis. Hegaa giyoogee, “Ta Xoossau, ta Xoossau, tana aissi aggadii?” giyoogaa.

⁴⁷ Hegan eqqida asaappe issoi heгаа siyidi, “Ha bitanee Eelaasa xeesees” yaagiis. ⁴⁸ Sohuwaara etappe issoi woxxidi, gombilla mala ispponjjiyaa ekkidi, caala woine eessaa kunttiis; heгаа shomb-boqo gatimaa xeeran wottidi, ushshanau a doon-aakko shiishshiis. ⁴⁹ SHin hankkooti, “Nangga, Eelaasi a ashshanau yaanaakkonne be7oos” yaagidosona. ⁵⁰ Yesuusi naa77anttuwaa ba qaalaa xoqqu ootti waassidi, haiqqi bayiis.

⁵¹ Akeekite; Beeta Maqidasiyan kaqettida magalashoi qommoppe duge gakkanaassi, naa77u kiyidi, pooshetti wodhdhiis; biittai qaaxxiis. Qassi zaallaikka phalqqettiis; ⁵² duufoti dooyettidosona. Xoossaa asatuppe daroti haiqqidaageeti, haiquwaappe denddidosona. ⁵³ Eti duufuwaappe kiyidi, Yesuusi haiquwaappe denddidoogaappe guyyiyan, geeshsha katamaa biidosona; hegan eta daro asai be7iis.

⁵⁴ Mato halaqainne aara Yesuusa naagiya wotaaddarati biittai qaaxxiyoogaanne hegan hanidabaa ubbaa be7ido wode daro yayyidosona; yayyidi, “Tumu hagee Xoossaa Na7aa” yaagidosona.

⁵⁵ Hegan daro maccaasati, Galiilappe doommidi, Yesuusa maaddiiddi kaallidaageeti, haahuwan eqqidi xeelloosona. ⁵⁶ Eta gidдон Magddala giyo katamaappe yiida Mairaama, Yaaqoobanne Yooseefa aayyiya Mairaamanne Zabddiyoosa naatu aayyiya de7oosona.

Yesuusi Moogettiis

(Marqqoosa 15:42-47; Luqaasa 23:50-56; Yohaannisa 19:38-42)

⁵⁷ Sa7ai omariyo wode, Yooseefa giyo issi dure bitanee, Armmaatiyaasa katamaa asi yiis; i ba huuphenkka Yesuusa kaalliyaagaa. ⁵⁸ Yooseefi PHilaaxoosakko biidi, Yesuusa ahaa ekkana woossiis; woossin PHilaaxoosi Yooseefayyo imetana mala azaziis. ⁵⁹ Yesuusa ahaa ekkidi, geeshsha moogo afalan xaaxiis. ⁶⁰ Xaaxidi baayyo

moogettanau shuchchaa woocido ooratta gong-goluwaa gidдон a ahaa wottiis; qassi he gong-goluwaa doonan gita shuchchaa gondдорssi wottidi, aggi bayidi biis. ⁶¹ Magddala katamaappe yiida Mairaamanne hinkko Mairaama hegan gong-goluwaakko simmidi uttidosona.

⁶² Sambbataassi giigettiyo gallassaappe wonttetta gallassi, qeese halaqatinne Parisaaweti PHilaaxoosaara gaittidi, hagaadan yaagidosona; ⁶³ “Godau, he worddoi paxa de7iyo wode, ‘Taani heezzu gallasappe guyyiyan, haiquwaappe denddana’ yaagidoogaa nuuni hassayida. ⁶⁴ Hegaa gishshau, a moogido gonggoluwaa heezzu gallassa gakkanaassi, mintti naagana mala azazarkii; hegee xayikko erissiyo ashkkarati biidi, a ahaa wuuqqidi asaayyo, ‘Haiquwaappe denddiis’ yaagana; yaagin naa77antto worddoi kase wordduwaappe ubba yaa palattana” yaagidosona.

⁶⁵ PHilaaxoosi eta, “Intteyyo naagiyaageeti de7oosona; biidi intte danddayiyoogaa keenaa naagissite” yaagiis.

⁶⁶ Yaagin eti biidi, shuchchaa bolli maatafaa at-tamidi, qassi naagiyaagaa yaani wottidi, Yesuusa moogido gonggoluwaa naagissidosona.

28

Yesuusi Haiquwaappe Denddiis

(Marqqoosa 16:1-10; Luqaasa 24:1-12; Yohaannisa 20:1-10)

¹ Sambbatai aadhdhin Woggaa gallassi sa7ai wonttishin, Magddala giyo katamaappe yiida

Mairaamanne hinkko Mairaama Yesuusi moogettido gonggoluwaa be7anau biidosona. ² Godaa kiitanchchai saluwaappe wodhdhido gishshau, biitai daro qaaxxiis; he kiitanchchai yiidi, shuchchaa gonddorssi olidi, a bolli kiyi uttiis. ³ A merai wolqqantta milatees; a maayoikka shachchaadan bootta. ⁴ Naagiyaageeti kiitanchchau yashshaa kokkoridi, haiqqida asadan hanidosona.

⁵ Kiitanchchai maccaasata hagaadan yaagiis; “Yayyoppite; aissi giikko, masqqaliyaa bolli misimaariyan xishidi kaqqido Yesuusa intte koyiyoogaa taani erais. ⁶ I hagan baawa; aissi giikko, i ba giidoogaadankka haiquwaappe dendiichchiis; haa yiidi, i zin77idosaa be7ite. ⁷ Intte ha77i eesuwan biidi, Yesuusi erissiyo ashkkaratuyyo, ‘Yesuusi haiquwaappe dendiichchiis. Qassi i intteppe kasetidi, Galiilaa bees; intte a yaani be7ana’ yaagidi odite. Be7ite, taani intteyyo odaas” yaagiis.

⁸ Eti yayyiiddinne qassi daro ufaittiiddi, Yesuusi moogettido gonggoluwaa matappe eesuwan aggidi, erissiyo ashkkaratukko odanau woxxidosa.

⁹ Sohuwaara Yesuusi etaara gaittinne eta, “Saro de7eetii” yaagi aggiis; eti akko shiiqidi, a tohuwaa oiqqidi, ayyo goinnidosona. ¹⁰ Yesuusi he wode eta, “Yayyoppite; ta ishantti Galiilaa baana mala, biidi etau yootite; eti tana yaani be7ana” yaagiis.

¹¹ He maccaasati biishin, gonggoluwaa naagiya wotaaddaratuppe amaridaageeti katamaa biidi, hanidabaa ubbaa qeese halaqatuyyo odidosona. ¹² Qeese halaqati cimatuura issippe shiiqi zorettidi, wotaaddaratuyyo daro miishshaa

immidi, ¹³ “Nuuni xiskkidaashin erissiyo ashkkarati qammi yiidi, a ahaa wuuqqidosona’ yaagite; ¹⁴ ha yohuwaa deriyaa haariyaagee siyikko, nuuni ayyo yooti maizzana; qassi inttena aibinne hirggissennaadan oottana” yaagidosona.

¹⁵ Wotaaddarati miishshaa ekkidi, banttau odidoogaadan oottidosona. Ha yohoi Aihudatu matan hachchi gakkanaashinkka, odettiiddi de7ees.

*Yesuusi Ba Erissiyo Ashkkaratuyyo Beettiis
(Marqqoosa 16:14-18; Luqaasa 24:36-49;
Yohaannisa 20:19-23; Yesuusi Kiittidoogeeu
Oosuwaa 1:6-8; Koiro Qoronttoosa 15:3-8)*

¹⁶ SHin tammanne isiini erissiyo ashkkarati Yesuusi banttana biite giido Galiila Deriyaa biidosona. ¹⁷ Biidi a be7ido wode ayyo goinidosona; shin etappe issooti issooti siridosona.

¹⁸ Yesuusi etakko shiiqidi, eta hagaadan yaagiis; “Maata ubbai saluwaaninne sa7an taayyo imettiis. ¹⁹ Hegaa gishshau, intte biidi, asa ubbaa tana kaalliyageeta oottite; Aawaa sunttan, Na7aa sunttaaninne Geeshsha Ayyaanaa sunttan eta xammaqite. ²⁰ Taani inttena azazidobaa ubbaa eti naagana mala, eta taaarissite; taani wodiya wurssettai gakkanaassikka ubba wode inttenaara de7iyoogaa akeekite” yaagiis.

Wolaytta Bible

Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of Ethiopia

copyright © 2004 SIM

© Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793